

Onsdag den 28. maj 2014 (D)

1

94. møde

Onsdag den 28. maj 2014 kl. 13.00

Dagsorden

1) Besvarelse af oversendte spørgsmål til ministrene (spørgetid). (Se nedenfor).

2) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 68:

Forslag til folketingsbeslutning om styrket forebyggelse af selvmordsforsøg og selvmord i Danmark.

Af Stine Brix (EL) m.fl.

(Fremsættelse 25.03.2014).

3) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 86:

Forslag til folketingsbeslutning om etablering af en national stamcellebank.

Af Liselott Blixt (DF) m.fl.

(Fremsættelse 01.04.2014).

4) Forespørgsel nr. F 28:

Forespørgsel til transportministeren om materielsituationen på jernbanen.

Af Kristian Pihl Lorentzen (V), Kim Christiansen (DF), Villum Christensen (LA) og Mike Legarth (KF).

(Anmeldelse 22.04.2014. Fremme 24.04.2014).

1) Til skatteministeren af:

Erling Bonnesen (V)

Hvordan vil regeringen kompensere for nedlæggelse af statslige arbejdspladser i 11 byer, og hvilke statslige arbejdspladser vil regeringen tilføje de områder, hvor staten nu nedlægger arbejdspladser som følge af nedlæggelse af 11 skattecentre?

(Spm. nr. S 1534. Medspørger: Thomas Danielsen (V)).

2) Til skatteministeren af:

Thomas Danielsen (V)

Vil ministeren redegøre for, hvilke kriterier der er lagt til grund for lukningen af skattecentre?

(Spm. nr. S 1539. Medspørger: Erling Bonnesen (V)).

3) Til skatteministeren af:

Thomas Danielsen (V)

Vil ministeren redegøre for, hvordan lukningerne af skattecentre stemmer overens med visionen om »Et Danmark i balance«, og om ministeren vurderer, at regeringen med den nye struktur fører en ambitiøs landdistriktspolitik?

(Spm. nr. S 1548 (omtrykt). Medspørger: Erling Bonnesen (V)).

4) Til forsvarsministeren af:

Ellen Trane Nørby (V)

Vil ministeren garantere, at de sønderjyske kommuner – såfremt de ønsker det – også efter ministerens planlagte reform af det danske beredskab kan bevare deres frivillige brandværn?

(Spm. nr. S 1544).

5) Til justitsministeren af:

Sophie Løhde (V)

Mener ministeren, at regeringens beslutning om at omdanne Sjælsmark Kaserne til et udrejsecenter for afviste asylansøgere kan realiseres for i alt 35 mio. kr.?

(Spm. nr. S 1549. Medspørger: Ellen Trane Nørby (V)).

6) Til ministeren for sundhed og forebyggelse af:

Sophie Løhde (V)

Mener ministeren, at screeningsprogrammet for livmoderhalskræft fungerer, og at kvaliteten er i orden?

(Spm. nr. S 1540).

7) Til beskæftigelsesministeren af:

Jakob Engel-Schmidt (V)

Finder ministeren, at ministerens efterlevelse af tidsfrister for afgivelse af svar til Folketinget er tilfredsstillende?

(Spm. nr. S 1545).

8) Til beskæftigelsesministeren af:

Jakob Engel-Schmidt (V)

Ville ministeren – med henvisning til ministerens foreløbige svar på spørgsmål nr. 335 til Folketingets Beskæftigelsesudvalg – alm. del (2013-14) – finde det acceptabelt, hvis styrelser og andre myndigheder inden for ministerens ressort først henvendte sig til borgere og virksomheder efter tidsfristens udløb med et svar om, at den konkrete henvendelse sorterer under en anden myndighed?

(Spm. nr. S 1546).

9) Til erhvervs- og vækstministeren af:

Flemming Damgaard Larsen (V)

Mener ministeren, at der er tilfredsstillende fremdrift i at lette de administrative byrder for erhvervslivet?

(Spm. nr. S 1476 (omtrykt)).

10) Til klima-, energi- og bygningsministeren af:

Per Clausen (EL)

Mener ministeren, at den nye vækstplans forslag om at gennemføre en generel nedsættelse af PSO'en er i overensstemmelse med regeringsgrundlagets formulering om, at »en omlægning af skatter og afgifter skal sikre, at der skabes de rette incitamenter til at tænke og handle grønt. Det skal kunne betale sig at spare på energien«?

(Spm. nr. S 1489 (omtrykt)).

11) Til klima-, energi- og bygningsministeren af:

Per Clausen (EL)

Er ministeren uenig i både den nuværende og tidligere klimaministers udtalelser om, at PSO'en kun har marginal betydning for de fleste danske virksomheder, og at det derfor ville være forkert at gennemføre en generel nedsættelse af denne?
(Spm. nr. S 1490 (omtrykt)).

12) Til transportministeren af:

Preben Bang Henriksen (V)

Hvad er ministerens holdning til fremdriften i linjeføringen til den tredje Limfjordsforbindelse, og hvornår forventer ministeren, at endelig beslutning herom kan tages?

(Spm. nr. S 1518).

13) Til miljøministeren af:

Karsten Lauritzen (V)

Mener ministeren, at det er rimeligt samt økonomisk og miljømæssigt forsvarligt, at lodsejerne ved Løkken er nødt til at sandfodre med sand, som skal hentes 25 km væk, hvilket indebærer en årlig ekstraudgift på 300.000 kr., frem for at anvende sand, der aflejres ved en nærliggende mole?

(Spm. nr. S 1542. Medspørger: Lene Espersen (KF)).

14) Til miljøministeren af:

Lene Espersen (KF)

Mener ministeren, at det er rimeligt, at regeringen, nu mere end 15 måneder efter spørgeren og medspørgeren rejste problematikken omkring manglende tilladelse til at sandfodre med lokalt sand over for regeringen, fortsat ikke har fundet en løsning?

(Spm. nr. S 1543. Medspørger: Karsten Lauritzen (V)).

15) Til miljøministeren af:

Ellen Trane Nørby (V)

Er ministeren principielt enig i, at det kommunale selvstyre også indbefatter, at en kommune har ret til at have indflydelse på den samlede kommunale planlægning af by, land og udvikling, og mener ministeren i den forbindelse, at kommunerne bør have forret til at opkøbe og råde over bygninger i den pågældende kommune, eksempelvis hvis Hørsholm Kommune ville opkøbe Sjælsmark Kaserne, hvis det indgår som en væsentlig del af den samlede kommunale planlægning og strategi?

(Spm. nr. S 1547 (omtrykt). Medspørger: Sophie Løhde (V)).

Kl. 13:00

Meddelelser fra formanden

Formanden:

Mødet er åbnet.

Udenrigsministeren har meddelt mig, at han ønsker i henhold til forretningsordenens § 19, stk. 4, at give Folketinget en skriftlig

Redegørelse om indsatsen mod terrorisme.
(Redegørelse nr. R 17).

Eksemplarer vil blive omdelt, og redegørelsen vil fremgå af www.folketingstidende.dk.

Erhvervs- og vækstministeren har meddelt mig, at han ønsker i henhold til forretningsordenens § 19, stk. 4, at give Folketinget en skriftlig

Redegørelse om Danmarks digitale vækst i 2014.
(Redegørelse nr. R 18).

Eksemplarer vil blive omdelt, og redegørelsen vil fremgå af www.folketingstidende.dk.

Det første punkt på dagsordenen er:

1) Besvarelse af oversendte spørgsmål til ministrene (spørgetid).

Kl. 13:01

Formanden:

Jeg skal meddele, at de af hr. Jakob Engel-Schmidt under nr. 7 og 8 opførte spørgsmål til beskæftigelsesministeren og det af hr. Preben Bang Henriksen under nr. 12 opførte spørgsmål til transportministeren og det af hr. Karsten Lauritzen under nr. 13 opførte spørgsmål til miljøministeren og det af Lene Espersen under nr. 14 opførte spørgsmål til miljøministeren udgår af dagsordenen i dag, og at alle disse spørgsmål overgår til skriftlig besvarelse.

Det første spørgsmål er til skatteministerens af hr. Erling Bonnesen.

Kl. 13:01

Spm. nr. S 1534

1) Til skatteministerens af:

Erling Bonnesen (V) (medspørger: **Thomas Danielsen (V)**):

Hvordan vil regeringen kompensere for nedlæggelse af statslige arbejdspladser i 11 byer, og hvilke statslige arbejdspladser vil regeringen tilføre de områder, hvor staten nu nedlægger arbejdspladser som følge af nedlæggelse af 11 skattecentre?

Formanden:

Værsgo.

Kl. 13:01

Erling Bonnesen (V):

Tak for det. Og spørgsmålet lyder således: Hvordan vil regeringen kompensere for nedlæggelse af statslige arbejdspladser i 11 byer, og hvilke statslige arbejdspladser vil regeringen tilføre de områder, hvor staten nu nedlægger arbejdspladser som følge af nedlæggelse af 11 skattecentre?

Kl. 13:01

Formanden:

Skatteministerens.

Kl. 13:01

Skatteministerens (Morten Østergaard):

Tak, fordi jeg får mulighed for at sætte nogle ord på SKATs nye lokaliseringsplan. Det første spørgsmål handler her om lukningen af de 11 skattecentre, og jeg vil gerne starte med at slå fast, at den nye lokaliseringsplan for SKAT – i modsætning til som det fremgår af spørgsmålet – ikke samlet set betyder, at der nedlægges statslige arbejdspladser. Den nye lokaliseringsplan gennemføres for at tilpasse antallet af lokationer og kvadratmeter til det nuværende og fremtidige antal medarbejdere i SKAT og for at opbygge fagligt stærke enheder, der kan håndtere de opgaver og udfordringer, som SKAT står over for. Det er afgørende for at sikre skatteprovenuet i en fremtid, der er stadig mere globaliseret og teknologibaseret, og desuden for at realisere de effektiviseringer, som SKAT har stået over for siden fusionen i 2005 – en fusion, som den daværende VK-regering jo som bekendt var arkitekt bag. Jeg går derfor også ud fra, at Venstre er enig med regeringen i, at det er nødvendigt at lave en tidssvarende

lokalisering af SKAT, og at dette i sagens natur betyder færre skattecentre.

Det har dog samtidig været en helt klar præmis for regeringen, at SKAT også fremover er en landsdækkende virksomhed, og at planen derfor heller ikke ændrer på den forholdsmæssige, regionale fordeling af antallet af medarbejdere i SKAT. En lokaliseringsplan, som har til formål at opbygge større og stærkere faglige enheder, betyder dog nødvendigvis, at nogle centre må lukke – det kan ikke være anderledes. Konkret lukkes 11 centre. Ved valget af disse centre og placeringen af de 20 fremtidige hovedadresser har regeringen haft fokus på at sikre en fornuftig spredning af SKATs arbejdspladser i forhold til de enkelte landsdele, men det er afgørende for mig at slå fast, at der sker ingen nye afskedigelser som følge af det her, og at der dermed heller ikke nedlægges statslige arbejdspladser.

Kl. 13:03

Formanden:

Hr. Erling Bonnesen.

Kl. 13:03

Erling Bonnesen (V):

Tak for det. Det er fint nok at rationalisere og effektivisere – det kan ingen have noget imod – men vi husker også alle sammen den sidste folketingsvalgkamp, hvor jeg tror alle partier sagde, at når man omrokker og flytter rundt på statslige arbejdspladser, skal man virkelig prøve at tilgodese det, man kalder yderområder, også områderne uden for de store byer. Så må det undre, når jeg f.eks. ser det med sydfynske øjne, med Svendborg-øjne, at man så lukker og slukker netop i et område, hvor man jo er hårdt trængt i forvejen, og hvor man jo lige præcis havde chancen for at tilgodese området med nogle arbejdspladser.

Nu lukker og slukker man så på skatteområdet, og så er det så relevant at spørge: Hvilke andre statslige arbejdspladser har regeringen så tænkt sig at tilføre Svendborg for at kompensere for det her, for det må der jo ligge i det, hvis regeringen skal leve op til sine tidligere løfter?

Kl. 13:04

Formanden:

Skatteministeren.

Kl. 13:04

Skatteministeren (Morten Østergaard):

Jeg er for det første nødt til igen at slå fast, at det her ikke er en afskedigelsesrunde. Det her er en ny lokaliseringsplan, der tilpasser antallet af kvadratmeter og kontorpladser til det antal medarbejdere, SKAT har i dag og vil have i fremtiden. For det andet er der taget skyldige hensyn til, at SKAT er repræsenteret bredt i hele landet og balancen mellem regionerne er opretholdt. Og faktisk er det jo sådan, at hvis man vil anlægge et helhedssyn, kan man se, at der i 2020 både i andel og numerisk vil være flere medarbejdere placeret i det, man i landsplansregi kalder småbyregioner.

Kl. 13:05

Formanden:

Hr. Erling Bonnesen.

Kl. 13:05

Erling Bonnesen (V):

Helhedssyn og helhedsbetragtning, siger ministeren. Jamen, altså, set fra det sydfynske område, fra Svendborg, så er det mere end meget vanskeligt at få øje på; det er der simpelt hen ikke. For når man lukker og slukker på skatteområdet i Svendborg og så ikke tilfører noget andet i stedet for, er der jo ingen helhed i det. Altså, man havde jo chancen for – det kan andre store firmaer også finde ud – at

lægge afdelinger på forskellig måde, så man kunne have placeret en skatteafdeling i Svendborg skatteceter stadig væk under den helhedsbetragtning, som ministeren argumenterer for. Helhedsbetragtningen er der ikke. Så må vi bare konstatere, at regeringen skolder Sydlyn og Svendborg i den her plan – det er så en konstatering.

Kl. 13:06

Formanden:

Skatteministeren.

Kl. 13:06

Skatteministeren (Morten Østergaard):

Når jeg taler om et helhedssyn, er det jo noget, der rækker længere end til det sydfynske, men hvis man kunne få hr. Erling Bonnesen til bare at interessere sig for Fyn som helhed, er planen jo faktisk, at der er ekstra arbejdspladser i SKAT, som efter planen bliver lagt på Fyn. Så helt gråt i gråt er det jo ikke, selv set med fynske briller.

Men samlet set er jeg bare nødt til at fastholde, at det her ikke bidrager til urbaniseringen eller koncentrationen af statslige arbejdspladser i de store byer. Tværtimod vil det være sådan, at der både andelsmæssigt og antalsmæssigt vil være flere skattemedarbejdere i det, man kalder Udkantsdanmark, i 2020, end der er i dag.

Kl. 13:06

Formanden:

Så er det hr. Thomas Danielsen som medspørger. Værsgo.

Kl. 13:06

Thomas Danielsen (V):

Tak for det. Jeg går ud fra, jeg ikke skal læse spørgsmålet op igen.

Jeg vil godt samle bolden op efter hr. Erling Bonnesen, for landdistriktsministeren har slået fast over for Landdistriktsudvalget, at det er den enkelte ressortminister, der bærer ansvaret for at udmønte det med de landdistriktsbriller på, som der skal ses på de enkelte ting med, når nu man gennemfører sin politik. Så er det, jeg vil sige, at med landdistriktsbriller på, ser det yderst uambitiøst ud, når ministeren så påstår her, at det er nok, hvis man bare laver en neutral ny struktur i forhold til fordelingen.

Jeg må så lige henvise til, at i det modulbillede, som ministeren har sendt ud i sin rapport, er det alene Region Hovedstaden, der går frem. Det er den eneste region, der får flere statslige arbejdspladser i forbindelse med omstruktureringen af SKAT. Det er kun Region Hovedstaden. Samtlige andre regioner går tilbage undtagen Region Nordjylland, som er neutral. Så jeg ved ikke helt, hvor det er, ministeren vil hen med sin tale om, at man fremmer landdistrikterne i den nye struktur.

Kl. 13:08

Formanden:

Ministeren.

Kl. 13:08

Skatteministeren (Morten Østergaard):

Jamen det er sådan, at hvis man vil anlægge et helhedssyn, kan man jo benytte den terminologi, man normalt benytter, når man diskuterer landdistriktspolitik, og det er jo i landsplansregi, at man taler om de såkaldte småbyregioner, det, man vel populært kalder Udkantsdanmark. Og der vil der numerisk og målt som en andel af SKATs medarbejdere være flere i 2020, end der er i dag. Det er jo et udtryk for, at den her plan *ikke* trækker de statslige arbejdspladser ind til de store byer, men derimod tager skyldigt hensyn til, at SKAT fortsat vil være repræsenteret i hele landet – også der, hvor der er længst mellem husene og færrest beboere.

Formanden:

Hr. Thomas Danielsen.

Kl. 13:08

tror, man er glad i Grenaa. Jeg tror, man er glad i Skive. Jeg tror, man er glad i Thisted. Jeg tror, man er glad i Hjørring. Det er nogle af de steder, hvor man bevarer sit skattecenter, og de kan i hvert fald ikke betegnes som værende blandt landets store byer. Derfor synes jeg, at hvis hr. Erling Bonnesen ville anlægge et helhedssyn, ville man se anderledes på det, end man gør, hvis man alene ser på det fra Svendborg. Det er en sølle trøst for Svendborg, men vi kan ikke have færre skattecentre uden at lukke nogen nogle steder.

Kl. 13:11

Thomas Danielsen (V):

Jeg må bare lige oplyse ministeren om, at det absolut ikke er noget, man populært sagt kalder Udkantsdanmark. Det er det sidste, man kalder det. »Landdistrikterne« vil jeg måske sige er et passende ord, men »Udkantsdanmark« er diskriminerende.

Ikke desto mindre anerkender ministeren jo, at man så laver en nogenlunde neutral model, hvis vi skal se på det med positive briller, og det vil sige, at man ikke er ambitiøs i forhold til at sikre en udflytning af statslige arbejdspladser, som kan være med til at understøtte flere private arbejdspladser, og som kan være med til at understøtte lokale skatteindtægter, som rapporter viser betyder utrolig meget for, hvor familierne bosætter sig. Her er bare et område, hvor ikke ret mange af dem er stedbundne arbejdspladser, og derfor ville det være oplagt, at regeringen bare var en lille smule ambitiøs og prioriterede det her område og fik udflyttet nogle statslige arbejdspladser.

Kl. 13:09

Formanden:

Skatteministeren.

Kl. 13:09

Skatteministeren (Morten Østergaard):

Jeg vil opfordre til, at man griber den rapport, som er udgivet af SKAT, med den nye lokaliseringsplan og selv orienterer sig om, hvad det er for nogle hensyn, der er gjort gældende. Her vil man kunne se, at i det, der i landsplansregi kaldes småbyregioner, vil der være flere medarbejdere i 2020, end tilfældet er i dag.

Det, der så er situationen, og som spørgerne jo fuldstændig ser bort fra, er, at der jo ikke er en eneste medarbejder, der skal afskediges som følge af det. Derfor har et andet væsentligt hensyn jo været, at medarbejderne kunne transportere sig selv til deres nye arbejdssted, og det har selvfølgelig også spillet en rolle. Vi har ikke bedt folk om at henvende sig på et nyt arbejdssted i den anden ende af landet, for det her er ikke en fyringsrunde, det her er en lokaliseringsplan.

Kl. 13:10

Formanden:

Så er det til afslutning hr. Erling Bonnesen.

Kl. 13:10

Erling Bonnesen (V):

Ja tak. Regeringen og skatteministeren lukker og slukker SKAT's afdeling i Svendborg. Regeringen har ingen andre ting at sætte i stedet. Det er jo at gnide salt i såret. Så det er meget svært at få øje på ministerens meget tynde, synes jeg, betragtning omkring helhedssyn. Så spørgsmålet er: Hvad er ministerens svar til Svendborg og Sydfyn i den her sag, hvor man lukker og slukker og vender ryggen til og ikke har noget at sætte i stedet?

Kl. 13:11

Formanden:

Skatteministeren.

Kl. 13:11

Skatteministeren (Morten Østergaard):

Jeg er helt opmærksom på, at ingen af de steder, hvor vi lukker skattecentre, kan jeg formentlig sige noget, som vil gøre, at man ikke fortsat vil synes, at det er en ærgerlig beslutning, der er truffet. Men jeg tror, man er glad i Maribo. Jeg tror, man er glad i Tønder. Jeg

Formanden:

Spørgsmålet er sluttet.

Det næste spørgsmål er også til skatteministeren, og det er af hr. Thomas Danielsen.

Kl. 13:11

Spm. nr. S 1539

2) Til skatteministeren af:

Thomas Danielsen (V) (medspørger: Erling Bonnesen (V)):

Vil ministeren redegøre for, hvilke kriterier der er lagt til grund for lukningen af skattecentre?

Formanden:

Værsgo.

Kl. 13:11

Thomas Danielsen (V):

Tak for det. Spørgsmålet til skatteministeren lyder: Vil skatteministeren redegøre for, hvilke kriterier der er lagt til grund for lukningen af skattecentre?

Kl. 13:12

Formanden:

Ministeren.

Kl. 13:12

Skatteministeren (Morten Østergaard):

De kriterier, som har været lagt til grund for den lokaliseringsplan, der nu er fremlagt, falder i tre hovedhensyn. For det første har det været en klar forudsætning, at SKAT ikke skulle afskedige medarbejdere. Øvelsen handler således alene om adresser og lokaler og om at reducere antallet af kvadrater, så det passer til det antal medarbejdere, der er der i dag, og som vil være der i fremtiden.

For det andet har det været en klar præmis, at SKAT også fremover skal være en landsdækkende virksomhed. Sådan har det altid været, og sådan vil det også være i fremtiden. Samtidig tager planen også hensyn til, at de fleste skattecentre placeres, hvor der er en stor koncentration af borgere, virksomheder og medarbejdere og gode infrastrukturforhold. Det sker både for at sikre en effektiv varetagelse af de kunderettede opgaver på indsats- og inddrivelsesområdet og for at kunne fastholde de nødvendige medarbejdere. Det handler kort og godt både om at tage hensyn til borgerne og til SKATs medarbejdere og sikre, at medarbejderne også fremover har gode pendlerforhold.

For det tredje er det et væsentligt hensyn, at lokaliseringen spiller sammen med den moderniseringsproces, som SKAT i forvejen er i gang med. Det forudsætter, at SKAT opbygger større og stærkere og mere specialiserede enheder, som kan understøtte øget kvalitet i og udvikling af opgaveløsningen. Derudover er færre og større enheder selvfølgelig også en væsentlig forudsætning for, at SKAT kan realisere de forudsatte effektiviseringer. Lokaliseringsplanen bidrager således med en huslejebesparelse og med stordriftsgevinster på over 100 mio. kr. årligt fra 2020. Det er mange penge, som vi ellers ville skulle finde andre steder i SKAT eller i den øvrige offentlige sektor.

Kl. 13:13

Kl. 13:16

Formanden:

Hr. Thomas Danielsen.

Kl. 13:13

Kl. 13:16

Thomas Danielsen (V):

Tak for det. Ministeren oplyser, at hensynet til transport til og fra området bliver vægtet højt, og at man bliver nødt til at have SKAT som et landsdækkende center. Det sidste er jeg sandelig enig i, og det vil vi holde ministeren op på.

Det andet, som ministeren nævnte blev vægtet højt, var transport, og derfor kan man sætte spørgsmålstegn ved, hvor mange statslige arbejdspladser der er for SKAT i København, eftersom det nok er et af de mest håbløse steder at komme til og fra. Men transporten spiller altså en stor rolle, og jeg må gentage, at landdistriktsministeren ikke mener, at placeringen af statslige arbejdspladser i landdistrikterne er noget, der hører under landdistriktsministeren, hvorimod han har henvist til skatteministeren i det her spørgsmål. Derfor er vi meget optaget af det i Landdistriktsudvalget, og derfor vil jeg gerne spørge ministeren: Vil ministeren ikke oversende det opdrag, der er blevet givet i forhold til placeringen af de her skattecentre? Hvad er det, der skal vægtes hvor meget? Er det en metro, der skal vægtes meget? For så er det forståeligt, at ministeren mener, at der skal være så mange statslige skattearbejdspladser i København. Er det motorveje, eller er det tid, eller er det offentlig transport?

Under alle omstændigheder går man altså lige pludselig ind og prioriterer, hvilke dele af landet man tror på, og hvilke dele af landet der skal have statslige arbejdspladser. Og det er da noget af et signal at sende til private virksomheder, som man ønsker at tiltrække til nogle af de områder, hvor man så dermed siger, at der er tilkørselsforholdene, som bl.a. var et af hovedparametrene ud af de tre, som ministeren nævnte, ikke tilstrækkelig gode.

Det synes jeg er noget af en udmelding, og derfor vil jeg gerne spørge ministeren: Vil ministeren oversende det prospekt, man har givet i forhold til den nye struktur, til Landdistriktsudvalget, så vi kan drøfte det? For vi kan forstå på landdistriktsministeren, at det er med skatteministeren, vi skal gøre det. Vil ministeren oversende det prospekt? For det går vi ud fra at ministeren har lavet, når nu det er noget, man vægter så højt i den her regering. Og når nu regeringen ønsker at fremme en positiv udvikling i landdistrikterne, går vi ud fra, at man har fokus på det i forbindelse med den nye struktur i SKAT.

Kl. 13:15

Formanden:

Skatteministeren.

Kl. 13:15

Skatteministeren (Morten Østergaard):

Jeg er nødt til at repetere to væsentlige forudsætninger for den her øvelse. For det første er der ingen medarbejdere, der skal afskediges, og det er derfor, jeg omtaler pendlerforhold som afgørende. Vi har valgt at tage skyldigt hensyn til, at de medarbejdere, der skal arbejde et nyt sted, med rimelighed kan forventes at kunne transportere sig derhen. Og det andet, som er vigtigt for mig at understrege, og som jeg også understregede i min indledende besvarelse, er, at der er taget skyldigt hensyn til, at SKAT skal være en landsdækkende organisation, og at vi derfor har valgt at prioritere at have skattecentre også i de dele af Danmark, som er landdistrikter. Og det synes jeg at hr. Thomas Danielsen burde anerkende som en del af besvarelsen her.

Formanden:

Hr. Thomas Danielsen.

Thomas Danielsen (V):

Det anerkender jeg sandelig, for jeg kunne forstå, det har været noget, man har været nødt til at pointere, for på gårsdagens samråd om skattecentre udtalte ministeren: Ud fra en rationel betragtning skulle vi ikke have haft skattecentre i landdistrikterne. Ministeren kaldte det så Udkantsdanmark, men det kunne være interessant at få uddybet det.

En anden betragtning, men derudover kunne gøre, var at spørge: Hvor lang tid frem i tiden har man betalt husleje for de her skattecentre? Der er nogle steder, vi har aftaler frem til 2029, og det er altså over 30 mio. kr., vi skal betale i husleje under alle omstændigheder. Og jeg går ikke ud fra, at man flytter skattecentre før og så bliver ved med at betale flere millioner kroner i husleje. Så synes jeg ikke, der er så meget fornuft i det.

Kl. 13:17

Formanden:

Skatteministeren.

Kl. 13:17

Skatteministeren (Morten Østergaard):

Det afgørende for mig er selvfølgelig, at bundlinjen passer, at vi realiserer de effektivitetsgevinster, vi skal, og det gør vi med den plan, der ligger her. Det, jeg sagde på samrådet i går og gerne vil gentage i dag, er, at når jeg siger, at vi har taget hensyn til, at vi ønsker, at SKAT skal være en landsdækkende organisation og derfor opretholder nogle skattecentre, som også er mindre end dem, som man ud fra en strengt skattefaglig tænkning ville have syntes var hensigtsmæssigt, så er det jo, fordi vi tager hensyn til landdistrikterne. Det er jo derfor, at jeg synes, det er afgørende at holde fast i, at SKAT i højere grad i 2020 både numerisk og som andel vil være repræsenteret i småbyregionerne. Det er, som om hr. Thomas Danielsen og i øvrigt hr. Erling Bonnesen ikke anerkender, at det er tilfældet, men det er jo faktisk den vej, som strømmen går.

Kl. 13:18

Formanden:

Så er det hr. Erling Bonnesen som medspørger.

Kl. 13:18

Erling Bonnesen (V):

Tak. Ministeren svarede før på mit foregående spørgsmål om Sydfyn og Svendborg sådan sammenkøbt: Det er bare ærgerligt. Det var jo sådan set konklusionen i det svar, som ministeren forsøgte at give, da jeg spurgte: Hvad er svaret til Svendborg og Sydfyn på den her øvelse, hvor man jo lukker og slukker? Jamen det var bare ærgerligt, det var der ikke mere at gøre ved.

Det er jo en ren tilståelsessag, og det står i skærende kontrast til det, som jeg tror at næsten alle partier og politikere sagde i den sidste folketingsvalgkamp. Alle sagde netop, at især ved omrokeringer af statslige arbejdspladser har man jo muligheden for at få tilgodeset lige præcis det kriterium, at man skal styrke placeringen af statslige arbejdspladser f.eks. i det, man kan kalde yderområder, i hvert fald uden for de store byer. Jeg kunne også høre i ministerens oplæsning før, at det har man jo fuldstændig glemt. Det indgår overhovedet ikke. Man har jo nærmest ramt ved siden af skiven på den her, så det er en ren centraliseringsøvelse, det er landet i. Sådan kan det jo kun læses på Sydfyn og i Svendborg. Ærgerligt, men ministeren har tilstået.

Kl. 13:19

Kl. 13:22

Formanden:
Skatteministeren.

Formanden:
Skatteministeren.

Kl. 13:19

Kl. 13:22

Skatteministeren (Morten Østergaard):

Jeg har stor respekt for, at hr. Erling Bonnesen er folketingsmedlem fra Sydfyn, men jeg må også bare sige, at jeg jo er skatteminister for hele Danmark. Og når jeg taler om et helhedssyn, så beder jeg jo om, at man også anerkender, at når vi opgør, hvor mange skattecentre og medarbejdere der vil være placeret i landets småbyregioner, så vil der være flere i 2020, og det skyldes jo, at vi opretholder skattecentre på steder som Maribo, Grenaa, Thisted, Hjørring, Tønder og endda med en markant opprioritering i Tønder. Og derfor er det jo bare, at hr. Erling Bonnesen godt kan benægte fakta og fortsat gøre det på vegne af Sydfyn, men det ændrer ikke på, hvad fakta er. Og fakta er, at der vil være flere skattemedarbejdere i landdistrikterne i 2020, end tilfældet er i dag, som følge af lokaliseringsplanen.

Kl. 13:20

Formanden:
Hr. Erling Bonnesen.

Skatteministeren (Morten Østergaard):

Jeg har nu over flere omgange svaret på, hvad det er for nogle hensyn, der skulle balanceres ud over effektiviseringshensynet. Det skulle sikres, at de medarbejdere, der skulle have nye arbejdspladser, havde mulighed for at komme derhen, fordi der ikke skal afskediges en eneste medarbejder som konsekvens af den her plan. Og samtidig har vi taget skyldigt hensyn til, at SKAT fortsat vil være en landsdækkende organisation. Der må jeg bare sige, at jeg synes, at det er lykkedes med den rapport, der nu ligger fra SKAT, at afbalancere de her hensyn, så vi får en effektiv skatteforvaltning i Danmark, hvor vi ikke bruger pengene på tomme kvadratmeter, men på en egentlig indsats, at vi fortsat er en landsdækkende organisation, og hvor vi sikrer, at medarbejderne med rimelighed kan transportere sig til deres nye arbejdsplads.

Kl. 13:23

Formanden:
Spørgsmålet er sluttet.

Det sidste spørgsmål til skatteministeren er også af hr. Thomas Danielsen.

Kl. 13:23

Erling Bonnesen (V):

Jeg benægter jo ikke fakta. Tværtimod, jeg påpeger fakta, og den lange række af eksempler og destinationer, som ministeren nu remser op, underbygger jo den tilståelsessag, som ministeren har kørt sig selv ud i før, for det understreger med al tydelighed, at ministeren og regeringen jo havde en mulighed for lige præcis at tilgodese Svendborg med en afdeling, hvis man ville. Det vil man så ikke. Det er jo så en politisk beslutning, og det må vi tage til efterretning, men det er jo også derfor, at ministeren kører det her som ren tilståelsessag. Nu kan vi så bare konstatere, at det er ærgerligt, som ministeren selv udlægger det, og der er nok ikke mere at gøre ved det end at opfordre til det endnu en gang i sidste runde her og så også supplere med: Hvilke andre statslige arbejdspladser har regeringen til hensigt at placere i Svendborg for at kompensere for det her?

Kl. 13:21

Formanden:
Skatteministeren.

Spm. nr. S 1548 (omtrykt)

3) Til skatteministeren af:

Thomas Danielsen (V) (medspørger: **Erling Bonnesen** (V)):

Vil ministeren redegøre for, hvordan lukningerne af skattecentre stemmer overens med visionen om »Et Danmark i balance«, og om ministeren vurderer, at regeringen med den nye struktur fører en ambitiøs landdistriktspolitik?

Formanden:
Værsgo.

Kl. 13:23

Thomas Danielsen (V):

Tak for det. Spørgsmålet er: Vil ministeren redegøre for, hvordan lukningerne af skattecentre stemmer overens med visionen om et Danmark i balance, og om ministeren vurderer, at regeringen med den nye struktur fører en ambitiøs landdistriktspolitik?

Kl. 13:23

Skatteministeren (Morten Østergaard):

Jeg vil bare igen sige til fynboerne generelt, at det jo ikke er sådan, at der vil være færre skattemedarbejdere i 2020 på Fyn, men det er rigtigt, at der kun vil være to i stedet for tre skattecentre.

Kl. 13:21

Formanden:
Så er det hr. Thomas Danielsen for sidste omgang.

Kl. 13:21

Thomas Danielsen (V):

Jeg vil bare sådan helt kort nu prøve at få et klart svar på, om skatteministeren mener, at den her nye struktur er en ambitiøs strukturomlægning set med landdistriktsbriller, når nu den er neutral set med de bedste øjne, fordi ministeren slår på infrastruktur og alt muligt andet. Så vidt jeg ved, er der ikke længere fra Struer til Herning, end der er fra Herning til Struer. Men mener ministeren, at det her er en ambitiøs omlægning af SKATs struktur set med landdistriktsbriller, og er det noget, som ministeren ville tro, hvis han nu var minister for landdistrikterne, var en ambitiøs omlægning af SKATs struktur?

Formanden:
Skatteministeren.

Kl. 13:23

Skatteministeren (Morten Østergaard):

Det korte svar er, at SKATs nye lokaliseringsplan efter min opfattelse stemmer godt overens med visionen om et Danmark i balance. SKATs nye lokaliseringsplan er således netop ikke en storbyøvelse, der centraliserer alle SKATs arbejdspladser i de store byer. Tværtimod sikrer planen, at SKAT fortsat er meget bredt repræsenteret i hele landet, og at der fastholdes en række mindre skattecentre og dermed statslige arbejdspladser i landdistrikterne.

Samlet set betyder planen således, at andelen af SKATs medarbejdere frem mod 2020 falder i hovedstadsområdet, Odense, Aalborg, Trekantområdet og i de mellemstore byregioner, mens andelen stiger på det øvrige Sjælland, i den nordlige del af Østjylland og i småbyregionerne, altså en relativ stigning af arbejdspladser i de områder af Danmark, som ofte har det sværest.

Med den nye lokaliseringsplan holdes der samtidig fast i, at SKAT fremadrettet har en væsentlig større andel af sine arbejdspladser placeret uden for hovedstaden end det, der gælder for staten i øvrigt.

Jeg synes derfor, det er glædeligt, at vi med den her plan har formået at sikre et fagligt stærkt skattevæsen, der kan håndtere fremtidens opgaver og udfordringer, samtidig med at planen bidrager positivt til at understøtte visionen om et Danmark i balance.

Kl. 13:24

Formanden:

Hr. Thomas Danielsen.

Kl. 13:24

Thomas Danielsen (V):

Tak for svaret, vil jeg sige til ministeren. Jeg kan konkludere ud fra det her svar, hvori ministeren nu bryster sig af, at man ikke centraliserer alle SKATs arbejdspladser, at jeg stadig væk ikke har fået svar på, om ministeren mener, at det her er ambitiøst set med landdistriktsbriller. Altså, jeg kan forstå, at vi skal have stor forståelse for, at vi overhovedet kan få lagt nogen skattecentre derud. For set ud fra en rationel betragtning, som ministeren udtrykte sig på gårdsdagens samråd, burde man ikke lægge skattecentre ude i landdistrikterne.

Som jeg forstår det nu, bryster man sig af, at man trods alt ikke centraliserer alle statslige arbejdspladser; ministeren mener, at man opretholder nogenlunde status quo, til trods for at ministerens eget dokument, som jeg står med her, viser, at det alene er Region Hovedstaden, som målt i procent får flere statslige arbejdspladser fra SKAT, og som ministeren også bruger de samme tal for.

Derfor kan jeg ikke forstå, at ministeren ikke bare kan give mig et klart svar på, om det her er en fuser, for hvor mange stedbundne arbejdspladser er der i SKAT? Det er der helt klart tal på, og det ved ministeren selvfølgelig udmærket. Men det kan være, ministeren vil svare på, hvor mange stedbundne arbejdspladser det er, som gør, at man skal have den fordeling?

Kl. 13:25

Formanden:

Skatteministeren.

Kl. 13:25

Skatteministeren (Morten Østergaard):

Jeg er glad for, at vi her får lejlighed til at udveksle synspunkter om lokaliseringsplanen, men det bliver vanskeligt at føre dialogen, når hr. Thomas Danielsen holder taler, han allerede kunne have holdt, inden planen blev offentliggjort, for han holder dem, helt uanfægtet af hvad det rent faktisk er, der er blevet præsenteret.

Det, jeg sagde i samrådet i går, var, at ud fra en strengt skattefaglig og økonomisk rationel kalkule skulle man ikke have opretholdt de små skattecentre. Men det har vi valgt at prioritere, fordi SKAT skal være en landsdækkende organisation. Det var det, jeg sagde, men det var ikke det, som hr. Thomas Danielsen viderebragte her. Det er det, der sådan set er den centrale pointe. Der er også, selv om det ikke var nødvendiggjort af skattefaglige hensyn, taget skyldigt hensyn til, at SKAT fortsat skal være en landsdækkende organisation. Det har været vigtigt for regeringen.

Kl. 13:26

Formanden:

Så er det hr. Thomas Danielsen igen.

Kl. 13:26

Thomas Danielsen (V):

Tak. Men pointen er, at det jo ikke gør det bedre, om det så er en økonomisk rationel beslutning, der gør, at der ikke skulle have været

skattecentre ude i landet, for det er der, jeg mener vi har valgt politikere til at træffe de beslutninger, som gør, at vi har et Danmark i balance.

Men dernæst er det også politikerne, der afgør, hvilke kalkuler og parametre man skal måle på, når man måler rundtomkring i landet. Det kommer vel an på, om man måler på husleje. Men det kan jeg så forstå at ministeren er ligeglad med, eftersom han ikke har noget problem med, om man skal bruge 30 mio. kr. på husleje for lokaler, der står tomme, til trods for at ministeren står og siger: Det er vigtigt, at vi ikke bruger penge på tomme lokaler. Det er jo netop det, man gør, hvis man fraflytter steder, hvor der er aftaler frem til 2029 og huslejen er betalt.

De økonomiske betragtninger kommer da an på, om man måler på husleje, sygefravær, loyalitet og mange andre parametre, som taler for landdistrikterne, og det er der, jeg mener: Kunne ministeren, hvis han havde været bare en lille smule mere ambitiøs, ikke have sikret nogle flere statslige arbejdspladser fra SKAT ude i resten af landet?

Vi havde i Venstre rigtig gode erfaringer med udflytning af statslige arbejdspladser – f.eks. fra SKAT, Det digitale Tinglysningsystem, miljøcentrene, Sikkerhedsstyrelsen m.fl. – men desværre ser vi nu, at regeringen er i færd med at centralisere flere og flere af dem. Kunne man ikke, hvis man ville være en lille smule mere ambitiøs, have udflyttet nogle flere arbejdspladser?

Kl. 13:28

Formanden:

Skatteministeren.

Kl. 13:28

Skatteministeren (Morten Østergaard):

Jamen hr. Thomas Danielsen lytter jo ganske enkelt ikke til, hvad jeg siger. Jeg bekræfter jo præcis, at der er lagt det politiske parameter ind, som der efterlyses, nemlig at man skulle træffe beslutning om at være til stede landsdækkende, og at der af de hensyn derfor er opretholdt centre ude i eksempelvis Maribo, Thisted, Grenaa og Tønder.

Det andet, jeg vil sige, er, at hr. Thomas Danielsen igen og igen glemmer, at ingen medarbejder skal afskediges, og at jeg da håber, at også Venstre er enig i, at når man ikke skal afskedige medarbejdere som følge af det her, er det vigtigt at tage hensyn til, at de har mulighed for at transportere sig hen til deres nye arbejdsplads.

Kl. 13:28

Formanden:

Så er det hr. Erling Bonnesen som medspørger.

Kl. 13:28

Erling Bonnesen (V):

Tak for det. Regeringen holder jo gerne store, fine, flotte taler om en landdistriktspolitik, og det kan jeg godt forstå. For man nedsatte jo et Landdistriktsministerium på baggrund af den meget heftige debat, der var for nogle år siden, om, at nu skulle man have styrket mulighederne for vækst og udvikling, også i landdistrikterne.

Det er bare sådan, at når det så kommer til handling, står det i meget skærende kontrast til de skåltaler og de udmeldinger, der jo kom i valgkampen sidste gang. På baggrund af, at det er en tilståelsessag, hvad ministeren lige selv har svaret ved de foregående spørgsmål, hvordan har skatteministeren det så egentlig med, at man lander sådan et skidt resultat, efter man har kørt ud med nogle fine, flotte valgtaler, og nu virkelig har chancen for at placere nogle statslige arbejdspladser, når der rokeres rundt? Ministeren kalder det jo faktisk selv en ren tilståelsessag, at man ikke har levet op til det. Hvad synes ministeren om det?

Kl. 13:29

Kl. 13:32

Formanden:

Skatteministeren.

Kl. 13:29

Skatteministeren (Morten Østergaard):

Det er jo absurd at høre, at man her tillægger mig ord, som man selv i et tidligere indlæg har ført frem, og siger, at jeg har sagt de ting i Folketingssalen – det kan referatet jo så vise.

Jeg mener bestemt ikke, at det her er en tilståelse af noget som helst andet, end at der er taget skyldige hensyn til de forskellige parametre, som jeg nævnte i starten, nemlig at vi både skal have en effektiv skatteforvaltning i Danmark, hvor skatteydernes penge bruges på indsatsen og ikke på tomme kvadratmeter, men også at SKAT skal være en landsdækkende organisation. Det er ikke en fyringsrunde, men en lokaliseringsplan, hvor vi tager højde for, at medarbejderne kan komme hen på deres nye arbejdssted, for så vidt angår de omtrent 1.100 medarbejdere, der får et nyt arbejdssted. Det er jo de hensyn, der skal afbalanceres. Det er hr. Erling Bonnesen helt fritaget for at skulle gøre, og det afspejler sig vist også i spørgsmålet.

Kl. 13:30

Formanden:

Hr. Erling Bonnesen.

Kl. 13:30

Erling Bonnesen (V):

Jeg forholder mig bare til, hvad regeringen har foretaget sig, og hvad der er fakta i det. Og ministeren har jo selv her tidligere leveret det svar, at det er en ren tilståelsessag. Ministerens svar til Sydfyn var, at det jo bare er ærgerligt, det er der ikke noget at gøre ved, det må man tåle og så bare glæde sig over, at der sker noget nogle andre steder i landet. Ja, der er ikke nogen, der har noget imod, at der sker noget godt andre steder i landet.

Men skal der være en mening med, at man i nogle programmerklæringer selv taler om et Danmark i balance, og at man skal gøre noget for også at styrke vækst og beskæftigelsesmuligheder uden for de store byer, så kan man da ikke fortænke Sydfyn og Svendborg i at spørge: Nå, jamen hvordan vil I sørge for at få placeret de her skatteafdelinger i Svendborg, når det nu er muligt? For vi har fået konstateret, at det havde været muligt, hvis regeringen ville. Det vil man ikke, så nu har vi fået leveret det endelige bevis. Det er en tilståelsessag, og så er den jo ikke længere. Det er ærgerligt, siger ministeren.

Kl. 13:31

Formanden:

Skatteministeren.

Kl. 13:31

Skatteministeren (Morten Østergaard):

Jamen jeg er helt klar over, at hr. Erling Bonnesens interesser geografisk kan afgrænses til et enkelt hjørne af Danmark. Men det heldssyn, jeg taler om, og den samlede lokaliseringsplan, jeg taler om, handler om, hvordan SKAT er repræsenteret i hele Danmark. Og der vil det være sådan, at SKAT i 2020 i højere grad end i dag vil være repræsenteret i landdistrikterne og på Fyn. Men der vil være færre skattecentre, for ellers skulle vi bruge skatteydernes penge på tomme kontorpladser og ekstra kvadratmeter i stedet for på en effektiv skatteforvaltning.

Kl. 13:32

Formanden:

Så er det hr. Thomas Danielsen for sidste runde.

Thomas Danielsen (V):

Tak for det. Afslutningsvis vil jeg en sidste gang prøve at bede skatteministeren om at forholde sig til sit eget udsagn om, at man ønsker at opnå en besparelse på 100 mio. kr. i 2020 ved at undgå tomme kontorlokaler. Pointen i at sammenlægge for at undgå tomme kontorlokaler og spildplads er jeg enig med ministeren i vi skal opnå, men kan ministeren ikke blot garantere, at man selvfølgelig ikke flytter skattemedarbejdere eller skatteafdelinger, hvis der er en husleje, der skal betales i mange år ud i fremtiden, så den her store millionbesparelse måske bliver 30 mio. kr. mindre i 2029?

Kl. 13:33

Formanden:

Skatteministeren.

Kl. 13:33

Skatteministeren (Morten Østergaard):

Først og fremmest tak til hr. Thomas Danielsen for efter nogle knæbøjninger at tilslutte sig det formål, nemlig at vi ikke skal opretholde ekstra kvadratmeter i SKAT, og at vi derfor er nødt til at lokaleomlægge. Det betyder så også, at der bliver færre skattecentre som en konsekvens af det synspunkt. Vi går nu i dialog med alle de steder, hvor vi ikke længere skal have skattecentre, og vi finder den bedste måde at komme derfra på. Planen skal ikke realiseres fra den ene dag til den anden. Det vil foregå gradvis over de kommende år, og vi når de målsætninger, vi har i 2020, med den plan, vi har lagt frem, og sparer 100 mio. kr. i husleje, som i stedet kan bruges på andre gode formål.

Kl. 13:33

Formanden:

Spørgsmålet er sluttet. Tak til skatteministeren.

Det næste spørgsmål er til forsvarsministeren af fru Ellen Trane Nørby.

Kl. 13:34

Spm. nr. S 1544

4) Til forsvarsministeren af:

Ellen Trane Nørby (V):

Vil ministeren garantere, at de sønderjyske kommuner – såfremt de ønsker det – også efter ministerens planlagte reform af det danske beredskab kan bevare deres frivillige brandværn?

Formanden:

Værsgo.

Kl. 13:34

Ellen Trane Nørby (V):

Tak. Vil forsvarsministeren garantere, at de sønderjyske kommuner – såfremt de ønsker det – også efter forsvarsministerens planlagte reform af det danske beredskab kan bevare deres frivillige brandværn?

Kl. 13:34

Formanden:

Forsvarsministeren.

Kl. 13:34

Forsvarsministeren (Nicolai Wammen):

Sønderjylland har en lang og også stolt tradition med frivillige brandværn, der er bygget op omkring frivillig og ulønnet arbejdskraft karakteriseret ved et stort engagement. De mange frivillige brandværn leverer på den måde vagtberedskab til de sønderjyske kommuner døgnet rundt alle årets dage, en imponerende indsats, som jeg synes der er grund til at takke for.

Sidste efterår blev Redningsberedskabets Strukturudvalg nedsat med henblik på at analysere redningsberedskabet og komme med et oplæg til en strukturreform af det samlede redningsberedskab, og som det nok er spørgeren bekendt, er det arbejde ikke afsluttet endnu. Hvis man ser på redningsberedskabet i dag, har Danmark et vel-fungerende redningsberedskab, der både løser de daglige og lokale opgaver samt de større og landsdækkende hændelser, og det er mit ønske, at en reform af redningsberedskabet bidrager til et robust og effektivt redningsberedskab, hvor samspillet, sammenhængskraften og ressourceudnyttelsen er så optimal som muligt. Det er samtidig mit mål at skabe en langtidsholdbar økonomisk ramme, der kan skabe ro i redningsberedskabet og medvirke til udvikling af dette.

Strukturudvalget har bl.a. fokus på at sikre grundvilkår, der understøtter frivillige og deltidsansatte brandfolks fortsatte engagement. Grundvilkårene for den frivillige indsats er selvsagt afgørende for denne helt særlige frivillighedstradition, der eksisterer i Sønderjylland, og jeg ser fortsat et dansk redningsberedskab med sønderjyske frivillige.

Jeg skal dog understrege, at det er kommunerne, der er ansvarlige for organiseringen af de kommunale redningsberedskaber og dermed også de sønderjyske frivillige.

Kl. 13:35

Formanden:

Fru Ellen Trane Nørby.

Kl. 13:35

Ellen Trane Nørby (V):

Tak. Det er jo fuldstændig korrekt, at det er kommunerne, der er ansvarlige for det. I Sønderjylland har de så valgt at organisere sig på en anden måde, end man har gjort mange andre steder i landet, nemlig med frivillige brandværn, en 130-årig tradition, som fungerer rigtig, rigtig godt, som er effektiv, og som også er omkostningslettere end det redningsberedskab, vi har mange andre steder i landet. På trods af at de fire sønderjyske kommuner udgør 8 pct. af Danmarks samlede areal, udgør deres samlede budget til det kun 3,2 pct. af de samlede omkostninger til redningsberedskab i hele Danmark, og det er jo også derfor, jeg har spurgt om en garanti fra ministerens side. Og der håber jeg sådan set, at ministeren, når han siger, at frivillighed indgår, så også vil give en garanti for, at den nye beredskabsplan ikke bryder med den 130-årige tradition, vi har, for frivillige brandværn i Sønderjylland. Det burde jo være let for ministeren. For når jeg spørger, om ministeren ikke vil give garantien i dag, så er det jo, fordi der går rigtig, rigtig mange rygter om og der også er indikationer på, at den model kan man ikke få lov til at bevare i fremtiden – og vi ved også, at de fire sønderjyske kommuner har følt sig kaldet til at sende et brev til ministeren. Og derfor synes jeg egentlig, at det ville være befriende, hvis ministeren i dag ville sige: Det kan ikke komme på tale, jeg vil gerne give en garanti til de sønderjyske kommuner om, at de sønderjyske frivillige brandværn, som jo er organiseret i 50 frivillige brandværn i Sønderjylland, også kan gøre det fortsat. Så kunne vi få den frygt væk, og så skulle vi ikke have folk, der går rundt i usikkerhed, og den garanti håber jeg sådan set på at ministeren vil give her i dag, så vi kan komme videre.

Kl. 13:37

Formanden:

Forsvarsministeren.

Kl. 13:37

Forsvarsministeren (Nicolai Wammen):

Som jeg nævnte det for et øjeblik siden, er Strukturudvalget i gang med sit arbejde, og det synes jeg også man skal have respekt for; jeg synes, at man, inden man begynder at drage konklusioner, så skal lade de dygtige folk, som vi har bedt om at komme med et bud, præ-

sentere, hvad de er nået frem til. Men det er vigtigt at sige, at Strukturudvalget bl.a. har fokus på at sikre grundvilkår, der understøtter frivillige og deltidsansatte brandfolks fortsatte engagement. Og som jeg også var inde på, ser jeg fortsat, at der er brug for frivillige brandfolk i det sønderjyske. De gør en rigtig flot indsats, og det er jeg helt sikker på at spørgeren og jeg er enige om, og det vil jeg gerne kvittere for. Men jeg synes også, at vi skal give mulighed for, at udvalget nu gør sit arbejde færdigt, med klart fokus på, at vi også skal have frivillige brandmænd i fremtiden, og at det altså er et kommunalt ansvar at sammensætte beredskabet, og det er jo noget af det, vi også meget gerne vil have en dialog med kommunerne om.

Kl. 13:38

Formanden:

Fru Ellen Trane Nørby.

Kl. 13:38

Ellen Trane Nørby (V):

Jo, men jeg vil egentlig gerne invitere forsvarsministeren til at komme ned og besøge et frivilligt brandværn sammen med mig og nogle af de øvrige sønderjyske folketingspolitikere. Jeg er helt sikker på, at også nogle af de andre sønderjyske folketingspolitikere, også fra ministerens eget parti, kunne have rigtig stor lyst til at vise forsvarsministeren det store frivillige engagement, der findes i de 50 frivillige brandværn, vi har i Sønderjylland. Men jeg må sige, at jeg bare bliver lidt bekymret, når ministeren bliver ved med at sige det, han gør, hvor der indgår fine ord om frivillighed og om deltidsbrandmænd og om, at de også skal være der i fremtiden. Jamen det er jo fint nok, men der er jo en helt særlig model i de fire sønderjyske kommuner. Hvis man ikke ønsker at bevare den, ender man jo med at få sådan en slags one size fits all, hvor det strukturudvalg, som ministeren har nedsat, kommer med en anbefaling, der gælder hele landet, uden egentlig at tage højde for den egenart, der er i Sønderjylland, og derfor håber jeg stadig væk, at ministeren vil give en garanti for, at Sønderjylland kan få lov til at bevare sin egenart med de frivillige brandværn også fremover.

Kl. 13:39

Formanden:

Forsvarsministeren.

Kl. 13:39

Forsvarsministeren (Nicolai Wammen):

Som jeg netop har sagt to gange før i dag, har jeg meget stor respekt for det arbejde, der bliver lavet i de sønderjyske brandværn. Jeg forestiller mig også, at man i en ny struktur i meget stort omfang vil have brug for frivillige brandmænd, også i det sønderjyske. Men der er et arbejde i gang, og der skal man have lov at præsentere sine konklusioner.

I forhold til et besøg i det sønderjyske kan jeg sige, at jeg allerede er inviteret til et besøg, nemlig af hr. Benny Engelbrecht, og jeg glæder mig meget til sammen med ham at aflægge besøg hos nogle af de sønderjyske brandmænd.

Kl. 13:40

Formanden:

Så er det fru Ellen Trane Nørby for en afslutning.

Kl. 13:40

Ellen Trane Nørby (V):

Tak. Jeg håber jo så også, at forsvarsministeren tager imod invitationen. Jeg tænkte, at hvis vi andre nu også inviterede, så vi dermed kunne være en bredere skare, der kunne gøre forsvarsministeren følge, så kunne det være, at forsvarsministeren fik endnu mere lyst til at komme ned og se den store frivillighed og den kultur, det jo også er,

at man har 50 frivillige brandværn, der tager sig af beredskabsopgaver i det sønderjyske område.

Nu kan ministeren sige, at han har sagt det flere gange, men ministeren vil ikke give en garanti, og det er jo det, der skaber usikkerhed. Ministeren vil ikke give en garanti for, at den egenart, der er i Sønderjylland på beredskabsområdet med frivillige brandmænd, også kan eksistere fremover. Men ministeren ønsker at fastholde en usikkerhed, indtil strukturudvalget er færdigt med sit arbejde. Det synes jeg er ærgerligt, for hvis ministeren er enig, så lad os da få givet den garanti i dag til alles gavn.

Kl. 13:41

Formanden:

Forsvarsministeren.

Kl. 13:41

Forsvarsministeren (Nicolai Wammen):

Altså, jeg tror, at hvis der er nogen, der skaber usikkerhed i den her debat, er det jo spørgeren, som ikke lytter til det, jeg siger, nemlig at en del af udvalgets opgave er at se på, hvordan vi fortsat kan have en stærk frivillighed. Jeg siger, at jeg ser for mig, at der også i fremtiden vil være frivillige brandmænd i det sønderjyske, og at kommunerne har et stort ansvar for, hvordan man organiserer sig lokalt. Så måske skulle man tage jahatten på i stedet for med djævlens vold og magt at prøve at få det til at se ud, som om der er onde hensigter.

I forhold til at det ikke bare er nok at modtage en invitation, men at man også skal sige ja tak til den, kan jeg sige, at jeg med glæde har sagt ja til hr. Benny Engelbrecht til at skulle besøge nogle af de frivillige brandmænd sammen med ham. Og jeg er helt sikker på, at hr. Benny Engelbrecht og jeg vil få et rigtig godt besøg.

Kl. 13:42

Formanden:

Spørgsmålet er sluttet. Tak til forsvarsministeren.

Det næste spørgsmål er til justitsministeren af fru Sophie Løhde.

Kl. 13:42

Spm. nr. S 1549

5) Til justitsministeren af:

Sophie Løhde (V) (medspørger: **Ellen Trane Nørby (V)**):

Mener ministeren, at regeringens beslutning om at omdanne Sjælsmark Kaserne til et udrejsecenter for afviste asylansøgere kan realiseres for i alt 35 mio. kr.?

Formanden:

Fru Sophie Løhde, værsgo.

Kl. 13:42

Sophie Løhde (V):

Mener ministeren, at regeringens beslutning om at omdanne Sjælsmark Kaserne til et udrejsecenter for afviste asylansøgere kan realiseres for i alt 35 mio. kr.?

Kl. 13:42

Formanden:

Justitsministeren.

Kl. 13:42

Justitsministeren (Karen Hækkerup):

Tak for spørgsmålet. Det korte svar er: Nej, det kan ikke realiseres for 35 mio. kr., og det tror jeg heller aldrig har været tanken at det skulle. Og når det ikke har været tanken, at det skulle det, så er det, fordi der selvfølgelig er mange udgifter forbundet med at etablere et udrejsecenter og mange hensyn at tage. F.eks. er der jo hensynet til, hvordan sådan et center skal fungere, og hvem det skal indrettes til. Vi har valgt at sige, at vi gerne vil indrette det efter en model, så der

nærmest bliver to centre i ét. Altså, ideen med et udrejsecenter er jo, at man skal have et sted, hvor afviste asylansøgere hurtigt og effektivt kan blive forberedt på deres udrejse, men hvor vi også gerne vil have et sted til de asylansøgere, som er på tålt ophold, og som er kriminelle.

Så det vil sige, at vi sådan set gerne vil lave to centre i ét, en overvåget del, hvor der skal være portvagt, hvor der skal være døgnbemanding, og hvor vi sørger for at vi har dem, som vi ikke har lyst til at have på de andre asylcentre, men også en afdeling, hvor almindelige asylansøgere, som blot har fået afvist deres sag, skal være. Og de 35 mio. kr. slår jo ikke til til at lave sådan et center, når man skal tage hensyn til, at der både skal ombygges, at der skal renoveres, at det skal købes, at der skal etableres sikkerhed, og at man skal tage hensyn til, hvordan man generer naboerne mindst muligt. Det har eksempelvis været ved at sørge for at lave en port, som ikke er synlig fra vejen, så den til- og fragående trafik fra centeret ikke kommer til at genere så meget.

Så de 35 mio. kr. kan det ikke realiseres for, og det har heller ikke været tanken at det skulle det. Købsprisen deroppe alene har været 25 mio. kr., og man vurderer sådan set løbende, hvad udgifterne skal ende med at være. For det er sådan set ikke det vigtige at ende på et bestemt beløb, men at man selvfølgelig inden for rimelighedens grænser får lavet et center, som lever op til alle de krav, der er til sikkerhed og drift, på en fornuftig måde. Der, hvor vi anslår at vi havner lige nu, er i omegnen af de 70 mio. kr., men der er stadig væk mulighed for, at det kan blive op- eller nedjusteret lidt. Men det er i det lag, vi skønner det vil koste.

Kl. 13:44

Formanden:

Fru Sophie Løhde.

Kl. 13:44

Sophie Løhde (V):

Tak til justitsministeren for svaret. Når jeg har oversendt spørgsmålet, er det sådan set, fordi der har floreret ret mange tal – viser alle de her forskellige aktindsigter – for, hvad det egentlig koster at realisere regeringens beslutning, som man har valgt at trække ned over hovedet på borgere og Hørsholm Kommune ved at placere et udrejsecenter for afviste asylansøgere på Sjælsmark Kaserne mellem Allerød og Hørsholm Kommuner. Og der har vi selvfølgelig været optaget af, at når man fra regeringens side har valgt at sige, at man ikke har haft noget beslutningsgrundlag for at træffe den her beslutning, at man ikke har ønsket at få den undersøgt forinden, men bare har lukket øjnene og fastholdt, at centeret skulle ligge på Sjælsmark Kaserne, så må vi jo formode, at man, når man træffer sådan en beslutning, også gør sig nogle overvejelser over, hvad det mon så koster: Hvad vil det koste at etablere det på Sjælsmark Kaserne, kontra hvad det ville koste, hvis man f.eks. omdannede en anden kaserne, eller man omdannede et allerede eksisterende asylcenter til et udrejsecenter.

Derfor er jeg jo lidt overrasket i dag. Jeg vil kvittere for, at det korte svar er nej, og dermed, at det ikke kan realiseres for de 35 mio. kr., som justitsministeren ellers selv har antydnet i et samråd i Folketingets Retsudvalg. Det er jo fint nok at få det på plads, men jeg synes, det er skræmmende, at ministeren siger: Det vigtige er ikke at ende på et bestemt beløb. Altså, er kassen bare sådan bundløs for den her regering? Jeg synes også, man plejer at snakke om, at man har et eller andet forsigtighedsprincip og sådan noget. Har man så ikke på forhånd nogen overvejelser over, hvad det er, tingene skal koste? I dag siger man, at man regner med, det er i omegnen af de 70 mio. kr. Er det også inklusive udgifterne til oprensning af den forurenede grund, eller hvor meget anslår man at den del vil koste, når nu det er, at forsvaret skal have i hvert fald 25 mio. kr. for selve grunden?

Formanden:

Justitsministeren.

Kl. 13:46

Når man først finder et sted og begynder at tegne og finder ud af, at vi også har et problem med noget jord, som skal oprensnes, så udvikler det sig jo. Og det er jo også derfor, at vi ikke lige nu kan sige, hvad den endelige pris bliver. Men jeg kan sige, at jeg er glad for, at Venstre støtter, at der skal komme et udrejsecenter. Vi anslår lige nu, at prisen bliver 70 mio. kr., men det kan både gå op og ned.

Kl. 13:49

Justitsministeren (Karen Hækkerup):

Jeg er ikke sikker på, jeg forstod, hvad spørgsmålet præcis var, men der var mange holdninger og tilkendegivelser. Og det, jeg egentlig bare gerne vil sige, er, at vi jo har truffet den beslutning, at vi gerne vil have et center for afviste asylansøgere. Når vi gerne vil det, er det, fordi det har været vigtigt for os at få lavet et selvstændigt sted, hvor dem, som vi ved skal rejse ud, kan være samlet. Det er for at forberede, at deres udrejse kan blive så gnidningsfri som muligt, og også så de ikke går blandt alle andre asylansøgere.

Så har der været en proces. Man har skullet finde ud af, hvor sådan et center kunne ligge, og hvordan det i givet fald skulle indrettes. Man har fundet og lagt sig fast på en lokation, som så er blevet Sjælsmark Kaserne, og så har man derefter skullet finde ud af, hvad der så skal til, for at det kan fungere her. Og der er buddet altså bare nu, at det er 70 mio. kr. Jeg tror ikke, vi på noget tidligere tidspunkt har sagt, at det var et andet tal, som vi havde lagt os fast på.

Kl. 13:47

Formanden:

Fru Sophie Løhde.

Kl. 13:47

Sophie Løhde (V):

Indledningsvis vil jeg sige, at Venstre jo sådan set støtter, at der bliver etableret et udrejsecenter. Vi støtter bare ikke den proces, der er gået forud for regeringens beslutning om, at det skal ligge på Sjælsmark Kaserne. Det er i øvrigt en proces, som ministeren tidligere har betegnet som dårlig – altså, den tidligere justitsminister hr. Morten Bødskov havde lavet en dårlig proces, og den skulle der rettes op på.

Det er vist et par uger siden, at jeg stod her med justitsministeren sidst, og hvor justitsministeren meddelte, at hun i øvrigt ikke havde foretaget sig noget for at rette op på den dårlige dialog. Og sådan har det her bare kørt. Og det er jo det, der er sådan lidt træls. Man vil ikke oversende nogen oplysninger om det, der findes ikke noget besluthningsgrundlag, og i dag kan man så sige, at man regner med en udgift på omkring 70 mio. kr.

Vil ministeren være venlig at oversende et notat til Folketinget, hvori man redegør for, hvordan beslutningen om at etablere et udrejsecenter på Sjælsmark Kaserne kan realiseres for de 70 mio. kr.? Og så vil jeg spørge endnu en gang, når nu ministeren var i tvivl om, hvad jeg spurgte om, altså spørgsmål nr. 2: Er det inklusive de udgifter, der vil være forbundet med oprensning af den forurenede jord på kasernen?

Kl. 13:48

Formanden:

Justitsministeren.

Kl. 13:48

Justitsministeren (Karen Hækkerup):

Det, som jeg sagde, var, at vi anslår, at udgifterne lige nu havner på de 70 mio. kr. Men det er muligt, at det skal enten op- eller nedjusteres, for der er mange ting, der skal tages med ind i det, og der er mange forskellige beslutninger, som selvfølgelig skal træffes.

Hvordan sørger man for, at naboerne bliver generet mindst muligt? Hvordan skal porten etableres? Hvordan inddeler vi asylcenteret, sådan at den del, der er for almindelige asylansøgere, har nogle andre forhold end den del, som er for mennesker, der skal rejse ud?

Formanden:

Så er det sidste runde for Sophie Løhde. Nej, der er en medspørger – det havde jeg overset. Det må I meget undskyldte. Så er det fru Ellen Trane Nørby som medspørger.

Kl. 13:49

Ellen Trane Nørby (V):

Tak. Så vil jeg følge op, hvor min kollega slap, nemlig i forhold til den her beslutning, som regeringen jo har valgt at trække ned over hovedet på de lokale. Ministeren sagde i sit tidligere svar, at der aldrig ligesom havde figureret nogen tal på, hvad det skulle koste. Altså, der ligger jo et notat fra Udlændingestyrelsen fra den 29. januar 2013, hvor man taler om 30 mio. kr., som skal tages fra den asylaftale, man lavede i september 2012. Der ligger et andet notat fra Udlændingestyrelsen tilbage fra december 2013, hvor man taler om 52 mio. kr., og så er der notatet tilbage fra 2011 fra Ministeriet for Flygtninge og Indvandrere, hvor man taler om 142 mio. kr. Så jeg synes da egentlig, det er sådan lidt påfaldende, at ministeren jo egentlig direkte fejlinformerer Folketinget ved at sige, at der aldrig har været tale om et specifikt tal, og at det bare er noget, hvor man må se, hvad det ender med at komme til at koste.

Det er vel egentlig også det, der har præget hele den her proces, altså at regeringen bare har truffet en beslutning uden at inddrage de lokale og uden egentlig at lave økonomiske vurderinger af, hvad omkostningerne kan være. Derfor vil jeg bare gerne spørge ministeren: Hvad er maks.-grænsen for regeringen for, hvad det må koste at etablere det her udrejsecenter?

Kl. 13:50

Formanden:

Justitsministeren.

Kl. 13:50

Justitsministeren (Karen Hækkerup):

Jeg synes, inden der sådan går for meget hokusfokus i, hvad der har været af udregninger af det her, at jeg gerne vil sige, at da vi i sin tid lavede en asylaftale, var Venstre jo ikke med. Men vi lavede en asylaftale, hvor vi bl.a. lavede en aftale om, at vi gerne ville have afviste asylansøgere til at forlade Danmark så hurtigt som muligt. Vi lavede også en aftale, som indebar, at de ikke skulle sidde på de almindelige asylcentre, for det synes vi ikke giver meget mening. Der blev dengang sat 25 mio. kr. af, men det var på et tidspunkt, hvor man ikke havde lagt sig fast på, hvor et center skulle ligge, ikke vidste, hvilke bygninger der var, og man havde derfor heller ikke noget overblik over, hvilke udgifter det ville medføre, og man havde heller ikke lagt sig fast på størrelsen af et center.

Vi er nu havnet på et center, som vi anslår kan få en kapacitet på op mod 700 mennesker. Det er mange flere, end der var lagt ind i de foreløbige beregninger efter de foreløbige tanker, og det er selvfølgelig også årsagen til, at beløbet er blevet noget større. Jeg vil gerne sige, at jeg synes, det er fuldt forsvarligt, at vi selvfølgelig sørger for at få lavet et center, hvor vi kan få dem, som er afvist, til at forlade Danmark hurtigst muligt, og hvor vi samtidig kan værne om og beskytte de almindelige børnefamilier og asylmodtagere, som også skal være på centeret. Det giver i min verden rigtig, rigtig god mening, og så skal vi bruge de penge, det koster, på sikkerhed, på om-

bygning og renovering, og vi anslår altså lige nu, at det beløber sig til i alt omkring 70 mio. kr.

Kl. 13:52

Formanden:

Fru Ellen Trane Nørby.

Kl. 13:52

Ellen Trane Nørby (V):

»Omkring 70 mio. kr.«, siger ministeren så nu, og det er jo så en fordobling i forhold til det første tal, der indgik som grundlag for den asylaftale, man lavede. Det tyder jo bare på, at regeringen overhovedet ikke har nogen sådan respekt for omgangen med skatteborgernes penge, i forhold til hvad det er, man budgetterer med, og hvad det er for en regning, man så ender med at stå med. Men det sætter jo sådan set også fokus på det, der er hele problemet i den her proces, nemlig at regeringen har trukket det ned over hovedet på den lokale befolkning, på den lokale kommunalbestyrelse og ikke mindst på de mennesker, der er naboer til området. For når ministeren nu siger, at der er tale om 700, understreger det jo også, at det besluningsgrundlag, regeringen ikke har villet oversende til Folketinget, ikke har eksisteret på noget tidspunkt. Man har ikke vidst, hvad det var for en opgave, man forsøgte at løse.

Derfor vil jeg egentlig bare høre ministeren igen: Vil ministeren oversende besluningsgrundlaget og det nyvurderede besluningsgrundlag, og giver det anledning til, at man nu vil inddrage kommunalbestyrelsen og naboerne, når det her center bliver så markant større end det, man oprindeligt planlagde, dengang man sagde, at man ikke behøvede at inddrage naboerne og kommunalbestyrelsen?

Kl. 13:53

Formanden:

Justitsministeren.

Kl. 13:53

Justitsministeren (Karen Hækkerup):

Der er jo en hel proces for det her, og jeg ved, at de to spørgere også har kaldt miljøministeren i salen for at svare på spørgsmål senere i eftermiddag. Vi har også haft samråd om det, og jeg har opdaget, at det er en sag, som interesserer Venstre og i særdeleshed selvfølgelig også Venstremedlemmer fra det nordsjællandske en del. Det kan jeg godt forstå, for det er selvfølgelig også vigtigt for dem, som bor i området – og selvfølgelig også for fru Ellen Trane Nørby – hvordan det her kommer til at fungere, hvordan hverdagen bliver, om det har været det rigtige sted, og hvordan indretningen kommer til at være. Der har været lang proces.

Jeg synes bare, jeg må sige, at vi har haft et samråd om det, og jeg har besvaret alle de spørgsmål, jeg er blevet stillet om det. Jeg synes ikke, man kan klandre regeringen for, at vi ikke har villet prioritere den økonomi, der er nødvendig, i forhold til at få det her til at kunne blive til noget. Lige nu ligger der en proces med hensyn til et landsplandirektiv, og når den så er overstået, kommer der en høringsperiode. Så vi er midt i en proces, og vi sætter de penge af, der er nødvendige, for at vi kan få et effektivt udrejsecenter, så afviste asylansøgere hurtigst muligt kan forlade Danmark.

Kl. 13:54

Formanden:

Så er det fru Sophie Løhde til afslutning.

Kl. 13:54

Sophie Løhde (V):

Jeg vil egentlig gerne følge op her i forhold til min kollega og spørge igen, for det blev der ikke svaret på: Hvad er regeringens smertegrænse for udgifterne til at kunne trække den her beslutning ned

over hovedet på borgerne i Hørsholm Kommune og for den sags skyld også Allerød Kommune? Er det 100 mio. kr., 200 mio. kr., 300 mio. kr.? Og hvor skal pengene tages fra? Altså, under den her regering er udgifterne til flygtninge og indvandrere jo i forvejen eksploderet. Vi bruger i dag markant flere penge på det område, end vi gjorde tidligere. Hvor skal pengene tages fra, og hvad er den øvre smertegrænse? Det må man da som minimum have gjort sig overvejelser om, nu man insisterer på at se fuldstændig bort fra økonomien, men bare vil træffe beslutningen.

Kl. 13:55

Formanden:

Justitsministeren.

Kl. 13:55

Justitsministeren (Karen Hækkerup):

Jeg tror, at vi både i regeringen og hos Socialdemokraterne har en meget restriktiv holdning til, hvordan man forvalter folks penge, især når der er tale om skattekroner. Så ligger det os sådan set meget på sinde, at man ikke skal kunne anklage os for frås eller for at rage til os af midler eller bare ikke at være opmærksomme på, hvor mange penge vi bruger på forskellige ting. Så det er selvfølgelig noget, vi er rigtig, rigtig opmærksomme på.

Derfor er jeg egentlig også glad for, at Venstre så tydeligt i dag siger, at man faktisk selv er med på, at der skal være et udrejsecenter. For et udrejsecenter gør jo også, at man hurtigt og effektivt kan få folk, som er afvist, til at rejse ud. Det betyder også, at der er god økonomi i det. Samtidig må man også bare sige, med hensyn til at der er kommet flere asylansøgere, at den stigning sådan set kom allerede under den tidligere regering. Det er ikke noget, den her regering er skyld i, men vi forsøger til gengæld at gøre noget ved det, bl.a. ved at lave et udrejsecenter.

Kl. 13:56

Formanden:

Spørgsmålet er sluttet. Tak til justitsministeren.

Det næste spørgsmål er til ministeren for sundhed og forebyggelse af fru Sophie Løhde.

Kl. 13:56

Spm. nr. S 1540

6) Til ministeren for sundhed og forebyggelse af:

Sophie Løhde (V):

Mener ministeren, at screeningsprogrammet for livmoderhalskræft fungerer, og at kvaliteten er i orden?

Formanden:

Værsgo.

Kl. 13:56

Sophie Løhde (V):

Mener ministeren, at screeningsprogrammet for livmoderhalskræft fungerer, og at kvaliteten er i orden?

Kl. 13:56

Formanden:

Ministeren.

Kl. 13:56

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Nick Hækkerup):

I Danmark har vi i varierende omfang haft screening for livmoderhalskræft siden begyndelsen af 1960'erne, indtil regionerne i 2008 indførte et nyt nationalt screeningsprogram. Programmet indebærer, at kvinder i alderen fra 23 til 65 år regelmæssigt inviteres til screening for livmoderhalskræft. Screeningen giver mulighed for at opdage celleforandringer, som kan være forstadier til kræft. Formålet er at

starte behandlingen tidligere, inden forstadierne eventuelt udvikler sig til kræft. Derfor er det selvfølgelig også vigtigt, når man så har screeningsprogrammer, at de fungerer, og at kvaliteten er i orden.

De kvinder, som er omfattet af programmerne, skal kunne have berettiget tillid til, at de planmæssigt bliver kaldt ind, at de celle-skrab, som der bliver foretaget, er gode nok til efterfølgende analyser, og at regionerne følger op, hvis alt ikke er, som det skal være. Alt andet vil være fuldstændig uacceptabelt.

Regionerne overvåger screeningsprogrammerne ved hjælp af en såkaldt klinisk kvalitetsdatabase. Den seneste årsrapport fra den kliniske kvalitetsdatabase viser bl.a., at flere sygehusafdelinger og flere i praksissektoren ikke lever op til de måltal, som den regionale styregruppe for kvalitetsdatabasen har formuleret. Det er selvfølgelig ikke noget, vi kan sidde overhørig. Derfor har jeg bedt Sundhedsstyrelsen om at drøfte kvaliteten af screeningsprogrammet med regionerne og relevante fagpersoner, herunder ikke mindst, hvordan regionerne vil sikre de nødvendige kvalitetsforbedringer på de relevante sygehusafdelinger og i praksissektoren.

Så der skal ikke herske tvivl om, at jeg har en klar forventning om, at regionerne sørger for, at der kommer til at ske markante kvalitetsforbedringer på de sygehusafdelinger og i praksissektoren, hvor kvaliteten ikke er i orden.

Kl. 13:58

Formanden:

Fru Sophie Løhde.

Kl. 13:58

Sophie Løhde (V):

Tak til ministeren for besvarelsen. Det er jo ikke nok at have en forventning om, at der skal ske nogle markante forbedringer, både for så vidt angår kvaliteten og det at få øget deltagelsesprocenten; man må jo også følge op med noget handling omkring det. Jeg så, at ministeren i pressen den 20. maj havde udtalt, at han ønskede, at deltagelsen i screeningsprogrammet skulle øges, og at det var et stort problem, at vi i Danmark ikke var hurtige nok til at opdage kræft, herunder livmoderhalskræft, på den her baggrund. Det kan man jo kun være enig med ministeren i.

Men Sundhedsstyrelsen anbefalede jo allerede i 2012, at der skulle komme nogle tiltag for at gøre noget ved den faldende deltagelse på det her område. Og derfor er mit helt simple spørgsmål, hvad den her regerings sundhedsminister har foretaget sig fra 2012 til 2014 for at sikre, at deltagelsesprocenten blev øget, når ingen regioner på nuværende tidspunkt lever op til et mål om 75 pct.s deltagelse.

Kl. 13:59

Formanden:

Ministeren.

Kl. 13:59

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Nick Hækkerup):

Jeg tror, at deltagelsesprocenten kommer op, ved at vi hele tiden har fokus på det, ved at vi taler om det. Derfor synes jeg også, at kigger man på de tre elementer, som er selve screeningen, opfølgningen og behandlingen, så er det vigtigt at have fokus på, hvad vi gør her. For nu at starte med selve screeningen har vi jo været igennem et forløb her i foråret, hvor vi i fællig, så sent som i går faktisk, har andenbehandlet et lovforslag, som vil give mulighed for erstatning til nogle, som uretmæssigt er faldet ud af eller ufrivilligt er blevet framlidt screeningsordningen. Det fokus og den opmærksomhed betyder selvfølgelig noget for lysten til at deltage i programmet. Tilsvarende er der så opfølgningen på de prøvesvar, som er givet – som ligger tilbage fra 2012, men lad nu det ligge – og som jo også betyder noget for omtalen, tilliden, trygheden og dermed selvfølgelig også lysten til deltagelse.

Kl. 14:00

Formanden:

Fru Sophie Løhde.

Kl. 14:00

Sophie Løhde (V):

Jeg kunne godt tænke mig, at ministeren prøvede at svare på det spørgsmål, jeg stillede. Altså, Sundhedsstyrelsen kommer i 2012 og siger, at det er nødvendigt, at vi gør noget ved den faldende deltagelse. Hvad har man foretaget sig fra 2012 til 2014 for at gøre noget ved den faldende deltagelse, når ingen regioner lever op til de målsætninger? Den her årsrapport fra Dansk Kvalitetsdatabase for Livmoderhalskræftscreening, som ministeren også henviser til, blev offentliggjort i juni 2013. Den konkluderer, at der er store problemer på en række områder, både for så vidt angår sygehusafdelinger og i forhold til praksissektoren. Og af det svar, som ministeren så oversendte til Sundhedsudvalget, fremgår det, at først i juni 2014 finder ministeren anledning til eller føler trang til at bede Sundhedsstyrelsen om at tage et møde med de relevante parter på det her område. Skulle der gå et år for det?

Kl. 14:01

Formanden:

Ministeren.

Kl. 14:01

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Nick Hækkerup):

Den Kvalitetsdatabase for Livmoderhalskræftscreening, som der bliver henvist til, indsamler data fra alle fem regioner. Når vi gør det, er det jo, kan man sige, af to grunde, dels for at overvåge behandlingskvaliteten, dels selvfølgelig for at forbedre behandlingen, altså få det til at fungere bedre. Årsrapporten fra 2012, som blev offentliggjort i juni 2013, konkluderer, at der er nogle måltal, som ikke er opfyldt, og det er jo bl.a. det, jeg har bedt Sundhedsstyrelsen om at drøfte med regionerne. Hvordan kan vi sikre, at der sker de kvalitetsforbedringer, som skal til, for at vi når det niveau, som vi gerne vil nå?

Kl. 14:02

Formanden:

Så er det fru Sophie Løhde for afslutningen.

Kl. 14:02

Sophie Løhde (V):

Det her er jo en ren tilståelsessag for ministeren. Man modtager en rapport, og advarselslamperne begynder at lyse. Der er en række store kvalitetsproblemer, for så vidt angår livmoderhalskræft, både i indsatsen på sygehusafdelingerne og i indsatsen i praksissektoren. Først et år efter – lamperne har blinket i et år – siger ministeren: Skulle vi ikke bede Sundhedsstyrelsen om at indkalde regionerne og nogle andre faglige eksperter til et møde?

Skulle der virkelig gå et år, før man begynder at reagere på, at der er nogle kvalitetstal, som ikke er, som de skal være; at der er et problem i forhold til faldende deltagelse? Det er godt nok at reagere langsomt, vil jeg sige til ministeren.

Kl. 14:02

Formanden:

Ministeren for sundhed og forebyggelse.

Kl. 14:02

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Nick Hækkerup):

Til det er der jo først og fremmest at sige: Hvem er det, der sidder med tallene? Hvem er det, der opererer på baggrund af tallene? Hvem er det, der skal tage dem alvorligt? Hvem er det, der har kvalitetsdatabasen for livmoderhalskræft? Ja, det er jo regionerne. Det er

også regionerne, der i første omgang skal tage aktion på det. Det her har et omfang og en bekymringsgrad, der gør, at jeg synes, det er nødvendigt, at jeg involverer mig i det. Derfor har jeg involveret mig i det. Men grundlæggende er det regionerne, som har det ansvar, ligesom vi jo også har involveret os i den situation med de mange ufrivilligt frmeldte, og ligesom vi har involveret os i det her med opfølgningen på prøvesvarene, hvor der i op til 20 tilfælde ikke bliver fuldt tilstrækkeligt op.

Kl. 14:03

Formanden:

Spørgsmålet er sluttet. Tak til ministeren for sundhed og forebyggelse.

Det næste spørgsmål er til erhvervs- og vækstministeren af hr. Flemming Damgaard Larsen.

Kl. 14:03

Spm. nr. S 1545

7) Til beskæftigelsesministeren af:

Jakob Engel-Schmidt (V):

Finder ministeren, at ministerens efterlevelse af tidsfrister for afgivelse af svar til Folketinget er tilfredsstillende?

(Spørgsmålet er overgået til skriftlig besvarelse).

Kl. 14:03

Spm. nr. S 1546

8) Til beskæftigelsesministeren af:

Jakob Engel-Schmidt (V):

Ville ministeren – med henvisning til ministerens foreløbige svar på spørgsmål nr. 335 til Folketingets Beskæftigelsesudvalg – alm. del (2013-14) – finde det acceptabelt, hvis styrelser og andre myndigheder inden for ministerens ressort først henvendte sig til borgere og virksomheder efter tidsfristens udløb med et svar om, at den konkrete henvendelse sorterer under en anden myndighed?

(Spørgsmålet er overgået til skriftlig besvarelse).

Kl. 14:03

Spm. nr. S 1476 (omtrykt)

9) Til erhvervs- og vækstministeren af:

Flemming Damgaard Larsen (V):

Mener ministeren, at der er tilfredsstillende fremdrift i at lette de administrative byrder for erhvervslivet?

Formanden:

Værsgo.

Kl. 14:03

Flemming Damgaard Larsen (V):

Tak, hr. formand. Spørgsmålet lyder: Mener ministeren, at der er tilfredsstillende fremdrift i at lette de administrative byrder for erhvervslivet?

Kl. 14:04

Formanden:

Ministeren.

Kl. 14:04

Erhvervs- og vækstministeren (Henrik Sass Larsen):

Regeringen synes, det er helt afgørende, at der er gode rammevilkår for danske virksomheder. Virksomhederne skal bruge deres tid på at drive forretning og ikke på unødigt administrativt arbejde og bureaukratiske processer. Det fremgår også klart af »Vækstpakke 2014«, som regeringen har præsenteret, og jeg vil så lidt senere komme tilbage til, hvad den indeholder.

Men først lidt om, hvad regeringen allerede har gjort. I foråret 2012 lancerede regeringen en handlingsplan for at lette erhvervslivets

vets byrder væsentligt på de områder, hvor virksomhederne oplever de største udfordringer, og i juni 2012 nedsatte vi derfor Virksomhedsforum for enklere regler. Virksomhedsforummet, der består af repræsentanter fra erhvervslivet og relevante organisationer, giver os bud på, hvor skoen trykker, og kommer med forslag til lempelser. Regeringen har forpligtet sig til at svare efter et følg eller forklaringsprincip, og det indebærer, at vi enten gennemfører forslagene fra Virksomhedsforum eller offentligt forklarer, hvorfor vi ikke vil imødekomme forslagene.

Det er en indsats, som faktisk har skabt ret gode resultater. Vi har bl.a. hævet grænserne for, hvornår ca. 63.000 virksomheder skal indberette og afregne moms, så langt flere virksomheder nu kan nøjes med at indberette moms halvårligt frem for kvartalsvis; vi har lavet en erklæringsstandard, som er målrettet mindre virksomheder, og som er billigere end egentlig revision; derudover har vi lanceret og udbygget en lang række digitale løsninger, så virksomhederne hurtigere kan indberette relevante data, hvad enten det handler om anmeldelse af fødevarevirksomhed, husdyrregistrering eller udbetaling af løntilskud, tilskud til fleksjob eller alt muligt andet.

Regeringen har i alt modtaget ca. 330 forslag fra Virksomhedsforum. Vi har svaret på de 205 af forslagene og forpligtet os til helt eller delvis at gennemføre de 165 af dem – svarende til 80 pct. Ca. 60 pct. af forslagene er allerede blevet implementeret og har altså været med til at lette virksomhedernes hverdag. Så vi er i fuld gang med arbejdet.

Kl. 14:06

Formanden:

Flemming Damgaard Larsen.

Kl. 14:06

Flemming Damgaard Larsen (V):

Tak for svaret. Men nu er det jo således, at erhvervslivet mener, at det går for langsomt med at få fjernet de administrative byrder på trods af de initiativer, som ministeren her opregner at der er igangsat. Og ministeren har jo også selv udtalt, at han løbende vil gøre status for, om regeringen gør det godt nok, og om man kan komme videre. Og det er derfor, der er en utålmodighed, både hos store dele af erhvervslivet, men også hos mig, i forbindelse med det her forhold.

Derfor vil jeg godt spørge ministeren, om ikke ministeren mener, at man kan speede tempoet op og også gå mere i dybden med tingene, således at vi hurtigt får klaret de her ting, og så vi også kommer længere ned, så det ikke bare er noget overfladebehandling, der foregår. Og derfor vil jeg også godt spørge ministeren om, hvilke initiativer ministeren vil tage på den meget korte bane for at lette det at drive virksomhed i Danmark.

Kl. 14:07

Formanden:

Ministeren.

Kl. 14:07

Erhvervs- og vækstministeren (Henrik Sass Larsen):

Tak for spørgsmålet. Altså, på den helt korte bane er vi jo lige kommet med et udspil til vækstpakke. Vi sidder i øjeblikket og forhandler, bl.a. med partiet Venstre – jeg tror, vi har 28 forslag ovre i mit ministerium, hvoraf mange faktisk vedrører netop det at lette hverdagen og byrderne for virksomhederne. Det er regelforenklinger, og det er i det hele taget administrative lettelser i meget stor stil, herunder bl.a. også forslag om, at vi frem til 2020 konkret vil lette byrderne for erhvervslivet med 2 mia. kr.

Så det er at sparke en åben dør ind. Vi er i fuld gang med alle typer af forberedelser og gode ideer, og hvis hr. Flemming Dam-

gaard Larsen og Venstre har nogle, må man endelig komme med dem – hellere i dag end i morgen.

Kl. 14:08

Formanden:

Hr. Flemming Damgaard Larsen.

Kl. 14:08

Flemming Damgaard Larsen (V):

Ét er jo at opgive det i kroner og øre – ministeren nævnte et tal på 2 mia. kr. – noget andet er det administrative bøvlg og den mængde af regler og love og andre ting, man skal forholde sig til, som også giver store byrder ude i erhvervslivet. Og Virksomhedsforum kan jo ikke fortælle, hvordan regeringen fremadrettet skal undgå love og regler, som er en byrde for virksomhederne, for det handler altså både om økonomi og om det administrative bøvlg.

Derfor er det vigtigt, at alle gode initiativer, som Virksomhedsforum godt ved der skal til, ikke bare må drukne i nye skatter, nye afgifter og nye administrative byrder ved fremtidige regler og love, som regeringen vil indføre. Og (*Formanden*: Ja tak!) derfor ...

Kl. 14:09

Formanden:

Så er det ministeren.

Kl. 14:09

Erhvervs- og vækstministeren (Henrik Sass Larsen):

Først kan jeg jo glæde spørgeren med at sige, at den her regering klart har meldt ud, at der ikke kommer flere skatter og afgifter til erhvervslivet. Så det kan man jo starte med at glæde sig over.

Det andet er, at vi jo altid vurderer, hvad de administrative byrder måtte være i forbindelse med forskellige lovforslag, og er meget omhyggelige med ikke at påføre erhvervene yderligere belastninger. Omvendt er der så nogle steder, hvor regeringen og eksempelvis Venstre i fællesskab har indført flere regler, f.eks. på det finansielle område, for at sikre, at vi ikke havner i samme suppedas igen, som vi gjorde i forbindelse med den finansielle krise. Og det betyder selvfølgelig, at man får nogle øgede administrative forpligtelser i f.eks. de finansielle virksomheder, for at vi hele tiden kan holde øje med, at det ikke går galt en gang til. Men det er jo noget, vi må tage på os.

Kl. 14:10

Formanden:

Så er det sidste omgang til hr. Flemming Damgaard Larsen.

Kl. 14:10

Flemming Damgaard Larsen (V):

Ministeren er jo i den situation, at han har ansvaret for at sikre, at omfanget af alt det administrative bøvlg også bliver bragt ned, hvilket ministeren også selv har været inde på. Så det er altså ikke alene størrelsen af afgifter og skatter, det handler om, men også det administrative bøvlg. Og derfor vil jeg godt spørge, om ministeren mener, at der er behov for at opruste arbejdet med at nedbryde alle disse administrative regler og alt det administrative bøvlg, hvilket også er nødvendigt for, at det er nemt at drive virksomhed i Danmark.

Kl. 14:10

Formanden:

Erhvervs- og vækstministeren.

Kl. 14:10

Erhvervs- og vækstministeren (Henrik Sass Larsen):

Vi opruster dagligt, og vi har faktisk gjort alt, hvad vi kunne, for at sikre, at vi hele tiden følger den agenda, som spørgeren også spørger ind til her, nemlig at sørge for at se på, hvordan vi kan nedbringe

omfanget af nogle af de her typer af administrative byrder. Og derfor har vi også nedsat et udvalg, hvor erhvervslivet selv sidder og kommer med forslag til, hvordan vi kan få byrderne fjernet rundt omkring. Og som jeg også sagde i min besvarelse, følger vi ganske mange af forslagene.

Så vi er hele tiden opmærksomme på det, og igen vil jeg sige, at Venstre til enhver tid er velkomneovre hos mig med gode ideer, og så kigger vi på dem.

Kl. 14:11

Formanden:

Spørgsmålet er sluttet. Tak til erhvervs- og vækstministeren.

Det næste spørgsmål er til klima-, energi- og bygningsministeren af hr. Per Clausen.

Kl. 14:11

Spm. nr. S 1489 (omtrykt)

10) Til klima-, energi- og bygningsministeren af:

Per Clausen (EL):

Mener ministeren, at den nye vækstplans forslag om at gennemføre en generel nedsættelse af PSO'en er i overensstemmelse med regeringsgrundlagets formulering om, at »en omlægning af skatter og afgifter skal sikre, at der skabes de rette incitamenter til at tænke og handle grønt. Det skal kunne betale sig at spare på energien«?

Formanden:

Værsgo.

Kl. 14:11

Per Clausen (EL):

Spørgsmålet lyder: Mener ministeren, at den nye vækstplans forslag om at gennemføre en generel nedsættelse af PSO'en er i overensstemmelse med regeringsgrundlagets formulering om, at en omlægning af skatter og afgifter skal sikre, at der skabes de rette incitamenter til at tænke og handle grønt. Det skal kunne betale sig at spare på energien?

Kl. 14:11

Formanden:

Ministeren.

Kl. 14:11

Klima-, energi- og bygningsministeren (Rasmus Helveg Petersen):

Tak for det. Tak for spørgsmålet. Regeringens udspil til en vækstplan er udtryk for, at regeringen prioriterer øget vækst og beskæftigelse meget højt. På energiområdet indebærer det, at der tages hensyn til konkurrenceudsatte virksomheder gennem en reduktion af PSO-tariffen, men det skal kunne betale sig at spare på energien, sådan som det slås fast i regeringsgrundlaget, og det kan det så sandelig også.

Det afgørende for konkurrenceevnen er den samlede energiregning, og det vil fortsat være en god forretning for virksomhederne at gennemføre energibesparende foranstaltninger. Alt andet lige vil en reduktion af PSO-betalingen øge energiforbruget og dermed også CO₂-emissionerne. For at fremme energibesparelser i industrien indeholder regeringens udspil derfor en særlig energispareaftaleordning, der tidligere har været gode erfaringer med. Tak.

Kl. 14:12

Formanden:

Hr. Per Clausen.

Kl. 14:12

Per Clausen (EL):

Det kan måske alligevel undre en smule, at det, man mente, da man skrev det her i regeringsgrundlaget, var, at man ville reducere udgif-

terne til energi, og at det var på den måde, at man ville nå dertil, hvor det kunne betale sig at spare på energien. For det var jo det, man gjorde først med den vækstpakke, man gennemførte sidste år – hvor man lavede en omfattende nedsættelse af energifgifterne for virksomhederne, inden for landbrug og industri – og nu er man så i gang med en ny generel nedsættelse af prisen på energi.

Var det det, regeringen mente dengang? Man udtrykte sig bare lidt uklart, da man skrev det, så det godt kunne give indtryk af, at man ville øge incitamenterne til at spare på energien. Nu reducerer man dem, og det kan måske være lidt svært at forstå.

Kl. 14:13

Formanden:
Ministeren.

Kl. 14:13

Klima-, energi- og bygningsministeren (Rasmus Helveg Petersen): Det afgørende er, at regeringen ikke slækker på klimamålet. Det fremgår af regeringens udspil:

»Såfremt en aftale om Vækstpakke 2014 indeholder tiltag på energiområdet, der øger CO₂-udledningen i 2020, vil regeringen tage initiativ til at gennemføre klimakompenserende tiltag.«

Der er ikke taget stilling til, hvilke konkrete klimakompenserende tiltag der måtte blive behov for, men vi vil som sagt lægge afgørende vægt på, at vi ikke slækker på vores klimamål i den forbindelse.

Kl. 14:13

Formanden:
Hr. Per Clausen.

Kl. 14:13

Per Clausen (EL):

Men det står jo stadig væk helt uklart, hvorfor regeringen så skrev i sit regeringsgrundlag, at man ville øge incitamenterne til at spare på energien, når man i sin konkrete politik gør det modsatte. Altså, det må jeg indrømme at jeg simpelt hen ikke kan forstå.

Kl. 14:14

Formanden:
Ministeren.

Kl. 14:14

Klima-, energi- og bygningsministeren (Rasmus Helveg Petersen): Som jeg anførte i min første besvarelse, er udspillet til vækstplanen et udtryk for, at vi prioriterer øget vækst og beskæftigelse meget højt. Vi vil jo altså i det her tilfælde tage hensyn til konkurrenceudsatte virksomheder gennem en reduktion af PSO-tariffen, og så vil vi fastholde vores klimamål, og det vil vi gøre gennem klimakompenserende tiltag. Men det er selvfølgelig en afvejning mellem de dele, vi her ser, og det er i det her tilfælde hensynet til øget vækst og beskæftigelse, som har drevet os til at forsøge at reducere udgifterne.

Kl. 14:14

Formanden:
Hr. Per Clausen.

Kl. 14:14

Per Clausen (EL):

Men hvis man læser regeringsgrundlaget, får man jo det indtryk, at det netop er ved at spare på energien, og at det netop er ved at gennemføre en grøn omstilling, at vi forbedrer de danske virksomheders konkurrenceevne og øger muligheden for beskæftigelse. Hvordan kan det så være, at man ender med at gøre det modsatte? Det er det, jeg simpelt hen ikke begriber. Man laver en plan for øget beskæftigelse og øget udvikling i vores samfund, og så gør man det modsatte

af det, man skrev i regeringsgrundlaget man skulle gøre, nemlig ved ikke at fremme den grønne omstilling, men altså i stedet for gøre det modsatte.

Kl. 14:15

Formanden:
Ministeren.

Kl. 14:15

Klima-, energi- og bygningsministeren (Rasmus Helveg Petersen): Det er naturligvis fortsat regeringens ønske at gennemføre den grønne omstilling. Vi har ikke fraveget vores klimamål, og det er også sådan, at vi regner med, at den eksplosive vækst, der er i eksporten, for de grønne virksomheder, skal være med til at drive beskæftigelsen i Danmark på længere sigt. Det er for mig at se ikke det afgørende, hvad det er for et redskab, vi vælger, men hvad for et mål, vi når – og i det her tilfælde fastholder vi vores klimaambition, og vi er såmænd på ingen måde i tvivl om hverken den grønne omstilling eller om, at det kommer til at skabe arbejdspladser, at vi har kastet os ud i den grønne omstilling.

Kl. 14:15

Formanden:
Spørgsmålet er sluttet.

Det næste spørgsmål er også fra hr. Per Clausen til klima-, energi- og bygningsministeren.

Kl. 14:16

Spm. nr. S 1490 (omtrykt)

1) Til klima-, energi- og bygningsministeren af:

Per Clausen (EL):

Er ministeren uenig i både den nuværende og tidligere klimaministers udtalelser om, at PSO'en kun har marginal betydning for de fleste danske virksomheder, og at det derfor ville være forkert at gennemføre en generel nedsættelse af denne?

Formanden:
Værsgo.

Kl. 14:16

Per Clausen (EL):

Er ministeren uenig i både den nuværende og tidligere klimaministers udtalelser om, at PSO'en kun har marginal betydning for de fleste danske virksomheder, og at det derfor ville være forkert at gennemføre en generel nedsættelse af denne?

Kl. 14:16

Formanden:
Ministeren.

Kl. 14:16

Klima-, energi- og bygningsministeren (Rasmus Helveg Petersen): Jamen virksomhedernes PSO-omkostninger forventes at stige betragteligt frem mod 2020 bl.a. som følge af forventede lave elpriser og udbygning af vedvarende energi og nye havvindmølleparker. En stor stigning i PSO'en vil fordyre dansk produktion og kan være en hindring for vækst, især i industri- og fremstillingserhvervene. Vi har som regering valgt at afskaffe PSO for gas fra 2015 og lempe PSO-betalingerne vedrørende el for en samlet ramme på 350 mio. kr. i 2015 stigende til 1,1 mia. kr. i 2020. Udspillet rummer både en bred lempelse til erhvervslivet og en målrettet yderligere lempelse til de mest konkurrenceudsatte og elintensive virksomheder.

Hvis vi ikke havde taget en bred lempelse med i udspillet, ville der være brancher, som også kan være konkurrenceudsatte, der slet ikke ville få lempet deres PSO-omkostninger. Omvendt er der virk-

somheder, der har større behov for lempelser af energiudgifterne end andre, og jeg synes, at regeringens udspil er fornuftigt og balanceret.

Kl. 14:17

Formanden:

Hr. Per Clausen.

Kl. 14:17

Per Clausen (EL):

Nu er det jo sådan, at hvis man kigger på regeringens vækstudspil, er en nedsættelse af PSO-afgiften eller PSO'en jo et af de absolut største elementer. Og det kan da undre, at man bruger 1 mia. kr. om året på at løse en udfordring, som man tidligere har sagt var en marginal problemstilling. Jeg må indrømme, at jeg har meget svært ved at forstå den måde at bruge statens midler på, og jeg må sige, at det også står i rimelig modsætning til min opfattelse af Det Radikale Venstre som et økonomisk ansvarligt parti, der bruger pengene så fornuftigt, som det er muligt.

Kl. 14:17

Formanden:

Ministeren.

Kl. 14:17

Klima-, energi- og bygningsministeren (Rasmus Helveg Petersen):

Jeg vil medgive spørgeren, at der er to forskellige problemstillinger i spil her, hvor den ene drejer sig om virksomheder, der er i meget hård konkurrence, baseret på hvor meget energi de bruger. De vil jo opleve det fænomen, at i takt med at elprisen falder, stiger PSO'en, og samlet set falder deres omkostninger ikke ret meget. De er så i konkurrence med erhverv i udlandet, der oplever en faldende elpris, men ikke nogen stigende PSO, og det skader deres konkurrenceevne. Det prøver vi at adressere igennem de målrettede lempelser.

Så er der det andet kompleks, der handler om virksomheder, der måske ikke er særlig udsatte på energiprisen som konkurrenceparameter. De vil jo få en lempelse, som alt andet lige vil gøre deres konkurrencesituation over for udlandet lettere, og om end det måske ikke er energi, der er deres tungeste post, så er det stadig væk en erhvervslempelse.

Kl. 14:18

Formanden:

Hr. Per Clausen.

Kl. 14:18

Per Clausen (EL):

Men det betyder jo, at man i forhold til virksomheder, hvor det her har en marginal betydning, bruger rigtig mange penge på at gøre det billigere for dem at bruge mere energi. Det strider mod regeringens politik. Og hvis vi nu sagde, at vi var enige om, at vi skulle bruge 1 mia. kr. om året på at lette erhvervslivets PSO, ville det trods alt så ikke være klogere at bruge den målrettet mod de virksomheder, hvor det reelt gør en forskel?

Kl. 14:19

Formanden:

Ministeren.

Kl. 14:19

Klima-, energi- og bygningsministeren (Rasmus Helveg Petersen):

Den målrettede lempelse skal tilrettelægges inden for rammerne af EU's nye statsstøttebestemmelser, hvor de støtteberettigede brancher er defineret. Der er en række brancher, der ikke er berettiget til støtte efter en målrettet ordning inden for de nye EU-statsstøttebestemmelser. Det er altså for at forbedre konkurrencevilkårene i Danmark, at vi laver en kombination af en bred og en målrettet ordning, og det

synes jeg er ganske hensigtsmæssigt. Jeg anerkender fuldt ud, at der er to forskellige komplekser, men det er klart, at vi går efter det målrettede, der nu kan foretages inden for EU-reglerne.

Kl. 14:19

Formanden:

Så er det hr. Per Clausen.

Kl. 14:19

Per Clausen (EL):

Skal det forstås sådan, at når vi ikke gør det her så fornuftigt, som vi kan, så skyldes det ud over hensynet til Venstre også EU-regler? Det er jo alligevel en markant udtalelse fra en radikal minister, som vi jo ved er begejstret næsten ud over alle grænser for EU. Begejstringen for Venstre er måske lidt mindre.

Kl. 14:20

Formanden:

Ministeren.

Kl. 14:20

Klima-, energi- og bygningsministeren (Rasmus Helveg Petersen):

Jeg tror ikke, jeg har kvantificeret min begejstring for hverken det ene eller det andet, men jeg er af den faste overbevisning, at det udspil, vi kommer med her, vil være gavnligt for virksomhederne i forhold til vækst og beskæftigelse, og at vi gennem de målrettede lempelser, der er mulige, også vil kunne lave noget, der hjælper virksomheder, der er i en særlig konkurrenceudsat situation. Så jeg står absolut helt på mål for udspillet. Jeg synes, det er konstruktivt og balanceret.

Kl. 14:20

Formanden:

Spørgsmålet er sluttet. Tak til klima-, energi- og bygningsministeren.

Det næste og sidste spørgsmål i dag er til miljøministeren af fru Ellen Trane Nørby.

Kl. 14:20

Spm. nr. S 1518

12) Til transportministeren af:

Preben Bang Henriksen (V):

Hvad er ministerens holdning til fremdriften i linjeføringen til den tredje Limfjordsforbindelse, og hvornår forventer ministeren, at en delig beslutning herom kan tages?

(Spørgsmålet er overgået til skriftlig besvarelse).

Kl. 14:20

Spm. nr. S 1542

13) Til miljøministeren af:

Karsten Lauritzen (V) (medspørger: Lene Espersen (KF)):

Mener ministeren, at det er rimeligt samt økonomisk og miljømæssigt forsvarligt, at lodsejerne ved Løkken er nødt til at sandfodre med sand, som skal hentes 25 km væk, hvilket indebærer en årlig ekstraudgift på 300.000 kr., frem for at anvende sand, der aflejres ved en nærliggende mole?

(Spørgsmålet er overgået til skriftlig besvarelse).

Kl. 14:20

Spm. nr. S 1543

14) Til miljøministeren af:

Lene Espersen (KF) (medspørger: Karsten Lauritzen (V)):

Mener ministeren, at det er rimeligt, at regeringen, nu mere end 15 måneder efter spørgeren og medspørgeren rejste problematikken omkring manglende tilladelse til at sandfodre med lokalt sand over for regeringen, fortsat ikke har fundet en løsning?

(Spørgsmålet er overgået til skriftlig besvarelse).

Kl. 14:20

Spm. nr. S 1547 (omtrykt)

15) Til miljøministeren af:

Ellen Trane Nørby (V) (medspørger: **Sophie Løhde (V)**):

Er ministeren principielt enig i, at det kommunale selvstyre også indbefatter, at en kommune har ret til at have indflydelse på den samlede kommunale planlægning af by, land og udvikling, og mener ministeren i den forbindelse, at kommunerne bør have forret til at opkøbe og råde over bygninger i den pågældende kommune, eksempelvis hvis Hørsholm Kommune ville opkøbe Sjælsmark Kaserne, hvis det indgår som en væsentlig del af den samlede kommunale planlægning og strategi?

Formanden:

Værsgo.

Kl. 14:20

Ellen Trane Nørby (V):

Spørgsmålet lyder: Er ministeren principielt enig i, at det kommunale selvstyre også indbefatter, at en kommune har ret til at have indflydelse på den samlede kommunale planlægning af by, land og udvikling, og mener ministeren i den forbindelse, at kommunerne bør have forret til at opkøbe og råde over bygninger i den pågældende kommune, eksempelvis hvis Hørsholm Kommune ville opkøbe Sjælsmark Kaserne, hvis det indgår som en væsentlig del af den samlede kommunale planlægning og strategi?

Kl. 14:21

Formanden:

Miljøministeren.

Kl. 14:21

Miljøministeren (Kirsten Brosbøl):

Ja, jeg er enig i, at det er kommunerne, der som hovedregel er ansvarlig myndighed for kommuneplanlægningen og derfor også har ret til og mulighed for at planlægge udviklingen af byerne og det åbne land. Det skal selvfølgelig ske inden for rammerne af planloven og overordnede statslige interesser.

Nogle gange kan det være nødvendigt, at staten overtager planlægningen for et konkret område, når der er tale om at sikre overordnede samfundsmæssige hensyn, f.eks. for udbygningen af Københavns Lufthavn eller det, som det her spørgsmål handler om, placeringen af et udrejsecenter. I det tilfælde er det altså nu justitsministeren, der har bedt mig om at hjælpe med at udarbejde et landsplandirektiv, der kan danne grundlag for at realisere et udrejsecenter på Sjælsmark Kaserne.

I forhold til kommunernes generelle mulighed for at opkøbe og råde over ejendomme kan jeg sige, at det ikke er reguleret i planloven. Her agerer kommunerne bl.a. på privatretligt grundlag og inden for de kommunalretlige grænser, der nu engang er. Der er dog den krølle, at kommunerne med planloven i hånden kan ekspropriere ejendomme, når det er af væsentlig betydning for at virkeliggøre en lokalplan og realisere en ønsket udvikling. Men den mulighed gælder altså kun i forhold til privatejede ejendomme.

Kl. 14:22

Formanden:

Fru Ellen Trane Nørby.

Kl. 14:22

Ellen Trane Nørby (V):

Nu nævner ministeren jo selv udbygningen af Københavns Lufthavn som et andet eksempel. Jeg kunne også have nævnt fingerplanen i hovedstadsområdet, men det er jo store strategiske planer. Køben-

havns Lufthavn kan jo ikke flyttes fra det ene sted til det andet, hvorimod der jo, når vi taler om Sjælsmark Kaserne som udrejsecenter, er tale om en beslutning, som den nuværende regering har truffet uden at konsultere lokalbefolkningen, uden at inddrage Hørsholm Kommunes Byråd, og som man har trukket ned over hovedet på de lokale. Her har vi altså at gøre med et center, der kunne placeres hvor som helst, men som regeringen har valgt at tvangsplacere i Hørsholm Kommune, og derfor må jeg bare sige, at jeg synes, at der ret beset er en ret stor forskel på det og så på, at noget har vital, strategisk indflydelse på en samlet helhedsplan, f.eks. udbygningen af Københavns Lufthavn eller fingerplanen i hovedstadsområdet.

Derfor vil jeg egentlig bare høre, om ministeren mener, at det er regeringens holdning, at regeringens planer for et lokalområde – i det her tilfælde Sjælsmark Kaserne, hvor udrejsecenteret jo kunne placeres hvor som helst – er vigtigere end kommunens ret til selv at kunne bestemme over, hvordan udviklingen skal være inden for kommunen. Hermed ser man jo også fuldstændig bort fra, at Hørsholm Kommune tidligere har lavet en lokalplan for området omkring Sjælsmark Kaserne og har nogle tanker om, hvordan det her skal indgå i den samlede kommuneplan i forhold til udvikling af kommunen, men som den nuværende regering har valgt at se bort fra og nedtromle med et landsplandirektiv og med den her beslutning om et udrejsecenter. Er det det, som miljøministeren synes er god overordnet planlægning fra regeringens side?

Kl. 14:24

Formanden:

Ministeren.

Kl. 14:24

Miljøministeren (Kirsten Brosbøl):

Det er jo justitsministeren, der har stået for, kan man sige, det forbedrende arbejde i forhold til at leve op til den aftale, der i sin tid blev lavet, om, at der skulle oprettes sådan et udrejsecenter, og dermed også har forestået at se på, hvor en mulig placering kunne være. Jeg kan henvise til, at der også er besvaret skriftlige spørgsmål, spørgsmål 584 og 437, almindelig del, om det samme, hvor begrundelsen altså fremgår, i forhold til hvorfor man har valgt lige præcis Sjælsmark Kaserne.

Jeg kan også sige, at jeg har fået oplyst, at man i foråret 2005 faktisk fra Forsvarets Bygnings- og Etablisementstjenestes side har forsøgt at udbyde kasernen til salg, men at der ikke på det tidspunkt indkom nogen bud på kasernen. Og derfor kan man sige, at der altså har været mulighed for at kunne byde ind, hvis man ønskede at overtage området.

Kl. 14:25

Formanden:

Fru Ellen Trane Nørby.

Kl. 14:25

Ellen Trane Nørby (V):

Så jeg skal altså forstå på ministerens manglende svar på mit spørgsmål, at det åbenbart er i god tråd med miljøministeren og regeringens opfattelse af gode planlægningstraditioner i Danmark, at man hiver et landsplandirektiv ned over en kommune, at man tvangsplacere et udrejsecenter fra regeringens side i stedet for at lytte til lokalbefolkningen?

Det er sådan, at det her udrejsecenter, som Venstre jo principielt også bakker op om, kunne placeres hvor som helst. Justitsministeren har på trods af adskillige henvendelser fra Folketinget endnu ikke villet oversende beslutningsgrundlaget for, hvorfor det netop skal placeres på Sjælsmark Kaserne. Det er der jo ikke kommet nogen argumenter for, andet end at det har regeringen tvangsmæssigt besluttet.

Derfor vil jeg bare spørge igen: Mener miljøministeren virkelig, at placeringen på Sjælsmark Kaserne kan sammenlignes med en udbygning af Københavns Lufthavn eller en fingerplan i hovedstadsområdet, med hensyn til hvad man kan tvinge ned over kommuner og lokalbefolkninger?

Kl. 14:26

Formanden:
Miljøministeren.

Kl. 14:26

Miljøministeren (Kirsten Brosbøl):

Som jeg også sagde før, har justitsministeren besvaret spørgsmålet om, hvorfor det her område er valgt, og jeg kan citere:

»Sjælsmark Kaserne ligger tæt på Center Sandholm og giver derfor gode muligheder for tæt koordination med Center Sandholm, hvor Rigspolitiet allerede har fast tilstedeværelse. Sjælsmark Kaserne har samtidig en hensigtsmæssig kapacitet og indretning og en del af bygningerne på Sjælsmark Kaserne har indtil udgangen af 2012 været anvendt til asylindkvartering. Justitsministeriet har på den baggrund besluttet at anvende Sjælsmark Kaserne til udrejsecenter for afviste asylansøgere.«

Justitsministeriet har så rettet henvendelse til min forgænger på posten og bedt om, at der blev lavet et landsplandirektiv, der gav mulighed for det, og det vil jeg imødekomme.

Kl. 14:27

Formanden:
Så er det fru Sophie Løhde som medspørger.

Kl. 14:27

Sophie Løhde (V):

Af ministerens svar på det sidste må man så tro, at ministeren bare sidder og udsteder landsplandirektiver, når der kommer en henvendelse fra justitsministeren. Altså, det synes jeg er skræmmende, og jeg synes også, det er skræmmende, at miljøministeren og justitsministeren i ramme alvor kan sammenligne omdannelsen af Sjælsmark Kaserne til et udrejsecenter for afviste asylansøgere med f.eks. fingerplanen for hovedstadsområdet. Jeg tror, vi er enige om her, at proportionerne ikke helt er på plads.

Det, jeg gerne vil spørge ministeren om, er: Hvorfor har miljøministeren ikke fundet anledning og lejlighed til at undersøge mulighederne for at placere udrejsecenteret et andet sted, f.eks. i en af de kommuner, som meldte sig som interesseret i at påtage sig den her opgave, i stedet for som det første skridt at sige: Så er jeg klar med et landsplandirektiv, og dermed er jeg klar til at tromle hen over alle borgere i Hørsholm og Allerød Kommuner, vel vidende at de ikke var blandt de kommuner, som meldte sig som interesserede?

Kl. 14:28

Formanden:
Miljøministeren.

Kl. 14:28

Miljøministeren (Kirsten Brosbøl):

Som jeg nævnte før, er det justitsministeren, der har forestået undersøgelsen af, hvor et sådant center kunne placeres. Justitsministeren har på baggrund af den begrundelse, som jeg netop læste op, henvendt sig til min forgænger og bedt om, at der blev lavet sådan et landsplandirektiv.

Nej, det er ikke noget, vi sådan rutter med. Det er selvfølgelig i særlige tilfælde, der giver anledning til det, at man kan gøre det. Og som jeg også nævnte i mit indledende svar, er det nogle særlige tilfælde. Jeg nævnte ikke fingerplanen, jeg nævnte f.eks. Københavns Lufthavn.

Der kan være forskellige begrundelser for, hvorfor man vælger at gøre det her. Jeg synes, der er en god begrundelse, som jeg også har citeret fra et af de svar, der er kommet til Folketinget fra justitsministeren, på spørgsmålet om, hvorfor man har valgt netop Sjælsmark Kaserne, og det kan jeg henholde mig til.

Kl. 14:29

Formanden:
Fru Sophie Løhde.

Kl. 14:29

Sophie Løhde (V):

Nu er det så miljøministerens kollega, nemlig justitsministeren, der har sammenlignet det at omdanne Sjælsmark Kaserne til et udrejsecenter for afviste asylansøgere med fingerplanen for hovedstadsområdet. Så siger miljøministeren i dag, at der også kunne være lufthavnen. Igen er proportionerne ikke helt på plads.

Ministeren siger så, at landsplandirektiver ikke er noget, man bare rutter med. Nej, sådan burde det være, men problemet er jo, at det fremstår som det fuldstændig modsatte, når man fra regeringens side vælger overhovedet ikke at inddrage kommunen og dens borgere i beslutningen, men midt om natten vælger at sige, at man har truffet en beslutning ud af det blå. Der foreligger intet besluthingsgrundlag, man har intet overblik over økonomien, men det skal bare ligge på Sjælsmark Kaserne.

Hvorfor har man ikke, inden at man tager så drastisk et middel, som et landsplandirektiv er, i brug, undersøgt mulighederne for at placere et udrejsecenter i en af de kommuner, som rent faktisk meldte sig som interesseret? Det virker, som om miljøministeren bare tager, hvad der kommer fra justitsministeren, og så er man i øvrigt ligeglad med, at der i øvrigt bare tromles hen over en kommune og dens borgere.

Kl. 14:30

Formanden:
Miljøministeren.

Kl. 14:30

Miljøministeren (Kirsten Brosbøl):

Det er selvfølgelig en samlet regering, der står på mål for, at vi har besluttet, at det her skal ligge på Sjælsmark Kaserne, og derfor kan jeg ikke helt genkende den fremstilling, der er.

Men jeg må henvise til justitsministeren for at få en redegørelse af, hvad det er for en undersøgelse, der er lagt til grund for den udvælgelse, og hvad der har været undersøgt af andre placeringer.

Der er også mulighed for, at man kan spørge justitsministeren om det, men det er rigtigt, at udstedelse af landsplandirektiver er placeret i Miljøministeriet, og derfor agter jeg at følge den beslutning, som regeringen har truffet, om at placere det på Sjælsmark Kaserne.

Kl. 14:31

Formanden:
Så er det fru Ellen Trane Nørby til afslutning.

Kl. 14:31

Ellen Trane Nørby (V):

Det sidste var jo meget interessant. Så håber jeg, at miljøministeren vil gå til justitsministeren og bede om, at besluthingsgrundlaget udleveres til Folketinget, for på trods af adskillige skriftlige spørgsmål, på trods af to samråd med den tidligere justitsminister og et samråd med den nuværende justitsminister har Folketinget stadig væk ikke kunnet få udleveret besluthingsgrundlaget. Det samme har kommunalbestyrelsen i Hørsholm Kommune ikke kunnet få, og det samme har naboerne til området heller ikke kunnet få. Det viser bare med al tydelighed, at den her beslutning er truffet ud af den blå luft af rege-

ringen. Midt om natten kommer man og tvangsplacerer et udrejsecenter for afviste asylansøgere i et område, man overhovedet ikke har haft nogen dialog med, og så bliver miljøministeren sat til lidt som en lakaj at udstede et landsplandirektiv.

Derfor vil jeg egentlig bare høre, når man udsteder et landsplandirektiv, som ministeren siger ikke er noget, man gør hver dag, i modstrid med de lokale interesser, burde miljøministeren så ikke som den udstedende myndighed i det mindste gøre sig den ulejlighed at tage en dialog med de lokale om, hvorvidt man kunne finde en anden løsning, som er langt mere hensigtsmæssig, men som stadig væk lever op til formålet om, at vi alle sammen her i Folketinget ønsker en effektiv og hurtig udrejse for afviste asylansøgere?

Kl. 14:32

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ministeren.

Kl. 14:32

Miljøministeren (Kirsten Brosbøl):

Jeg kan henvise til, at min forgænger på posten, som det nu skal ske, har sendt den afgrænsningsrapport, som ligger til grund, i offentlig høring. Det skete i august-september 2013, og det var helt i overensstemmelse med den tidsplan, der var lagt frem for det her landsplandirektiv, så jeg synes egentlig, at man har levet fuldt ud op til, at der skulle være en offentlig høring om det her, og man har i den proces haft mulighed for at komme med tilkendegivelser.

Så det synes jeg er sket helt efter bogen, og igen vil jeg sige, at jeg må henvise til justitsministeren, hvad angår forarbejdet for det her, og hvad angår spørgsmålet om, hvad der har været undersøgt af alternativer.

Kl. 14:33

Første næstformand (Bertel Haarder):
Tak til ministeren. Og tak til alle spørgerne.
Spørgetiden er afsluttet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

2) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 68:

Forslag til folketingsbeslutning om styrket forebyggelse af selvmordsforsøg og selvmord i Danmark.

Af Stine Brix (EL) m.fl.
(Fremsættelse 25.03.2014).

Kl. 14:33

Forhandling

Første næstformand (Bertel Haarder):
Forhandlingen er åbnet. Jeg giver først ordet til ministeren for sundhed og forebyggelse.

Kl. 14:33

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Nick Hækkerup):

Tak for det. Med det her beslutningsforslag ønsker Enhedslisten at pålægge regeringen inden udgangen af indeværende år at afsætte de nødvendige øremærkede ressourcer til etablering af en national handlingsplan til forebyggelse af selvmordsforsøg og selvmord i Danmark. Endvidere pålægges regeringen at oprette et nyt råd for selvmordsforebyggelse, som bl.a. skal udfærdige denne handlingsplan. Endelig pålægges det, at der afsættes ressourcer til Livslineiens selvmordsforebyggende rådgivning om natten.

Selvmod og selvmordsforsøg er dybt tragisk, ikke alene for den person, som ser selvmord som den eneste udvej, men også for de efterladte. Jeg er derfor enig med forslagsstillerne i, at vi fortsat skal have fokus på området og i videst muligt omfang forhindre, at mennesker kommer dertil. Men jeg er ikke sikker på, at det bedste, vi kan gøre lige nu, er at nedsætte et råd, som skal give os en plan. Jeg mener faktisk, at der på nuværende tidspunkt er en del handling. Der er initiativer og indsatser på området, både når det handler om behandling og forebyggelse af psykisk sygdom, og når det handler om fremme af mental sundhed.

Antallet af selvmord er steget siden 2010. Jeg har spurgt Sundhedsstyrelsen, og her finder man det svært at vurdere, om de seneste års stigning er udtryk for en varig tendens. Set i forhold til Norden er selvmordsraten i Danmark, Sverige og Norge de seneste år nogenlunde ens. Sammenlignet med resten af Vesteuropa har Danmark dog en relativt høj selvmordsrate. Derfor skal vi fortsat arbejde på at få nedbragt antallet af selvmord og selvmordsforsøg i Danmark.

Indsatser, der fremmer mental sundhed i befolkningen, er i høj grad også relevant med henblik på forebyggelse af selvmord og selvmordsforsøg. Fremme af mental sundhed vil bl.a. medvirke til at forebygge psykiske vanskeligheder og dermed jo reducere risikoen for selvmord. Jeg vil lige med faglig rygdækning fra Sundhedsstyrelsen nævne nogle af de initiativer og de indsatser, der kan illustrere den handling, som der allerede er på området.

For at understøtte i alt syv nationale mål for borgernes sundhed har regeringen på finansloven for 2014 afsat 120 mio. kr. i perioden 2014-2017. Af de syv mål handler de to om at fremme mental sundhed. Også på finansloven 2014 har regeringen afsat i alt 280 mio. kr. i perioden 2014-2017 for at styrke den tidlige målrettede og forebyggende indsats for børn og unge, der vokser op i udsatte familier. Forebyggelsesindsatsen består bl.a. af initiativer, der skal styrke forældrenes kompetencer, styrke den tidlige indsats i dagtilbud, styrke samarbejdet mellem kommuner og frivillige organisationer om forebyggende indsatser for udsatte børn og unge.

Som led i vores handlingsplan for psykiatrien har regeringen i regi af Sundhedsstyrelsen nedsat et udvalg for psykiatri. Udvalget vil bl.a. som en af sine første opgaver give en grundig faglig vurdering til brug for fastlæggelse af målsætningen om reduktion af overdødeligheden blandt personer med psykiske lidelser. Da selvmord er en af hovedårsagerne til overdødeligheden, vil det naturligvis indgå i udvalgets arbejde.

I satspuljeregi har regeringen og den øvrige satspuljekreds afsat midler til en række projekter, som bidrager til forebyggelse af selvmordsforsøg og selvmord. Det drejer sig bl.a. om etablering af udgående psykiatriske akutteam. Udgående akutteam vil sikre, at den akutte indsats i højere grad flyttes ud fra hospitalerne, dvs. sker hos lægen, i borgerens eget hjem eller på botilbuddet. Det kan forebygge og forhindre situationer, hvor borgeren i en akut forværret situation overvejer selvmord.

Der er oprettet et regionalt center for selvmordsforebyggelse i hver af de fem regioner. Med satspuljeaftalen for 2009-2012 afsatte satspuljepartierne 5 mio. kr. årligt til styrkelse af de regionale centre for selvmordsforebyggelse. Med aftalen for 2010-2013 blev der afsat yderligere 7 mio. kr. årligt til centrene.

De regionale centres opgaver består ud over en undervisnings- og vejledningsfunktion bl.a. i at understøtte, koordinere og initiere forebyggelses- og udviklingsaktiviteter inden for selvmordsforebyggelse i den pågældende region. Herudover kendetegnes deres opgaver af vidensopsamling og metodeudvikling, og der er fokus på så vel tværfagligt som tværsektorielt samarbejde. Der samarbejdes altså med kommunerne og med almen praksis om viden og om indsatser.

Kl. 14:39

For samtlige centres vedkommende er indsatserne baseret på forskning. Fra de fleste af centrene bidrager der aktivt til forsknin-

gen i større eller mindre omfang. Forslagsstillerne har ikke i deres beslutningsforslag nævnt det nationale Center for Selvmordsforskning, hvorfor jeg her vil benytte lejligheden til at trække forskningscenteret frem.

Det nationale Center for Selvmordsforskning er landsdækkende og er etableret i slutningen af 1980'erne. Centeret hører under Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold. Centeret har bl.a. til formål at forske i selvmordsadfærd, at føre register over selvmordsforsøg og selvmord, at samle og formidle kvalitativ og kvantitativ viden om selvmordsadfærd og forebyggelse med henblik på at anvende den viden i indsatsen for at forebygge selvmordsadfærd samt at foreslå indsatsområder i det forebyggende arbejde.

Mere konkret forsker centeret således i de bagvedliggende faktorer for selvmordsforsøg. Dermed kan Center for Selvmordsforskning bl.a. bidrage til at identificere risikogrupper og eventuelt kommende risikogrupper. Endelig har centeret et internationalt forskningssamarbejde, herunder om vidensdeling. Vi har altså en central forskningsenhed, der netop befatter sig med flere af de tiltag, som der efterspørges i beslutningsforslaget, herunder forskningsaktivitet og vidensdeling på området.

Også internationalt er der fokus på selvmordsforebyggelse. Danmark deltager ved Sundhedsstyrelsen i et EU-projekt, et såkaldt Joint Action, om mental sundhed. Formålet med projektet er bl.a. at få mere viden om, hvilke indsatser de enkelte deltagerlande fra EU har i forhold til forebyggelse af selvmord, samt at etablere en platform for udveksling af best practice inden for området.

Som led i det projekt forventes såvel danske som andre europæiske indsatser på området at blive beskrevet i forbindelse med en afsluttende rapport. Endvidere forventes arbejdet at munde ud i en rapport med anbefalinger til nye initiativer på området, bl.a. baseret på en omfattende viden om forebyggelse af selvmord i EU-landene, etablering af en opgørelse af eksisterende evidens, best practice og tilgængelige ressourcer samt anbefalinger og handling. Det samlede EU-projekt afsluttes i 2016.

Sundhedsstyrelsen har i forbindelse med nærværende beslutningsforslag oplyst til mig, at man finder det hensigtsmæssigt at afvente den viden, som EU-projektet Joint Action giver om området, og at inddrage den i vurderingen af behov og muligheder for en eventuel ny national handlingsplan.

Hvad angår oprettelsen af et nyt råd, er regeringen for så vidt enig i begrundelserne herfor, særlig hvad angår den koordinerende funktion. Men i stedet for et nyt råd foreslår regeringen, at der etableres et partnerskab med deltagelse af bl.a. de regionale centre, forskningscenteret og Livslinien. Et partnerskab sammensat af alle med interesse i og viden om området kan skabe en tiltrængt dynamik i opsamling og brug af viden på området – både den, der er skabt og skabes herhjemme, og den, der skabes under det før omtalte EU-projekt. Et sådant partnerskab vil sikre engagement og ejerskab i forhold til fremtidens indsatser for forebyggelse af selvmord og selvmordsforsøg.

Forslagsstillerne ønsker at udvide Livsliniens åbningstid, så den bliver døgndækkende. Jeg er enig i, at Livslinien hver dag yder en meget vigtig og anerkendelsesværdig indsats for mennesker, der er i risiko for selvmordsforsøg, og Livslinien har da også en fast bevilling på finansloven. Den rækker så ikke til at holde døgnåbent, men vi kan glæde os over, at Livslinien selv har fundet midler til at udvide deres åbningstid i de næste 2 år. Jeg synes, at vi skal tage stilling til, om vi fra centralt hold vil sikre en varig udvidelse af træffetiden, når erfaringerne med de 2 år kan gøres op.

Jeg håber, at jeg med den tale, som jeg er ved at bevæge mig hen mod afslutningen af, har fået gjort klart, at selvmordsområdet bestemt er et område, der har regeringens opmærksomhed, og hvor der allerede er en del handling. Vi har i satspuljekredsen sikret et tilbud og en indsats i alle regioner med udgangspunkt i de regionale centre,

og det nye udvalg om psykiatri vil som en af sine første opgaver se på over dødeligheden, herunder den del, der vedrører selvmord.

Regeringen kan ikke bakke op om oprettelsen af et nyt råd, men foreslår derimod et partnerskab, hvor alle interessenter bidrager aktivt og dermed får ejerskab til de forslag og den viden, som måtte komme fra det. Regeringen støtter Livslinien og glæder sig over, at man har fundet midler til i de næste 2 år at gøre den tilgængelig hele døgnet. Om vi fra statens side skal finansiere en permanent døgnåben Livslinien, synes jeg vi skal beslutte på baggrund af de erfaringer, som nu bliver gjort.

Endelig må jeg fremhæve, at selv om jeg er enig i behovet for fokus og udvikling på det her område, har jeg ikke her og nu de penge, som beslutningsforslagets initiativer vil koste. Og forslagsstillerne peger jo ikke på, hvor finansieringen skal komme fra.

Samlet set leder det her mig frem til, at regeringen ikke kan støtte nærværende beslutningsforslag, men derimod vil foreslå etablering af et partnerskab til forebyggelse af selvmord.

Kl. 14:45

Første næstformand (Bertel Haarder):

Der er en kort bemærkning fra fru Stine Brix.

Kl. 14:45

Stine Brix (EL):

Først tak til ministeren for hans grundige redegørelse. Jeg må sige, at jeg trods alt betragter det som en imødekommelse, at man nu vil se på behovet for at samle de parter, der er på området. Jeg synes dog, det er ærgerligt, at ministeren afviser ideen om en handlingsplan.

Da der i starten af januar kom nye tal for selvmord, som jo desværre viste, at vi for første gang i mange år begyndte at se en stigning på området, så var det den samstemmende besked fra ekspertisen på området, at det store problem var, at vi ikke længere har en national handlingsplan. For selv om der findes forskning og selv om der findes behandling, så mangler vi nogen, der kontinuerligt følger området og kommer med ideer til initiativer, som kan sørge for, at vi hele tiden kan bringe antallet af selvmord ned.

Så jeg kunne egentlig godt tænke mig at høre ministeren igen, om man ikke vil genoverveje ideen om en handlingsplan, eller om man i hvert fald vil udbygge, hvad det er, der så vil være et partnerskabs opgave i forhold til at kunne komme med nogle konkrete, nye forslag til os som politikere, som gør, at vi sammen kan få bragt det her ulykkelige tal for selvmord ned.

Kl. 14:46

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ministeren.

Kl. 14:46

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Nick Hækkerup):

Forslagsstillerens bemærkning om, at det her jo ikke er en blank afvisning af forslaget intentioner, og forståelsen af det, man gerne vil på området, er fuldstændig rigtig.

Jeg tror, at hvis eller når vi etablerer et nationalt partnerskab om selvmordsforebyggelse med de interessenter, som der er, og som sidder tæt på området til daglig, så er noget af det, som det center præcis vil kunne gøre, at konsolidere den viden, der er på området. Og herunder jo også konstatere, hvad de bedste erfaringer er, og hvad der er bedst at gøre og brede det ud til bl.a. de her fem regionale centre for selvmordsforebyggelse, hvor der er adgang til støtte og behandling i relation til selvmordsforsøg og selvmordstanker. På den måde vil viden kunne samles og spredes ud til glæde for den indsats inden for selvmordsforebyggelse, som vi jo alle sammen ønsker skal være stærk.

Kl. 14:47

Kl. 14:50

Første næstformand (Bertel Haarder):
Stine Brix.

Kl. 14:47

Stine Brix (EL):

Så har jeg et andet spørgsmål, som går på forslaget anden del, som jo handler om natåbent. Det er jo fuldstændig rigtigt, at der er en midlertidig 2-årig bevilling til Livslinien – det første halve år er gået – og jeg kan sådan set sagtens følge ideen om at se på, hvad resultaterne er. Men jeg kunne alligevel godt tænke mig at spørge, hvad ministerens holdning til det er. Har vi ikke en moralsk forpligtelse i en eller anden forstand, en sundhedsfaglig forpligtelse kunne man også sige, til at sikre, at der faktisk også er et tilbud om natten, når det gælder dem, der er selvmordstruet?

Vi ved jo fra de forskningsmæssige ressourcer, der findes på området, at det især er ud på aftenen og natten, at der er tendens til, at flere tænker på selvmord. Så har vi ikke en politisk forpligtelse til at sikre os, at der er et vedvarende tilbud på det her område?

Kl. 14:48

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ministeren.

Kl. 14:48

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Nick Hækkerup):

Jeg synes jo, at det er vigtigt, at der er et tilbud om selvmordsforebyggelse, som er tilgængeligt. Men jeg synes også, at man skal respektere, at her træder civilsamfundet så til og siger, at det vil vi gerne prøve at håndtere. Der er fonde, der træder til med finansiering, og de gør det i et regi, som vi i øvrigt ved fungerer godt i forvejen. At tage det initiativ og den virkelyst ud af området synes jeg ikke der er nogen grund til. Jeg synes, det er rigtigt at følge med i, hvad der sker, og på baggrund af de erfaringer, som der drages, må det vurderes, om man skal gå ind og give en permanent finansiering.

Kl. 14:49

Første næstformand (Bertel Haarder):
Fru Özlem Sara Cekic for en kort bemærkning.

Kl. 14:49

Özlem Sara Cekic (SF):

At Danmark ligger ret højt med hensyn til antallet af mennesker, der begår selvmord, er jo ikke en nyhed. Det er jo noget, der har været kendt i rigtig, rigtig mange år. Derfor er jeg på den ene side rigtig glad for, at ministeren siger, at nu skal vi prøve at lave de her partnerskaber, vi skal mødes, og vi skal snakke om det. Men på den anden side ærgrer det mig også, hvorfor vi skal snakke så længe om det her. Hvorfor er der egentlig ingen handling?

Man ved, at for folk, der har prøvet at begå selvmord, er det tit sådan, at de første par døgn, hvor man yder en opsøgende og ledsagende hjælp, er afgørende for, om man kan hjælpe. Det vil sige, at man opsøger de folk, holder dem i hånden og tager dem med til et sted, der kan hjælpe dem til ikke at prøve at begå selvmord igen.

Derfor vil jeg høre, om sundhedsministeren vil tage nogle initiativer – ud over de her partnerskaber, hvor folk sætter sig ned for at snakke – som også har noget konkret hjælp direkte til de mennesker, hvis liv er så hårdt, at de ønsker at gøre en ende på det.

Kl. 14:50

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ministeren.

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Nick Hækkerup):

Jamen jeg synes, jeg har redegjort for begge elementer i min indledende besvarelse, altså både for den lange række af initiativer, der er taget for at samle viden op og for at brede den ud, men sådan set jo også for støtten til Livslinien, som betyder, at de kan holde døgnåbent.

Jeg må sige, at det er rigtigt, at tallet er bekymrende stort, men vi må så også konstatere, at der jo er sket en halvering i hyppigheden af selvmord i Danmark siden 1980, og at vi ligger, som jeg også sagde i min tale, på niveau med Sverige og Norge.

Dermed ikke sagt, at vi så slet ikke behøver at koncentrere os om det. Jeg synes bare, som jeg nævnte, at vi har en lang række rigtig gode initiativer, som der arbejdes med i øjeblikket. Oven i det foreslår jeg så, at vi lægger et partnerskab, som vil kunne sikre, at den viden, de erfaringer, som der gøres, spredes ud til dem, som til daglig sidder og rådgiver, sådan at arbejdet kan blive endnu bedre, som spørgeren efterlyser

Kl. 14:51

Første næstformand (Bertel Haarder):
Özlem Cekic.

Kl. 14:51

Özlem Sara Cekic (SF):

Jeg har hørt om alle de initiativer, man vil lave og har lavet. Som ordfører har jeg faktisk de sidste 7 år arbejdet rigtig meget med dem, og jeg har også været med til at få nogle af dem startet op.

Men det, jeg helt konkret spurgte om, og som vi ikke har kunnet skaffe et flertal for i den her Folketingssal, og som eksperterne efterlyser, var et tilbud de første 48 timer efter et selvmordsforsøg, for det er afgørende for, om man igen vil prøve at tage livet af sig. Man ved, at hvis man opsøger de folk, der er i risikogruppen, tager dem i hånden og tager dem med til et sted, hvor der er hjælp, så vil de ikke prøve at begå selvmord igen.

Jeg ved godt, at alting jo koster penge, men jeg vil mene, at det jo er langt billigere at redde liv end ikke at redde liv. Derfor spørger jeg lige en gang til, om ministeren vil være villig til at kigge på, hvordan vi kan lave et ordentligt tilbud de første par døgn efter et selvmordsforsøg, hvor der er stor risiko for, at folk igen prøver at begå selvmord.

Kl. 14:52

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ministeren.

Kl. 14:52

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Nick Hækkerup):

Jamen jeg synes, jeg har redegjort for, at det også er nogle af de opgaver, som bliver løftet – også præcis den stund efter selvmordsforsøget. Der er en lang række initiativer, der er taget, og som sker statsligt. Men det sker jo også i høj grad regionalt i de regionale centre for selvmordsforebyggelse i alle vores regioner.

Kl. 14:52

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til sundhedsministeren. Så går vi til ordførerrækken, og den første er Venstres fru Jane Heitmann.

Kl. 14:52

(Ordfører)

Jane Heitmann (V):

I dag førstebehandler vi et beslutningsforslag fra Enhedslisten om forebyggelse af selvmordsforsøg og selvmord. Jeg skal for god or-

dens skyld gøre opmærksom på, at jeg også taler på vegne af Det Konservative Folkeparti.

Det er en reel problemstilling, som Enhedslisten her tager fat på, for vi må jo konstatere, at antallet af selvmord har været stigende de seneste år, og det er en trist udvikling. Enhedslisten har stillet forslag om tre initiativer: en bevilling via finansloven til telefonrådgivningen Livslinien, en national handlingsplan for forebyggelse af selvmordsforsøg og selvmord, og nedsættelse af et råd for selvmordsforebyggelse. Fra Venstres side har vi sympati for forslagene, der som nævnt har relevans i forhold til stigningen i antallet af selvmord de seneste år.

For et års tid siden så jeg en udsendelse i tv med titlen »Dit liv er dit eget ansvar«, og det er det jo også et langt stykke hen ad vejen. Men der er mennesker, som af den ene eller anden grund frasier sig det ansvar og tager den sværeste beslutning af alle, nemlig at tage sit eget liv eller forsøge at gøre en ende på det. Vi har som samfund en stor forpligtelse til at spotte de mennesker, som er i risikogruppen for at tage deres eget liv, ligesom vi hver især har et enormt ansvar for i vores familie og i vores omgangskreds at være positivt opmærksomme på de mennesker omkring os, som af den ene eller den anden grund f.eks. havner i en livskrise. Vi ved jo alle sammen, at det, uanset hvor store problemer vi tumler med, hjælper at få sat ord på, for selv de største og mest uoverskuelige problemer bliver lidt mindre, når vi sætter ord på.

Derfor er telefonrådgivningen Livslinien et rigtig godt og relevant tilbud. Livslinien er finansieret på finansloven og har en fast bevilling på 5,9 mio. kr. pr. år. Livslinien har dagligt åben fra kl. 11 om formiddagen til kl. 03 om natten, og som noget relativt nyt kan man også chatte med de frivillige.

Enhedslisten foreslår at øge bevillingen til Livslinien med 1,1 mio. kr. til døgnbemanding, men foreslår ingen finansiering. Umidledbart ser jeg ingen grund til at øge bevillingen her og nu, fordi økonomien til døgnbemanding er sikret via fondsstøtte de næste 2 år. Vi ved, at man i Norge har gode erfaringer med døgnbemanding af en tilsvarende telefonlinje, og derfor ser jeg frem til, at vi forhåbentlig om 2 år kan evaluere Livsliniens døgnbemanding og få et overblik over de danske erfaringer, på samme måde som vi også vil kunne evaluere resultaterne af det Joint Action-projekt, som Sundhedsstyrelsen deltager i i EU-regi. Her arbejder man målrettet med at udvikle evidensbaserede metoder til forebyggelse af selvmord. Og der er brug for, at vi samler viden om, hvad det er, der virker, hvad det er, der har effekt, og hvorledes man målrettet kan styrke forebyggelsen af selvmord. Som jeg nævnte tidligere her, er beslutningsforslaget relevant, fordi der er brug for en styrket og en evidensbaseret indsats.

Satspuljepartierne, hvor Enhedslisten jo ikke er med, har taget en lang række initiativer til forebyggelse af selvmord. Et af de mest markante initiativer er oprettelsen af de regionale centre for forebyggelse af selvmord. Med satspuljen for 2010-2013 afsatte man hele 33 mio. kr. til oprettelse af de centre. Jeg mener, at tiden nu er kommet til, at vi skal have indsamlet den viden, som hver region er i besiddelse af og herudfra få skabt et evident vidensgrundlag, så vi fremadrettet også kan få glæde af best practice i forhold til forebyggelse af selvmord.

Jeg mener derfor ikke, at der på nuværende tidspunkt er brug for en decideret national handlingsplan eller endnu et råd, sådan som Enhedslisten foreslår. Der er i al sin enkelthed brug for at få samlet den viden, som vi gennem de regionale centre har genereret de seneste år. Selv om vi deler forslagsstillernes bekymring over stigningen i antallet af selvmord, afviser vi beslutningsforslaget, som det er fremsat, bl.a. på grund af den manglende finansiering, men ønsker, at deri stedet indsamles viden fra de regionale forebyggelsescentre, og at man herigennem skaber grobund for videndeling og best practice.

Kl. 14:57

Første næstformand (Bertel Haarder):
Fru Stine Brix har en kort bemærkning.

Kl. 14:57

Stine Brix (EL):

Tak til Venstres ordfører, også for at dele Venstres tanker om det her område. Jeg lagde mærke til, at Venstre synes, det er vigtigt, at vi får samlet den viden og erfaring, vi har fra vores regionale centre for selvmordsforebyggelse, og det er jeg jo fuldstændig enig i. Det er jo en del af ideen med at lave en handlingsplan og et nationalt råd, hvor man kan samle de her kompetencer, sådan at vi får et fælles overblik og kan dele de erfaringer, der er, og også kan komme med nye ideer, i forhold til hvordan vi bliver endnu bedre til at forebygge selvmord, eller, kan man sige, så vi får indhentet det tab, vi har haft, ved at man tilbage i 2005 besluttede helt at droppe det her arbejde, som ellers tidligere var rigtig godt i gang.

Så jeg forstår bare ikke rigtig, hvad argumentet egentlig er, når man på den ene side siger, at man gerne vil samle viden, men at man på den anden side ikke vil oprette et forum, der så skal gøre det.

Kl. 14:57

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 14:57

Jane Heitmann (V):

Jamen det er jo fuldstændig, som fru Stine Brix siger her, nemlig at vi meget gerne vil være med til at samle viden, at vi meget gerne vil være med til at se på, hvad der er best practice. Og jeg synes sådan set også, at det er det rigtige forum at gøre det i, netop fordi vi har de regionale forebyggelsescentre.

Når vi ikke kan støtte forslaget her, er det ikke, fordi vi ikke synes, det er nogen god idé at samle viden, men så er det bl.a., som jeg også sagde i min ordførertale, fordi ordførerne peger på en lang række initiativer, men ikke peger på nogen form for finansiering. Men vi deler det synspunkt, at det er på tide, at vi samler den viden, vi har, og at vi derigennem får et overblik over, hvad der er evidens for, og hvad der virker.

Kl. 14:58

Første næstformand (Bertel Haarder):
Stine Brix.

Kl. 14:58

Stine Brix (EL):

Okay, jeg vil så bare prøve at forstå, hvad det er, Venstre mener. Mener man så, at ideen om at have en form for nationalt råd – eller vi kan også kalde det et nationalt partnerskab, det gør ikke så meget for mig – og ideen om at have en fælles handlingsplan eller tage nogle fælles initiativer sådan set er god, og at man godt kan støtte det, men at grunden til, at man afviser forslaget, er, at der ikke er anvist finansiering? Fordi i så fald synes jeg jo, at det, vi skal gøre, er at give hinanden håndslag på, at vi der, hvor vi har chancen – det kan være satspuljeforhandlingerne for Venstres vedkommende, eller det kan måske være finanslovsforhandlingerne for andres vedkommende – prøver at sørge for, at de her midler rent faktisk bliver bragt på banen. For tanken om at have en fælles indsats er vi i så fald enige om er nødvendig.

Kl. 14:59

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 14:59

Kl. 15:03

Jane Heitmann (V):

Det underer mig egentlig lidt. Jeg har stået her og talt i flere minutter, og det lader til, at Enhedslistens ordfører overhovedet ikke har hørt efter. For jeg sagde netop, at ideen om en national handlingsplan kan vi ikke bakke op om, og jeg sagde også, at ideen om endnu et råd kunne vi heller ikke bakke op om. Det, jeg har sagt at vi kan bakke op om, er, at vi samler de ideer, de erfaringer, den evidens, som vi har qua de regionale centre. Det er det, jeg har sagt vi kan bakke op om, og det holder jeg sådan set fast i.

Og så vil jeg da opfordre ordføreren til at spidse ørerne og lytte efter, hvad der rent faktisk bliver sagt.

Kl. 15:00

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til Venstres ordfører. Og så er det Socialdemokraternes ordfører, fru Julie Skovsby.

Kl. 15:00

(Ordfører)

Julie Skovsby (S):

Har man én gang mødt en person, der har forsøgt at begå selvmord, eller de pårørende, kender man følelsen afmagt. Derfor er det så vigtigt, at vi som samfund tager trivsel og mistrivsel dybt alvorligt, så vi kan forebygge, at nogle får det så dårligt, at de ikke magter livet. Trivsel er helt centralt, hvis vi skal sikre, at færre mennesker har det så dårligt, at de ikke kan overskue at tage en uddannelse, gå på arbejde, være noget for sig selv og for andre. Derfor er trivsel et selvstændigt mål i løftet af folkeskolen, derfor har vi sat konkrete mål for børns, unges og voksnes mentale sundhed de næste 10 år, og derfor har vi fremlagt en langsigtet plan for psykiatrien.

Derudover har der igennem de seneste år været fokus på forebyggelsen af selvmord og selvmordsforsøg i både kommuner og regioner, ikke mindst i form af de fem regionale centre for selvmordsforebyggelse og Center for Selvmordsforskning. Med satspuljeaftalerne på sundhedsområdet er der i de seneste år igangsat flere projekter, der bidrager til forebyggelse af selvmordsforsøg og selvmord. Som eksempel kan nævnes etableringen af udgående psykiatriske akutteams samt initiativer, der skal fremme unges mentale sundhed. Der er udarbejdet pakker for selvmordsforebyggelse blandt børn, unge og ældre. Med satspuljeaftalen for 2012 blev der f.eks. afsat 4 mio. kr. i perioden 2013-2016 til forebyggelse af selvmord blandt ældre. Midlerne skal gå til faglig opkvalificering af professionelle og frivillige i ældresektoren samt målrettede indsatser som opfølgning på de forebyggende hjemmebesøg. Der er med andre ord sat rigtig mange initiativer i gang.

Jeg vil gerne understrege, at Socialdemokraterne deler bekymringen over den seneste stigning i antallet af selvmord i Danmark. Men vi kan ikke støtte de foreslåede løsninger. Vi mener ikke, der er behov for at nedsætte et nyt råd for selvmordsforebyggelse. Vi bakker i stedet op om et nationalt partnerskab om selvmordsforebyggelse med deltagelse af bl.a. de regionale centre for selvmordsforebyggelse, forskningscenteret og Livslinien, for vi mener og tror på, at et partnerskab vil medvirke til et ligeværdigt og dynamisk samarbejde, hvor en række aktører på området får ejerskab til fælles mål for en forebyggende indsats.

Vi kan ligeledes ikke støtte forslaget om at afsætte ressourcer til Livslinien. Livslinien har fået private fondsmidler til at udvide deres åbningstid de næste 2 år, og vi vil derfor afvente erfaringerne herfra. Socialdemokraterne kan ikke støtte forslaget.

Kl. 15:03

Første næstformand (Bertel Haarder):

Fru Stine Brix har en kort bemærkning.

Stine Brix (EL):

Tak til Socialdemokraterne for indlægget. Jeg synes, det er rigtig godt, at regeringen er kommet med en handlingsplan på psykiatriområdet, som jo også hænger tæt sammen med selvmordsområdet.

Der er en ting, der underer mig, når det gælder selvmordsområdet, og det er, at det ikke er nævnt med et eneste ord. Så jeg kunne egentlig godt tænke mig at høre om Socialdemokraternes overvejelser, i forhold til at man i sammenhæng med psykiatrihandlingsplanen sikrer en bedre indsats på det her område. Har man nogle konkrete overvejelser om, hvordan vi kan sikre bedre forebyggelse og bedre behandling i den sammenhæng?

Kl. 15:04

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 15:04

Julie Skovsby (S):

Altså, når det helt konkret handler om en langsigtet plan for psykiatrien, hvor det her er et vigtigt element, så har vi et helt konkret fokus på, at vi går ind og kigger på overdødeligheden i psykiatrien, hvor selvmord kan være en del af forklaringen. Vi er netop inde at se på overdødeligheden i psykiatrien.

Kl. 15:05

Første næstformand (Bertel Haarder):

Stine Brix.

Kl. 15:05

Stine Brix (EL):

Det synes jeg bestemt også er et relevant tema, når det gælder selvmord. Men forebyggelsen er mindst lige så relevant. Tidligere var det et kontinuerligt og ret væsentligt bidrag fra statslig side, at man havde en handlingsplan, der strakte sig over 6 år fra 1999 til 2005, som hele tiden bidrog til, at der var et konstant fokus på forebyggelsesområdet og nye ideer og initiativer.

Derfor kunne jeg egentlig godt tænke mig at høre Socialdemokraternes overvejelse i forhold til at sikre, at der også på den lange bane bliver ved med så at sige at være et pres for at sikre en forebyggelse på selvmordsområdet.

Kl. 15:05

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 15:05

Julie Skovsby (S):

Vi socialdemokrater helt enige i, at forebyggelse er et meget vigtigt element. Men jeg forsøgte bare at svare meget konkret på det helt konkrete spørgsmål, nemlig hvor man i den langsigtede plan for psykiatrien lige præcis finder det her emne.

Forebyggelse er utrolig vigtigt, og det er jo også derfor, at vi har en så stor tro på partnerskabet. Vi ser jo ikke bare det her partnerskab som et nyt ord, der kan erstatte noget andet. Det her partnerskab skal ud at virke mellem de frivillige organisationer, kommuner og regioner og opsamle viden derude og være der i hverdagen, for at man netop kan få øje på de indsatser, der virker forebyggende, og få den viden bredt ud. Og som Venstres ordfører også var inde på i forhold til best practice, er det jo lige præcis der, at det helt konkret kommer til at ske. Derfor er det her nye partnerskab utrolig vigtigt for os socialdemokrater, hvad jeg også nævnte i ordførertalen.

Kl. 15:06

Kl. 15:09

Første næstformand (Bertel Haarder):

Der er endnu en kort bemærkning fra fru Özlem Sara Cekic.

Kl. 15:06

Özlem Sara Cekic (SF):

Jeg vil bare gerne lige spørge helt kort: Nu siger ordføreren, og ministeren gentog det flere gange, at der var en overdødelighed af mennesker, som har en sindslidelse, at det vil man undersøge, og at det også vil betyde, at det her vil komme folk, der begår selvmord, til gavn. Er det ikke korrekt, at det ikke er alle, der prøver at begå selvmord eller har begået selvmord, der har en psykisk lidelse?

Kl. 15:07

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 15:07

Julie Skovsby (S):

Jo, det er helt korrekt, og hvis jeg fik udtalt mig sådan, at det kunne misforstås, så beklager jeg det.

Kl. 15:07

Første næstformand (Bertel Haarder):

Özlem Sara Cekic

Kl. 15:07

Özlem Sara Cekic (SF):

Nej, det gjorde ordføreren nemlig ikke. Men den nuance, der mangler, er tit, at man får det til at fremstå, som om man, når man har gjort noget for mennesker, der har en sindslidelse, i forhold til at de har en risiko for at begå selvmord, så har løst det problem. Det har man jo ikke. Der er også mennesker, som ikke har en sindslidelse, men som stadig væk prøver at begå selvmord eller har begået selvmord. Det er derfor, jeg gerne vil spørge en gang til: Hvad er det, der begrænser regeringspartierne i at lave en handlingsplan, i forhold til hvordan man skal tackle det? Hvorfor kan det partnerskab, som man taler så varmt om, ikke være en del af en handlingsplan, nemlig at man beslutter sig for at sige: Jamen nu skal vi have gjort noget ved det her tal, og derfor inviterer vi alle dem, der gerne vil bidrage, så vi kan lave en handlingsplan, som hospitaler og regioner kan følge?

Kl. 15:08

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 15:08

Julie Skovsby (S):

Menneskers trivsel betyder rigtig meget for os Socialdemokrater, og nu nævnte jeg blot nogle initiativer, som den her regering har sat i værk netop på det område. Et af dem var den langsigtede plan for psykiatrien, men noget andet, jeg også nævnte i min ordførertale, var jo løftet af folkeskolen. Det er bare for at sige, at når det handler om menneskers trivsel, er der jo mange steder, hvor vi gør, hvad vi kan, for netop at forebygge mistrivsel, og at der forekommer selvmord og selvmordsforsøg.

I forhold til en handlingsplan og opsamling af viden og udveksling af best practice og alt det, som vi er enige om der skal foregå, tror vi, som jeg også sagde i min ordførertale, at et partnerskab kan medvirke til det her dynamiske samarbejde. Og det, at der er en række aktører på området, der får ejerskab og fælles mål, tror vi kan betyde, at vi når i mål med de politiske drømme, vi har på det her område.

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til Socialdemokraternes ordfører. Så giver jeg ordet til Dansk Folkepartis ordfører, fru Liselott Blixt.

Kl. 15:09

(Ordfører)

Liselott Blixt (DF):

Blot lige en tanke fra den tidligere ordfører, der nævnte den nye skole-reform, som regeringen har lavet, og som skulle være med til at hjælpe på det her. Der tænker jeg, at det kan have den fuldstændig modsatte effekt. Det eneste, vi hører i dag om børn og unge, som har det dårligt, er, at de skal inkluderes i folkeskolen, hvorimod man ikke tager højde for, at der er nogle, der måske har det lidt sværere og skal have nogle andre tilbud. Kommer de derimod i en folkeskole, hvor de bliver stigmatiseret og marginaliseret, så er det måske det, der får dem drevet derud, hvor de begår selvmord.

Enhedslisten rejser her en debat, som vi i Dansk Folkeparti er rigtig glade for bliver rejst, for vi synes, det er et område, som vi bliver nødt til at se nærmere på. I dag dør der dobbelt så mange af selvmord, som der dør i trafikken, og alligevel har vi en bedre trafikpolitik end selvmordspolitik. Vi synes, det er på sin plads, at man får lavet en handlingsplan, fordi vi mener, det er et område, der bør tilgodeses.

Der er nok mange af os, der har prøvet at have selvmord inde på livet, og vi ved, hvad det betyder for den enkelte. Mange har nok også haft en tanke om at tage livet af sig selv, og for nogle vil det kun blive en tanke. Men der er altså nogle, der gør et decideret forsøg, og for nogle lykkes det desværre. Det er ofte tilfældigheder, der afgør, om man forsøger at tage livet af sig. Vi har arbejdet meget med selvmord i Danmark, og vi har bragt antallet af de selvmord, som vi havde i 1980'erne, en del ned. Dog ser vi i dag, at vi stadig væk er et af de lande, som har den højeste selvmordsrate i Norden.

Men en ting er et fuldført selvmord, som er definitivt og en pludselig afslutning på livet. Lige så tankevækkende er det, at der er over 10.000, der forsøger at begå selvmord i Danmark. Og det er jo ikke bare dem, der prøver at begå selvmord, men også de pårørende, som har brug for at blive hjulpet i dagens Danmark. Vi ved faktisk allerede i dag en masse om, hvem det er, der er mest udsat, og derfor så jeg også gerne, at vi gjorde noget på det forebyggende område, så vi sikrede, at folk ikke kommer derud, hvor de bare tænker det, prøver det eller lykkes med det. Alle undersøgelser viser, at ensomhed faktisk er noget af det, der slår mange mennesker ihjel, og derfor skal vi også sikre, at man ude i kommunerne sørger for at skabe rum for de mennesker, der sidder alene og måske ingen familie eller venner har, ingen sociale relationer, så de har nogle ting, som de kan mødes med andre mennesker om, får et rum at være i, og sikre, at det ikke er dem, som begår selvmord på grund af ensomhed.

De seneste år har vi desværre også set en stigning blandt unge mennesker, og derfor frygter jeg da også en skolereform, hvor man bare inkluderer og ikke tænker på, hvad det er, der skal hjælpe og støtte de unge mennesker, i stedet for at kigge på nogle af de ting, som vi ved virker. På nogle uddannelsesinstitutioner har det faktisk virket godt, at der var en psykolog, hvor man kunne komme og få talt om tingene. Så vi ved faktisk allerede en hel del.

Livslinien, som Enhedslisten henviser til, er også et godt eksempel på, hvordan man kan hjælpe, og det ville helt sikkert være at foretrække, at de havde en åbningstid, så man kunne kontakte dem på alle tider af døgnet.

Så der er mange rigtig gode tanker og eksempler i beslutningsfor-slaget, men desværre står der ikke noget om finansieringen. Samtidig mener vi i Dansk Folkeparti, at vi skal vente og måske lige se, hvad den rapport, der kommer til efteråret fra Center for Selvmordsforskning, siger. Og så kunne jeg godt tænke mig, at vi fik arbejdet

med det her i udvalget og fandt ud af, hvordan den handlingsplan kunne strikkes sammen. For jeg kan læse mig til, at Center for Selvmordsforskning har til opgave at samle, koordinere og formidle viden om selvmordsadfærd med henblik på at anvende den viden til at foreslå indsatsområder i det forebyggende område. Og det er nogenlunde det samme som det her råd, man foreslår. Så jeg kunne godt tænke mig, at vi måske fik kigget på det i udvalgsarbejdet. Og så er vi positivt stemt for at lave en beretning eller finde ud af, hvordan vi kan komme videre med et emne, der er så vigtigt som at forhindre, at folk begår selvmord.

Kl. 15:14

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til Dansk Folkepartis ordfører. Så går vi til den radikale ordfører, fru Camilla Hersom.

Kl. 15:14

(Ordfører)

Camilla Hersom (RV):

Tak for det. Det er en tragisk ulykke, hver gang der sker et selvmord. Det gælder for den person, der har haft så ondt i livet, at vedkommende vælger den ultimative udvej, det gælder for den familie og de venner og bekendte, der bliver ladet tilbage, men det gælder også for vores samfund, der burde kunne hjælpe og støtte sine borgere, så ingen følte sig tvunget derud, hvor selvmord virker som en løsning. I Danmark er der sket en stigning i antallet af selvmord inden for de seneste år. Det er en bekymrende udvikling, og derfor skal vi holde meget nøje øje med, om antallet af selvmord og selvmordsforsøg fortsætter i den forkerte retning, eller om der er tale om enkeltafvigelser. Det siger jeg, fordi tendensen over en længere periode er en anden.

Hvis man ser på tallene for perioden siden 1980, er antallet af selvmord i Danmark halveret. Men uanset om tallene går op eller ned, er vores niveau fortsat højt i en international sammenhæng, og vores mål må naturligvis være, at selvmord slet ikke finder sted.

Enhedslisten vil med sit beslutningsforslag pålægge regeringen at etablere en national handlingsplan for selvmordsforebyggelse gennem oprettelsen af et nationalt råd. Derudover vil man pålægge regeringen at afsætte ressourcer til Livsliniens selvmordsforebyggende rådgivning om natten. Vi er enige i den intention, der ligger bag forslagene, netop at man skal have fokus på området og arbejde for at reducere antallet af både selvmord og selvmordsforsøg.

Når Radikale Venstre alligevel vil afvise det konkrete forslag, handler det om, at der allerede foregår en hel del arbejde rundt om i landet med det formål at forhindre og forebygge selvmord. Bl.a. er der etableret det nationale Center for Selvmordsforskning, der har til formål at undersøge, hvad der er de bagvedliggende årsager til, at mennesker begår så desperat en handling, som selvmord er. I alle regioner findes der centre for selvmordsforebyggelse, der hurtigt skal kunne yde støtte til selvmordstruede. Endelig er der igangsat en række projekter og indsatser, der også har til formål at forebygge selvmord ved at fremme mental sundhed. Det er derfor vores vurdering, at der i virkeligheden mere er brug for, at de eksisterende initiativer arbejder sammen i et partnerskab, end at man etablerer nye initiativer som f.eks. et nationalt råd. Et partnerskab vil i øvrigt have den helt oplagte fordel, at de instanser, der arbejder konkret med selvmordstruede mennesker, vil indgå.

Hvad angår forslaget om at afsætte ressourcer til Livslinien, har jeg forstået, at det bliver muligt at udvide åbningstiden de næste 2 år, finansieret af private fondsmidler. Hvis det efter den periode igen er et problem med finansieringen, må vi diskutere det på det tidspunkt, sådan som ministeren også lagde op til i sin tale. På den baggrund vil vi afvise det konkrete beslutningsforslag.

Kl. 15:17

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til den radikale ordfører. Så er det Socialistisk Folkepartis ordfører, fru Özlem Sara Cekic.

Kl. 15:17

(Ordfører)

Özlem Sara Cekic (SF):

Når der er et menneske, der prøver at begå selvmord, går det ud over fem andre. Der er både børn og andre familiemedlemmer eller netværk, der bliver påvirket. Derfor kan det altid betale sig at gøre noget for at forebygge selvmord, men også hjælpe dem, der efterfølgende bliver tilbage.

Som fru Liselott Blixt også sagde, er der jo rigtig mange mennesker, der har selvmord meget, meget tæt inde på livet. Jeg er selv pårørende til en, der har prøvet det, så jeg ved også godt, hvad der sker, når systemet ikke hjælper og heller ikke hjælper i tide, og hvad der sker i den efterfølgende tid, hvor man skal sidde på skift og holde vagt for at se, om det nu vil ske igen. Der er meget skyld og skam involveret, når der er et menneske, der prøver at begå selvmord. Derfor vil jeg gerne takke Enhedslisten for at fremsætte det her forslag, for det er også med til, at vi snakker om det her, bryder de tabuer og bryder den stigmatisering, der er, når mennesker prøver at begå selvmord.

I en lang periode har vi jo gjort, hvad vi kunne, for at få det tal ned, vil nogle sige. Der vil jeg sige: Vi har ikke gjort nok. Jeg ved ikke, om vi nogen sinde kan få tallet ned på 0. Det tvivler jeg selv stærkt på, men vi kan faktisk gøre, hvad vi politisk kan, for at få tallet længere ned. Og når man ser, hvordan det ser ud lige nu, burde det være muligt, og den ambition burde vi alle sammen dele. Men det kræver jo selvfølgelig, at der er en meget fast vision om, hvad det er, man gerne vil med indsatsen – ligesom vi har det med kræftbehandling; den evaluerer vi, den tager vi op, den justerer vi. Selv om vi har sat et hav af initiativer i gang, er vi jo villige til som politikere at gå ind og tage et ansvar og sige, at det må vi få gjort noget ved, når vi bliver gjort opmærksomme på, at der er noget, der ikke fungerer. Men desværre hører jeg lidt her fra Folketingssalen, at lige præcis på det her område er der ikke den samme iver eller det samme ambitionsniveau. Det synes jeg faktisk er rigtig ærgerligt.

Jeg vil gerne kvittere for, at der er nogle ting, som regeringen har sat sig i spidsen for at gøre, bl.a. med psykiatrihandlingsplanen, hvor regeringens oplæg er, at vi skal gøre noget ved overdødeligheden. Det er jeg faktisk utrolig glad for, og jeg glæder mig også til at se, hvordan arbejdet bliver. Jeg synes også, det er rigtig spændende, at man har lavet et partnerskab for at invitere de rigtige eksperter ind og høre deres bud, høre, hvad de synes er de bedste ting at gøre. Men jeg kan stadig væk ikke se, hvorfor det ene udelukker det andet – hvorfor man ikke kan lave en national handlingsplan, som nogle af os partier i øvrigt også har foreslået i fællesskab tidligere, hvor man kan gå ind helt systematisk og arbejde for, at der er så få som muligt, der prøver at begå selvmord, men også hjælpe det netværk, der faktisk nogle gange bliver ladet tilbage.

Vi er meget positivt indstillet over for beslutningsforslaget, men der er én ting, jeg gerne vil påpege. Det er i forhold til Livslinien, som utvivlsomt er en fantastisk aktør på det her område med et hav af ildsjæle, der hver evig eneste dag gør, hvad de kan, for at redde liv. Når jeg så alligevel påpeger det, er det, fordi jeg ved, som mange andre ordførere har nævnt, at de har en finansiering, men helt principielt har jeg den holdning, at alle organisationer skal søge på lige fod og skal have det på lige fod. Derfor plejer vi ikke fra SF's side at sige, at der er nogle, vi kan sikre finansiering ad den her vej, frem for andre. Det er i hvert fald en ting, som jeg også gerne vil sige til ordføreren for Enhedslisten. Og det er nogle af de ideer, som jeg også vil tage med i de videre forhandlinger, der er, når vi skal diskutere

psykiatrihandlingsplan. Ministeren bliver sådan helt træt, når han hører alle de ting, vi kommer til at tage med. Men jeg tror nok, og jeg håber også, at vi i fællesskab gerne vil rykke på nogle af de her ting. Så endnu en gang tak, fordi vi tager det her til debat.

Kl. 15:22

Første næstformand (Bertel Haarder):

Jeg skal ikke kommentere ministerens udseende. Fru Stine Brix for en kort bemærkning.

Kl. 15:22

Stine Brix (EL):

Det skal man passe på med.

Jeg ved ikke, om det er, fordi SF har konkrete erfaringer med, at man skal passe på med at øremærke midler til bestemte projekter. Det er jo sådan, at Livslinien allerede i dag har en bevilling på finansloven til at fungere og kunne være en åben telefonrådgivning. Og som flere har været inde på i debatten, har man et midlertidigt projekt, som der er 1½ års finansiering tilbage til, med at have udvidet til natåbent, så man har kapaciteten til det. Jeg forstår sådan set godt, at flere gerne vil vente og se, hvordan det går. Men venter vi 2 år, når det jo at lukke ned, og alt det, man har sat op, forsvinder igen. Så jeg vil egentlig gerne høre ordføreren, om ordføreren synes, det ville være en god idé, at vi prøvede at kigge på, om man så ikke kunne lave sådan en evaluering, måske om et års tid, altså inden det når at lukke ned, og se på, om vi så kunne sikre os, at det her tilbud, der nu får lov at komme ud at flyve, også kunne fortsætte, hvis det viser sig at have en god effekt.

Kl. 15:23

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 15:23

Özlem Sara Cekic (SF):

SF er jo modsat Enhedslisten en del af satspuljen, og der har vi altid haft det princip, at når vi sætter initiativer i gang, om det så er via satspuljen eller finansloven, det er fuldstændig ligegyldigt, så skal evalueringer jo selvfølgelig ligge, før initiativerne lukker. Ellers er der ingen mening i det – hvis en evaluering viser, at det faktisk er et rigtig godt initiativ, og man så allerede har lukket og slukket for butikken. Så jeg vil være meget, meget positiv over for, at vi faktisk kigger på det tidligere, og hvis det er rigtig godt, som jeg hører mange sige, jamen så er vi i hvert fald også indstillet på, at man kan forlænge bevillingen. Sådan har det også tit været i satspuljen. Jeg minde mange af de projekter, som vi synes har været rigtig gode, hvor man også har strakt sig rigtig langt for at gøre en indsats for, at de ikke lukkede, fordi man var opmærksom på, at her var der noget, der var rigtig godt.

Kl. 15:24

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til SF's ordfører. Og så går vi til Liberal Alliances ordfører, fru Merete Riisager.

Kl. 15:24

(Ordfører)

Merete Riisager (LA):

Tak. Der er ingen tvivl om, at det forslag, vi behandler nu, er båret af en masse gode hensigter. Det er der sådan set ikke noget galt med, men når vi i Liberal Alliance alligevel er nødt til at sige nej tak til dagens forslag, er det, fordi Enhedslisten drejer på de helt forkerte håndtag.

Enhedslistens tilgang til selvmordsforebyggelse er åbenbart at detailstyre og overbureaukratisere den indsats, der skal gøres for de

borgere, der befinder sig i farezonen. Vi kan læse i forslaget, både at man nu vil til at oprette endnu et offentligt råd, og at man vil have en mastodontisk national handlingsplan. I stedet burde tilgangen være en helt anden. Diskussionen burde tage udgangspunkt i, hvordan vi bedst giver medarbejdere i kommuner, regioner og sundhedsvæsen de frieste mulige rammer for at udøve deres faglighed. Bøvl og bureaukrati må da ikke gå i stedet for omsorg og professionalisme.

Jeg synes, det er værd at påpege, at Enhedslistens forslag ikke dumper ind i et stort vakuum. Der er faktisk allerede en række systemer på plads. I et ministersvar fra april i år kan man f.eks. læse:

»I specialevejledningerne for psykiatri og børne- og ungdomspsykiatri har Sundhedsstyrelsen fastsat selvmordsforebyggelse som en regionsfunktion med henblik på at styrke og udvide indsatsen i relation til selvmord, hvormed der stilles særlige krav til forebyggelse og behandling.«

Endvidere oplyses det:

»Alle fem regioner har centre for selvmordsforebyggelse, som tilbyder et professionelt behandlingstilbud til personer, som enten har svære overvejelser om selvmord eller har forsøgt selvmord.«

Det står endda klart her, at de regionale centre har en målsætning om hurtig opfølgende behandling inden for 3-5 hverdage, og at centrene herudover forestår rådgivning, undervisning og supervision til sundhedspersonale og andre, der i deres arbejde kommer i kontakt med selvmordstruede og deres pårørende, ikke mindst kommunalt ansatte.

Det står således klart, at Enhedslistens forslag først og fremmest vil være endnu et bureaukratisk lag, der skal overvindes af de folk, der står i første række, når hjælpen skal gives.

Må jeg så ikke også lige sige, at jeg godt kan have en dyb frygt for, hvad et forslag som det her kan medføre, hvis det vedtages, som det står nu. Pludselig kan vi have åbnet for en ladeport af politiske symbolforslag, der gør livet svært for helt almindelige mennesker. F.eks. har vi allerede set, hvor bøvl det er blevet at købe et glas hovedpinepiller til toiletskabet derhjemme.

Den slags har vi ikke brug for mere af. Der skal være hjælp til dem, der har brug for hjælp, men vi skal ikke pakke alle ind i vat og sætte dem under Big Mother's strenge kontrolregime.

Liberal Alliance stemmer imod dette forslag.

Kl. 15:27

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til Liberal Alliances ordfører. Og så giver jeg ordet til ordføreren for forslagsstillerne, fru Stine Brix.

Kl. 15:27

(Ordfører for forslagsstillerne)

Stine Brix (EL):

Vi mener, der er brug for et nationalt råd og en handlingsplan for selvmordsforebyggelse, fordi vi har en moralsk pligt til at reagere på, at vi ser en stigende selvmordsrate herhjemme. Antallet af selvmord steg fra 2011 til 2012 med 12 pct. Der var i 2012 680, som begik selvmord. Der er ingen forskere, som kan forklare den her stigning, heller ikke centeret i Odense, som ellers har opgaven med at prøve at følge, hvad det er, der sker, og hvad det er for nogle nye risikogrupper, man ser. Til gengæld hører vi samstemmende fra de eksperter, som arbejder på området, og som tidligere sad i det nationale råd for selvmordsforebyggelse og arbejdede med handlingsplanen, at netop en handlingsplan var utrolig afgørende for, at det for 10-15 år siden lykkedes at få selvmordstallet ned.

Det er uhyre vigtigt, for at vi kan yde den mest optimale selvmordsforebyggende indsats, at vi ikke bare har forskning, at vi ikke bare har centre, der laver det arbejde, som vi ved virker, men at vi også følger op på det og følger op på, hvad der sker af nye udviklinger, hvad der er de nye tendenser inden for metoder mod selvmord

inden for risikogrupper, så vi kan sætte ind på de her områder. Og den opgave er der ikke nogen, der løfter i dag.

Som sagt har vi tidligere haft en handlingsplan. Det var i perioden fra 1999 til 2004, og i den periode så vi et fald i antallet af selvmord. Det, som de eksperter, der var en del af den her proces, sagde, var, at det især var det her konstante fokus på, hvad der bevægede sig inden for området, hele tiden kombineret med nye forslag til, hvordan man kunne holde antallet af selvmord nede, som gav en effekt.

Det har ikke været en del af debatten, men jeg synes også, det er værd at nævne, at i den seneste mental health action-plan fra 2013 til 2020, som er udarbejdet af WHO, forpligter medlemslandene sig faktisk netop til at udvikle og implementere nationale handlingsplaner for selvmordsforebyggelse, og man forpligter sig også til at forsøge at reducere selvmordshyppigheden med 10 pct. Og jeg tror, vi har brug for et bredt fagligt organ, som kan realisere dette. Jeg synes, det er fint at kalde det et partnerskab, men jeg synes, det er uhyre vigtigt, at vi fastholder, at det her partnerskab ikke bare skal samle viden, men også skal komme med initiativer, skal foreslå handlinger og sørge for, at der er en udvikling.

Vi ved, at behandling virker – både behandling i forhold til selvmordstruede personer og i forhold til forebyggelse af selve selvmordsforsøgene. Hvert år ydes der omkring 30.000 selvmordsføbyggende samtaler, både i de regionale selvmordsføbyggende centre, i klinikker, i telefonsamtaler med Livslinien og hos NEFOS. Det viser jo, at det virker, når vi gør noget, men vi ved også, at vi kunne gøre meget mere. Ifølge professor Merete Nordentoft er det faktisk kun omkring 15 pct. af de omkring 11.000, som forsøger at begå selvmord, som rent faktisk henvises til behandling. Så vi kunne gøre langt, langt mere. Det er også værd at have med, at de 15 pct. er et udtryk for en maks.-belastning af den kapacitet, der er til rådighed.

Den anden del af forslaget, som handler om natåbent, tror jeg også er uhyre vigtig at se i sammenhæng med den samlede forebyggelse. Det er jo bare et enkelt element, men jeg synes faktisk, det er ret bekymrende, at det ikke tidligere har været en del af debatten i Danmark, at vi ikke har noget tilbud om natten og om aftenen til dem, som overvejer selvmord, for vi ved faktisk, at det især er om aftenen og om natten, at mange af de her tanker kommer, og at nogle af de her handlinger også udføres.

Det er selvfølgelig rigtig godt, at Livslinien sammen med Trygfonden har taget affære. De gør på Livslinien et enormt arbejde med at finde vagter, som jo sidder der frivilligt, og med at klæde telefonpasserne på til at klare den opgave, det er at tale med mennesker, der overvejer et selvmord. Men meldingen fra Livslinien er også, at når den her bevilling udløber om halvandet år, er det højst usikkert, om man kan fortsætte det arbejde. Og derfor vil vi i hvert fald meget gerne holde fast i, at man får fulgt op på det arbejde, inden den bevilling udløber, og inden det her arbejde, som nu bliver lavet, falder på gulvet og ikke kan fortsætte, men kræver en masse nye ressourcer at starte forfra på igen.

Med de bemærkninger vil jeg sige, at vi fra Enhedslistens side vil gøre, hvad vi kan, for at arbejde videre med nogle af de ting, som jeg tror der kan samles et flertal for. Jeg er glad for, at der bliver taget nogle initiativer, men jeg synes, der mangler noget, der virkelig for alvor skubber på i forhold til handling. Og så håber jeg, at vi kan samles om at følge, hvad der sker med natåbent på Livslinien i løbet af den næste tid.

Kl. 15:32

Første næstformand (Bertel Haarder):

Der er en kort bemærkning fra fru Jane Heitmann.

Kl. 15:32

Jane Heitmann (V):

Tak for det. Jeg kan i hvert fald høre, at vi har en fælles bekymring, og det er jo altid et godt udgangspunkt. Jeg har et spørgsmål om de økonomiske beregninger, som Enhedslisten har lavet: Hvem har lavet dem, og hvor kommer tallene fra?

Kl. 15:33

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 15:33

Stine Brix (EL):

Tallene vedrørende handlingsplanen og det nationale råd baserer sig på, hvad udgiften var, sidst man havde det, tilskrevet det, at priserne jo stiger en smule. Det er baggrunden for det, og det er selvfølgelig anslåede tal, men dog – hvad kan man sige – med den virkelighed bag sig, at vi jo før har haft det her med en god effekt, og at det er i den omegn, det koster. Tallet vedrørende natåbning er baseret på, hvad udgiften er i dag.

Kl. 15:33

Første næstformand (Bertel Haarder):

Jane Heitmann.

Kl. 15:33

Jane Heitmann (V):

Hvad er Enhedslistens begrundelse for ikke at stille forslag om finansiering? – jeg mener bare, hvis man mener helt seriøst, at det her er initiativer, man gerne vil have sat i værk. Jeg tror, vi alle sammen går og drømmer om en lang række initiativer, vi godt kunne tænke os at få sat i værk. Men synes Enhedslisten – hånden på hjertet – at det er seriøst at fremsætte et forslag uden også at fremsætte forslag om finansieringen, når man har gjort sig den ulejlighed at gå tilbage og se, hvad tingene har kostet før?

Kl. 15:34

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 15:34

Stine Brix (EL):

Ja, det kan jeg love ordføreren at jeg synes er seriøst. Det er jo klart, at det kræver en fælles drøftelse af, hvor man så finder de penge, og det kan jo være mange forskellige steder. Jeg har sådan set intet imod, at satspuljekredsen løber med nogle af de ideer, vi kommer med her, selv om vi ikke selv sidder med i forhold til at finde penge i den sammenhæng.

Jeg vil også gerne selv gøre mit til, at de her penge findes i finanslovssammenhæng. Jeg ved jo også, at der findes penge i Sundhedsministeriet til partnerskaber, så der er jo nogle muligheder. Jeg synes, det er reelt at fremlægge, hvad det koster, og så kan vi jo selvfølgelig arbejde videre med, hvordan man så finder de penge, hvis der er en interesse. Men jeg kunne så forstå på Venstre, at der ikke var nogen interesse for forslaget. Og så er det jo ærlig snak, kan man sige.

Kl. 15:34

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ordføreren for forslagsstillerne. Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget henvises til Sundheds- og Forebyggelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

3) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 86:

Forslag til folketingsbeslutning om etablering af en national stamcellebank.

Af Liselott Blixt (DF) m.fl.
(Fremsættelse 01.04.2014).

Kl. 15:35

Forhandling

Første næstformand (Bertel Haarder):

Forhandlingen er åbnet, og jeg giver ordet til ministeren for sundhed og forebyggelse.

Kl. 15:35

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Nick Hækkerup):

Med forslaget, som vi behandler i dag, ønskes det, at regeringen tager initiativ til at oprette en stamcellebank med stamceller fra navlesnøre. Når vi nu har den her debat om at etablere en national stamcellebank med stamceller fra navlesnøre, så handler det om, at stamceller har visse fordele i behandlingen af en række sygdomme som f.eks. leukæmi eller immundefekter, fordi stamceller er ikkespecialiserede celler, der både kan udvikle sig til andre af kroppens celler og kan formere sig selv. Ved at fjerne de syge celler og erstatte dem med stamceller er det muligt at helbrede kritisk syge mennesker. Behandlingen med stamceller kan altså redde liv, når ingen andre behandlingsmetoder i øvrigt virker.

Det er ikke kun i navlesnoren, at stamceller findes, for stamceller kan også udtages f.eks. fra knoglemarv, som i dag er en mere udbredt behandlingsmetode end anvendelsen af stamceller fra navlesnøre. Stamceller fra navlesnøre kan dog have den særlige fordel, at de lettere optages af modtageren i forhold til andre stamceller. Anvendelsen af stamceller er efter regeringens opfattelse en viden, som skal tages alvorligt, og det gør vi også. Vi har som bekendt øremærket 24 mio. kr. på finansloven til yderligere forskning i stamceller, for vi skal hele tiden udvikle vores sundhedsvæsen og forbedre behandlingsmulighederne til gavn for den enkelte patient, og i den sammenhæng er det bare supervigtigt, at vi er åbne over for nye initiativer.

Men det er også vigtigt, at der både er fagligt og økonomisk belæg for de nye initiativer, som vi tager, og at alle folk er undersøgt, inden der træffes en endelig beslutning. Jeg mener, at der fortsat er en række udfordringer og barrierer, der skal afklares omkring det her initiativ, inden der er basis for at tage stilling til at gå videre med sagen.

For det første mener jeg, at selve det behandlingsmæssige potentiale, altså behovet for stamceller fra navlesnoren, skal afklares nærmere, inden vi tager en beslutning. Jeg vil i den forbindelse gerne understrege, at alle, der har behov for behandling med stamceller, bliver behandlet allerede i dag, selv om vi ikke har en national stamcellebank. Det sker bl.a. ved brug af stamceller fra knoglemarv fra velegnede voksne danske donorer eller via import gennem internationale donorregistre. Det er først, hvor det ikke er muligt at finde velegnede stamceller fra enten danske eller udenlandske voksne donorer, at stamceller fra navlesnøre er nødvendige og skal importeres fra internationale navlesnørsbanker.

Forslaget handler derfor om, hvorvidt vi ønsker at have stamceller fra Danmark eller via import. For regeringen er det ikke så afgø-

rende, hvor stamcellerne kommer fra, om de er danske eller udenlandske. For regeringen er det derimod væsentligt, at vi kan fremskaffe de nødvendige stamceller til at tilbyde behandling, og at den måde, vi anvender, er forsvarlig, sikker, og kan betale sig i forhold til andre måder. Sundhedsstyrelsen har i den forbindelse oplyst, at anvendelsen af stamceller fra knoglemarv til patienter er langt mere udbredt end brug af stamceller fra navlesnøre. Jeg vil gerne sige, at det gælder både Danmark og i Europa. Sundhedsstyrelsen er derfor ikke enig i Dansk Folkepartis fortolkning af de kilder, som der henvises til i forslaget.

Kl. 15:39

Jeg har fået oplyst fra Sundhedsstyrelsen, at stamceller fra navlesnøre er anvendt otte gange om året i de sidste 2 år ud af 275 tilfælde af stamcelletransplantationer. Anvendelsen af stamceller fra navlesnøre er derfor begrænset. Sundhedsstyrelsen kan dog ikke på nuværende tidspunkt sige noget sikkert om udviklingen på området, men data tyder på et faldende forbrug af navlesnorstamceller i USA og Europa inden for de sidste 2 år. Danske Regioner forventer, at der fremadrettet vil være behov for op mod 20 behandlinger årligt i Danmark.

Der er således en række faktorer om udbredelse og behandlingsbehovet, som skal undersøges nærmere for at sikre et kvalificeret beslutningsgrundlag. Også patientsikkerheden er vigtig for regeringen. Det er både i forhold til den konkrete behandling, men også i forhold til brugen og opbevaringen af følsomme oplysninger. Det er afgørende for patienternes tillid til sundhedsvæsenet, at der er styr på de ting.

Når man skal etablere en stamcellebank i offentligt regi, er det tanken, modsat den eksisterende private stamcellebank, at stamcellerne også skal bruges til andre end donoren selv. Når stamcellerne bruges til andre end donoren selv, kræver det særlige sikkerhedsforanstaltninger, så modtageren ikke bliver mere syg af behandlingen. Det er f.eks. nødvendigt at teste de donerede stamceller for smitterisiko, risiko for overførelse af arvelige sygdomme og foretage vævs-typebestemmelser, så modtageren ikke afstøder de fremmede stamceller. Det er procedurer, som sundhedsvæsenet er vant til at foretage allerede i dag, men jeg mener, det er vigtigt, når vi har med kritisk syge mennesker at gøre, at det undersøges til bunds, om en stamcellebank med opbevaring af store mængder stamceller kræver yderligere sikkerhedsforanstaltninger i forhold til at indhente stamcellerne, når behovet opstår.

Sikkerhed handler for regeringen også om håndteringen af følsomme patientoplysninger. Det er afgørende, at vi finder en balance mellem på den ene side hensynet til fortroligheden og på den anden side hensynet til et velfungerende sundhedsvæsen. Når vi har med så følsomme oplysninger som dna og celler at gøre, skal vi selvfølgelig være ekstra opmærksomme. Vi skal derfor have afklaret en række forhold omkring håndteringen af oplysningerne, inden vi begynder at indsamle og opbevare stamcellerne. Det føler jeg mig med mit kendskab til Dansk Folkepartis øvrige positioner i forhold til omgang med personfølsomme oplysninger helt sikker på at forslagsstillerne også er enig i.

Endelig er der hele økonomien omkring stamcellebanken, som Sundhedsstyrelsen har vurderet både i 2010, 2012 og nu i 2014. Jeg kan se, at styrelsens vurderinger har været skiftende, og at det hænger sammen med de forventede driftsomkostninger sammenholdt med det forventede forbrug og import af stamceller. Sundhedsstyrelsen har senest oplyst, at en stamcellebank vil have årlige driftsomkostninger på ca. 5 mio. kr., og at det koster cirka 180.000-200.000 kr., hver gang vi importerer – altså, at det samlede beløb er ca. 1,6 mio. kr. årligt med de otte gange stamceller fra navlesnor, som i gennemsnit er importeret de sidste 2 år. Dertil kommer så de etableringsomkostninger, der er ved en stamcellebank, som vurderes til at være i omegnen af 30 mio. kr.

Sundhedsstyrelsens samlede vurdering er derfor, at det umiddelbart er mere økonomisk bæredygtigt at importere stamceller, når behovet opstår. Men styrelsen peger dog også på, at en beslutning om at oprette en stamcellebank bør afvente en nøjere gennemgang af økonomien og udviklingen i anvendelsen af navlesnore. Det synes jeg er værd at tage med i overvejelserne, for vi har nu engang de ressourcer, vi har, og inden for de rammer er vi nødt til at prioritere for at sikre, at vi får mest mulig sundhed for pengene til gavn for den enkelte patient.

I regeringen synes vi bestemt, at forslaget er spændende, og vi ser på muligheden med åbent sind. Der er dog samlet set en række forhold, som skal undersøges nærmere, og som gør det for tidligt at tage så vigtig en beslutning. Jeg ser derfor med stor interesse på den arbejdsgruppe, som Danske Regioner har nedsat til at vurdere behovet og mulighederne for at etablere en stamcellebank med navlesnore. Jeg noterer mig, at Danske Regioner er åben over for at inddrage internationale erfaringer i deres arbejde. Jeg synes, det er oplagt, at arbejdsgruppen inddrager Sundhedsstyrelsen i det videre arbejde, så alle forhold bliver belyst. Jeg vil derfor sørge for, at Sundhedsstyrelsen bliver involveret i det arbejde, der foregår. Og jeg vil bede om at blive orienteret om arbejdsgruppens resultat, som Danske Regioner forventer foreligger efter sommerferien.

Det er derfor min opfattelse, at der ikke på nuværende tidspunkt er grundlag for at tage en endelig beslutning om at oprette en stamcellebank. Jeg synes, vi skal vente, til arbejdsgruppens resultater foreligger, og til forholdene er tilstrækkeligt belyst. Regeringen kan på den baggrund ikke støtte det foreliggende forslag.

Kl. 15:45

Første næstformand (Bertel Haarder):

Der er en kort bemærkning til fru Liselott Blixt.

Kl. 15:45

Liselott Blixt (DF):

Tak. Jeg har sådan fornemmelsen af, at jeg er hoppet 4 år tilbage til 2010, hvor en minister på samme måde sagde, at Sundhedsstyrelsen siger nej tak osv. Jeg sidder med en artikel her fra 2012 om, at Sundhedsstyrelsen siger ja tak. Det er det, man kalder en zigzagkurs. Der står, at på det her grundlag vurderer sundhedsminister Astrid Krag, at projektet vil være økonomisk fordelagtigt efter en etableringsfase. Det er jo faktisk det, Dansk Folkeparti foreslår, altså at vi laver en etableringsfase.

Det, vi også foreslår, er, at det skal være en offentlig-privat virksomhed, fordi vi i dag har en navlesnorsbank på private hænder, men det er åbenbart det private, man er mest imod i den her regering, for det, man regner med, når man kigger på økonomien, er, hvis man selv skal etablere en bank. Jeg synes, at det er noget vrøvl, jeg hører, med, at det ikke kan betale sig, når man tidligere i Sundhedsstyrelsen har sagt, at det kan betale sig, og at man samtidig arbejder på det.

Grunden til, at jeg har fremsat forslaget, er, at jeg har fulgt det siden 2010. Jeg ved, hvordan de arbejder ude i stamcellebanken, og hver gang der er kommet en sundhedsminister, der har sagt, at nu begynder vi at gøre noget ved det, har jeg tænkt, at nu kommer der nok snart noget. Så jeg vil da godt høre ministeren, hvad grunden er til, at man skifter holdning i forhold til for 2 år siden.

Kl. 15:46

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ministeren.

Kl. 15:46

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Nick Hækkerup):

Lad mig starte med at anholde præmissen om, at det er de private, vi er imod. Altså, jeg har godt lagt mærke til, at der i forslaget her er en

betydelig håndsrækning til en specifik privat stamcellebank; det synes jeg ikke der er nogen grund til at give. Jeg synes, at vi, hvis vi skal gøre noget sådant her, fordomsfrit skal vurdere, hvordan det bedst muligt kan etableres. Jeg må bare i forhold til den stamcellebank, som er en privat stamcellebank, hvor man hovedsagelig selv trækker et materiale ud, sige, at der så er andre sikkerhedsforanstaltninger, som bør udredes, i forhold til smitterisiko, i forhold til overførsel af arvelige sygdomme, i forhold til vævstypebestemmelse og i forhold til patientoplysninger.

Så jeg har sådan set en meget pragmatisk holdning til, hvordan det skal gøres; jeg tillader mig bare at tage mig den frihed at pege på nogle af de ting, som jeg synes at man retfærdigvis bør undersøge, før man kaster samfundets penge ud i det.

Kl. 15:47

Første næstformand (Bertel Haarder):

Liselott Blixt.

Kl. 15:47

Liselott Blixt (DF):

I 2012 havde Rigshospitalet allerede to gange søgt om penge til at etablere en stamcellebank. Så det faglige er jo på plads, i og med at dem, der har med det at gøre, dem, der arbejder med stamcellerne, mener, at det her er noget, som vi i Danmark skal have. Vi har, som ministeren også var inde på, i Danmark i forvejen forskning i stamceller, der er en europæisk stamcellebank, og samtidig har vi de private, der allerede ved, hvordan man gør, med jordemødre, der tager ud, og det kunne jo være rigtig godt, at vi implementerede de ting. Hvad er grunden til, at man ikke kan se, at et samarbejde går, uanset om det er privat, det er offentligt eller hvordan?

Kl. 15:48

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ministeren.

Kl. 15:48

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Nick Hækkerup):

Jeg er simpelt hen ikke sikker på, at jeg rigtig forstod spørgsmålet. Jeg kan ikke se, at der er nogen modstrid mellem det at have en erkendelse af, at der er et stort potentiale, at vi foretager betydelig forskning i området, og at vi, før vi så træffer en endelig beslutning, siger, at der er grund til at undersøge de udfordringer og barrierer, der måtte være: Hvordan er den internationale udvikling? Hvordan er sikkerhedsspørgsmålene? Hvordan er økonomien? Og økonomien bevæger sig jo, herunder også i forhold til de analyser, der er foretaget i 2012, henholdsvis på nuværende tidspunkt.

Kl. 15:48

Første næstformand (Bertel Haarder):

Der er også en kort bemærkning fra fru Sophie Løhde.

Kl. 15:48

Sophie Løhde (V):

Jamen man må jo stiltørdigt spørge, om man overhovedet kan stole på de indstillinger, der så kommer fra Sundhedsstyrelsen; de skifter jo hele tiden. Det er også derfor, jeg bliver en anelse forvirret over meldingen fra ministeren i dag om, at en stamcellebank med det nuværende forventede behandlingsniveau ikke umiddelbart er økonomisk bæredygtig; det var det, ministeren sagde. Det betyder jo så, at Sundhedsstyrelsen nu for tredje gang på blot et par år har skiftet holdning og indstilling i forhold til ministeren og dermed også i forhold til Folketinget, når man besvarer spørgsmålene, som kommer fra Sundhedsudvalget, altså spørgsmålet om, om det her er en god idé eller ej. Den her gang er svaret, at man i godt vidste, at det var en god idé i 2012. Men nu skriver man 2014, og nu synes man alligevel

ikke, det er en god idé. Hvorfor i alverden er det så, at Danske Regioner her for et par måneder siden har nedsat en arbejdsgruppe, når Sundhedsstyrelsens konklusion allerede er givet på forhånd, nemlig at det her ikke er økonomisk bæredygtigt? Det er styrelsens indstilling.

Altså, det virker helt paradoksalt på mig, og jeg har lidt svært ved at finde ud af, hvad der er op og ned i det her. Jeg kan se, at ministeren smiler, og jeg håber, at han er lige så forvirret, som vi andre bliver på et eller andet højere plan.

Kl. 15:50

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ministeren.

Kl. 15:50

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Nick Hækkerup):

Det kan jeg betrygge med at jeg ikke er, for vi har jo i Danmark et regionsstyre, et selvstyre, hvor regionerne kan træffe beslutninger, og hvis regionerne har lyst til at gå den vej, er de sådan set i deres gode ret til at gøre det. Jeg synes da bare, at det, når der kan peges på en række omstændigheder, som bør undersøges, og der er sat et udredningsarbejde i gang i regionerne, så ville være underligt, hvis man ikke kobledes kræfterne sammen og gjorde det arbejde i fællesskab. Jeg synes helt fundamentalt, at vi nu står i en situation, hvor der er en række udfordringer, hvor der er en række barrierer, som det er relevant at undersøge. Jeg synes, det er bagvendt at sige, at vi træffer beslutningen med hænderne for øjnene, og så håber vi på, at det går, og det er i virkeligheden det, som beslutningsforslaget lægger op til. Det gør jo ikke noget, at de beslutninger, vi træffer i Folketinget, træffes på det bedst mulige beslutningsgrundlag. Det er jo trods alt vores alle sammens penge, vi diskuterer og disponerer over.

Kl. 15:51

Første næstformand (Bertel Haarder):
Sophie Løhde.

Kl. 15:51

Sophie Løhde (V):

Jeg synes faktisk ikke, det er rimeligt, at ministeren siger, at vi nu træffer beslutning med hænderne for øjnene. Her i Folketinget plejer vi at træffe beslutninger ud fra den sundhedsfaglige rådgivning, som vi kan få, bl.a. fra landets Sundhedsstyrelse. Jeg formoder, det også er den, som regeringen, og som sundhedsministeren også baserer visse af deres dispositioner ud fra, det er nok ikke dem alle, men forhåbentlig en vis del af dem. Og der må jeg sige, at jeg ikke synes, det er betryggende, at Sundhedsstyrelsen nu tre gange på ganske få år har skiftet holdning til, hvorvidt det er en god idé, og hvorvidt det er økonomisk bæredygtigt at etablere en dansk stamcellebank.

Så derfor har det her jo ikke noget at gøre med, at man træffer beslutninger med hænderne for øjnene, men det har noget at gøre med, hvorvidt vi skal kunne stole på den rådgivning, de svar, vi modtager fra sundhedsministeren på baggrund af den sundhedsfaglige rådgivning, som ministeren modtager fra landets Sundhedsstyrelse. Der må jeg sige, at jeg undrer mig over, at den kan skifte så mange gange på så kort tid. Og er det rimeligt, at man – uanset om det er i Folketinget eller det er i regionerne – skal kunne træffe sine økonomiske dispositioner ud fra noget, der skifter sådan cirka hvert andet år? Og igen: Når Sundhedsstyrelsens konklusion i dag er så klar, må det da undre, at man i Danske Regioner så igangsætter et stort arbejde med at undersøge de her ting nærmere. Det kan jo være positivt nok, men det er bare mærkeligt, når det er, at meldingen fra Sundhedsstyrelsen allerede er så klar. Hvad er der så at undersøge?

Kl. 15:52

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ministeren.

Kl. 15:52

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Nick Hækkerup):

Tak for ordet. Jamen det er, synes jeg, en underlig holdning at indtage at sige, at det svar, der engang er givet, til alle tider skal stå, at man ikke vil acceptere den dynamik, der er, den udvikling, som der sker, ikke bare i Danmark, men jo i høj grad også i den verden, som omgiver os, herunder ikke mindst på stamcelleområdet. Jeg er meget betrygget af, at vi har faglig kompetence, som giver os den bedste up-to-date-viden, og som ikke siger, at fordi man engang har givet et råd, så slår man lejr på toppen af det, også selv om det er i strid med de bedste oplysninger, som vi har tilgængelige på nuværende tidspunkt. Og så synes jeg bare – det gælder i den her sammenhæng, ligesom det gælder ens privatøkonomi – at det, at der er lidt nøjsomhed, lidt forsigtighed, lidt påpasselighed, ikke gør noget.

Kl. 15:53

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ministeren. Så giver jeg ordet til fru Sophie Løhde, så hun kan holde sin ordførertale for Venstre.

Kl. 15:54

(Ordfører)

Sophie Løhde (V):

Tak, formand. Indledningsvis vil jeg gerne tilkendegive, at Venstre er positivt indstillet over for intentionerne i beslutningsforslaget fra Dansk Folkeparti om etablering af en national stamcellebank med navlesnorsstamceller. I Danmark har vi ikke i dag en national stamcellebank, på trods af at stamceller kan have en række behandlingsmæssige fordele ved behandling af en række sygdomme. Rigshospitalet har f.eks. kunnet redde en række alvorligt syge kræftpatienter med transplantation af stamceller, som man har importeret fra navlesnorsbanker i bl.a. USA og Australien, og hospitalet er i dag det eneste sted i Danmark, der behandler leukæmipatienter med stamceller, hvor Rigshospitalet altså må købe navlesnorsblod i udlandet til de her behandlinger.

Stamceller fra navlesnorsblod skal vi altså i dag importere fra internationale navlesnorsbanker, fordi vi i Danmark ikke har vores egen nationale stamcellebank. Vi nyder altså med andre ord rigtig godt af, at der er andre lande, som påtager sig et ansvar for at opsamle stamceller, og derfor er det måske også meget rimeligt og helt fair – både ud fra en sundhedsmæssig og forskningsmæssig synsvinkel – at man rejser spørgsmålet om, hvorvidt det ikke ville være rimeligt, at vi som land også byder ind på det her område.

Vi er sådan set meget godt med, når man taler forskning på det her felt, men det kniber altså til gengæld, når vi tager den anden del, nemlig spørgsmålet om en stamcellebank med navlesnorsstamceller, med.

Sundhedsstyrelsen vurderede for nogle år tilbage, at der ikke umiddelbart var noget økonomisk eller behandlingsmæssigt grundlag for at etablere en dansk navlesnorsbank. I 2012 ændrede minister og styrelse så holdning og mente pludselig, at der både var behandlingsmæssige fordele, og at det ville være økonomisk fordelagtigt. Så vidt, så godt. Det var en fordel for patienterne, og det var økonomisk bæredygtigt, men man ønskede fra regeringens side ikke at foretage sig noget, for at vi kunne komme ud over rampen og komme i gang med det her.

Så har jeg også noteret mig, at Danske Regioner for 2 måneder siden besluttede, at der skal nedsættes en arbejdsgruppe til at se på det her område. Det er sådan set rigtig fint, at man nu samler handskenen op – bedre sent end aldrig. Men jeg forstår grundlæggende ik-

ke, hvorfor regeringen ikke har været mere optaget af det her område noget tidligere og ikke har presset noget mere på – igen også ud fra en forskningsmæssig betragtning.

Nuvel, jeg noterede mig også i dag på baggrund af ministerens tale, at Sundhedsstyrelsen igen, igen har skiftet holdning og indstilling og nu i dag siger, at det her ikke er umiddelbart økonomisk bæredygtigt. Jeg ved næsten ikke, hvad jeg skal sige til det. Jeg synes faktisk, det er en anelse underligt, at meldingen kan svinge på så kort tid. Hvis vi her i Folketinget skal kunne foretage sundhedsmæssige dispositioner ud fra den sundhedsfaglige rådgivning, som jeg har en forventning om at vi har til rådighed fra landets Sundhedsstyrelse, må det også være sådan, at man kan stå på mål for de vurderinger, som man foretager. Og der må jeg bare sige, at jeg i al stilfærdighed undrer mig gevaldigt over, hvordan det den ene dag kan være det ene og den anden dag det andet.

Man kunne også stille et andet spørgsmål: Hvad så, hvis vi for 2 år siden havde bevilget pengene? Så havde det været en dårlig idé i dag. Og nu skal vi så sætte et arbejde i gang, på trods af at Sundhedsstyrelsen siger, at det er en dårlig idé, men senere kan det måske gå hen og blive en god idé.

På vegne af Venstre vil jeg sige, at vi ser gode perspektiver i mulighederne for en dansk stamcellebank, som både vil kunne hjælpe danskere, men jo også hjælpe os med at påtage os et ansvar for udenlandske patienter, nøjagtig som vi nyder godt af at man gør i udlandet. Det vil også kunne bidrage til at styrke vores muligheder for at deltage i udvikling og forskning på stamcelleområdet.

På den baggrund er vi også enige i intentionerne med det her beslutningsforslag, men vi er til gengæld ikke enige i den finansieringsmodel, som foreslås af Dansk Folkeparti, og derfor kan vi i sidste ende heller ikke støtte beslutningsforslaget, som det foreligger.

Endelig skal jeg til slut på vegne af vores blå venner i Det Konservative Folkeparti, der ikke har mulighed for at være til stede her i salen i dag, meddele, at de heller ikke kan støtte beslutningsforslaget.

Kl. 15:58

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Den næste ordfører i ordførerrækken er fru Julie Skovsby, Socialdemokratiet.

Kl. 15:59

(Ordfører)

Julie Skovsby (S):

Tak for det. Jeg læste for nylig, at danske forskere har gjort en ny opdagelse med stamceller, der bringer dem skridtet nærmere til at kunne stoppe fedme. Det understreger, at anvendelsen af stamceller er en viden, vi skal tage alvorligt, for vi skal hele tiden udvikle vores sundhedsvæsen og forbedre behandlingsmulighederne til gavn for patienterne. Derfor skal vi også være åbne for nye alternativer og nye måder at gøre tingene på.

Der forskes allerede i dag meget i stamceller. Bl.a. har regeringen i 2014 via Danmarks Innovationsfond udbudt 24 mio. kr. til stamcelleforskning, så vi kan fortsætte den tidligere indsats på området og styrke grundlaget for dansk stamcelleforskning, og den nye viden bliver også taget i brug. Stamceller kan i dag anvendes til behandling af en række sygdomme, herunder særlig blodsygdomme, men også immundefekter.

Med forslaget foreslås etablering af en national stamcellebank. Socialdemokraterne forstår godt Dansk Folkepartis ønske om at sikre, at danske patienter skal have adgang til behandling med stamceller, men det har de allerede i dag. Det sker eksempelvis ved brugen af stamceller fra knoglemarv fra egnede voksne danske donorer eller ved at importere stamceller gennem de internationale donorregistre. Hvis det ikke er muligt at finde velegnede stamceller fra enten danske eller udenlandske voksne donorer, kan det være nødvendigt at

importere fra de internationale navlesnorsbanker. Alle, der har behov for behandling med stamceller, bliver således behandlet allerede i dag, også selv om Danmark ikke har en national stamcellebank.

Hvis Danmark skal etablere en national stamcellebank er det vigtigt, at der er et reelt behov, så udgifterne til driften af stamcellebanken ikke overstiger det beløb, som Danmark i dag importerer stamceller for. Umiddelbart ser det ikke sådan ud. Med det nuværende og forventede behandlingsniveau ser en national stamcellebank derfor ikke umiddelbart ud til at være økonomisk bæredygtig. Men Danske Regioner har – som det også tidligere har været nævnt – nedsat en arbejdsgruppe, som skal undersøge potentialet i en stamcellebank. Socialdemokraterne vil følge resultatet af det arbejde.

På det foreliggende grundlag kan Socialdemokraterne ikke støtte forslaget, og på vegne af Det Radikale Venstres Camilla Hersom skal jeg sige, at De Radikale ligeledes heller ikke støtter forslaget.

Kl. 16:02

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Der er et par bemærkninger. Den første er fra fru Liselott Blixt.

Kl. 16:02

Liselott Blixt (DF):

Jeg kunne godt tænke mig at høre ordføreren, om det var korrekt hørt, at vi ikke har et reelt behov, og hvad man anser et reelt behov for at være. Der er tale om børn, der har leukæmi, altså en kræftsygdom, og ja, vi kan få knoglemarv fra vores knoglemarvsbank, hvor vi skal ansøge om det, og det tager 4-5 uger eller måske længere tid at finde den rigtige donor blandt millioner af mennesker, der står i donorbanken. Har vi derimod stamceller fra navlesnore, kan vi handle på mindre end en uge.

Jeg vil gerne høre: Er det, man ønsker fra Socialdemokraternes side så, at vi skal have en længere periode, hvor et barn lider og måske bliver mere syg af leukæmi, i stedet for at vi behandler hurtigere, hvad lægerne på Rigshospitalet gerne ser og derfor de sidste mange år har søgt regeringen om at få en navlestrengsbank?

Kl. 16:03

Julie Skovsby (S):

Jeg kunne godt se, at ordføreren ikke lige fik hørt hele min tale, så lad mig lige læse det, jeg sagde, op igen:

»Alle, der har behov for behandling med stamceller, bliver således behandlet allerede i dag.«

Det, der er vigtigt for os, er det, som allerede sker i dag, nemlig at alle tilbydes en moderne behandling af høj kvalitet. Derudover er det vigtigt for os at sikre, at patientsikkerheden er i orden – der går vi heller ikke på kompromis – og endelig er økonomien jo også vigtig, altså at sundhedskronerne bruges med omtanke.

Kl. 16:04

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Fru Liselott Blixt.

Kl. 16:04

Liselott Blixt (DF):

Det er netop derfor, at fagspecialisterne gerne vil have en navlesnorsbank, for det koster at have et sygt barn i sundhedsvæsenet frem for at kunne behandle dem hurtigere, og hvis man lavede et offentligt-privat samarbejde, ville det også være billigere.

Når nu ordføreren ved så meget om det, kunne jeg samtidig godt tænke mig at høre: Hvor mange bliver i dag behandlet med knoglemarv i stedet for navlesnore, hvad der tager så meget længere tid, men som ordføreren mener er lige så godt?

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ordføreren.

Kl. 16:04

Når man nu er så skråsikker på økonomien – selv om antallet, som vi i dag køber via udlandet, er nogenlunde det samme, som det var for et par år siden – hvorfor er det så, at fru Julie Skovsby synes, det er en god idé, at man går i gang med at nedsætte en ny arbejdsgruppe i Danske Regioner, når konklusionen for regeringspartierne og for Sundhedsstyrelsen allerede er givet på forhånd?

Kl. 16:07

Julie Skovsby (S):

Jeg tror ikke, jeg har hævdet, at jeg ved meget om emnet, men jeg ved det, som jeg synes at jeg som politiker skal vide om det. Og når jeg så ser på det arbejde og den arbejdsgruppe, som Danske Regioner har sat i gang, og ser på, hvad de lige præcis kigger efter, når de sidder og undersøger fordele og ulemper ved en eventuel etablering af en dansk stamcellebank, så kan jeg konstatere, at det netop er økonomien – som spørgsmålet bl.a. gik på – det organisatoriske, det patientrettede og det teknologiske, de kigger på. Det er nogle helt vigtige og centrale elementer.

Så jeg synes, det er rigtig vigtigt, at vi får belyst de faglige spørgsmål, og der har jeg tiltro til, at det også er noget af det, som man lige nu sidder og kigger på i den arbejdsgruppe, som forventes at være færdig her til sommer.

Kl. 16:05

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Fru Sophie Løhde.

Kl. 16:05

Sophie Løhde (V):

Jeg kunne godt tænke mig at spørge ordføreren for Socialdemokraterne, hvad det er, der præcis har ændret sig, også i indstillingen og opfattelsen hos Socialdemokraterne som regeringsparti, siden man i 2012, altså for præcis 2 år siden, mente, at det her bare var en super idé i forhold til patienterne, og at det også var økonomisk bæredygtigt. Hvad er det konkret, der gør, at det i dag ikke længere er økonomisk rentabelt og pludselig er en dårlig idé? Vil ordføreren redegøre for det?

Kl. 16:05

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ordføreren.

Kl. 16:05

Julie Skovsby (S):

Det er, hvad vi også hørte ministeren henvise til, at Sundhedsstyrelsen peger på, at de udgifter på 1,6 mio. kr., som man har i forhold til import af stamceller, ikke helt er i balance med de 5 mio. kr., som det skønnes at en stamcellebank vil koste. Det synes jeg er væsentligt at tage med. I forhold til økonomien må man jo nok sige, at vi har at gøre med et område, hvor udviklingen gør, at forudsætningerne for at vurdere det her økonomisk ændrer sig. Derfor er jeg også rigtig glad for, at arbejdsgruppen jo netop sidder og kigger på det økonomiske som en helt præcis del af deres opgave i det udvalgsarbejde, der lige nu pågår.

Kl. 16:06

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Fru Sophie Løhde.

Kl. 16:06

Sophie Løhde (V):

Det kunne være rart, hvis Socialdemokraterne også var optaget af de behandlingsmæssige fordele, som det her ville give. Det troede jeg egentlig også at man mente, men på det punkt har man jo skiftet mening. Altså, der ville være en lang række fordele for danske patienter ved, at vi ikke længere skulle købe det i udlandet. Der ville være nogle, der kunne få behandling hurtigere, men det er man åbenbart ikke så optaget af.

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ordføreren.

Kl. 16:07

Julie Skovsby (S):

Det er jo ikke noget med, at der skal nedsættes en ny arbejdsgruppe. Der er faktisk en arbejdsgruppe, der lige nu sidder og arbejder, og den er færdig her i sommeren 2014. De sidder og kigger på det, som er rigtig vigtigt for os, nemlig behandlingen af patienter og det, at vi får en moderne behandling af høj kvalitet.

Økonomien er også vigtig for os Socialdemokrater. Det er altså vigtigt, at vi bruger vores sundhedskroner fornuftigt. Og jeg må bare sige, at når nu Venstre kan bruge pengene, synes jeg ikke, det harmonerer så godt med Venstres politik om nulvækst i den offentlige sektor, hvor vi ikke har kunnet få svar fra Venstre på, om det også gælder sundhedsvæsenet.

Det, at der skal være nulvækst, udgiftsstop, eller hvad man nu kalder det, i den offentlige sektor, synes jeg jo viser, at det med økonomien måske ikke er noget, som man er lige så optaget af, som vi andre er.

Kl. 16:08

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det fru Özlem Sara Cekic fra Socialistisk Folkeparti som ordfører.

Kl. 16:08

(Ordfører)

Özlem Sara Cekic (SF):

Sundhedsministeren har tidligere været positiv over for at etablere en offentlig stamcellebank, men har fastslået, at opgaven og ansvaret ligger hos regionerne. Det er vi enige i. Der har været uklarhed om, hvorvidt regionerne ville prioritere finansieringen af det. Vi kan forstå, at Danske Regioner har nedsat en arbejdsgruppe, der i øjeblikket undersøger mulighederne for en offentlig stamcellebank. Det synes vi er positivt. Vi mener derfor, at vi bør overlade beslutningen til Danske Regioner og ikke tage den i Folketinget.

Så har vi også noteret os, at Rigshospitalet er imod etableringen af et offentlig-privat samarbejde med Biobank Danmark, som er den virksomhed, som har sat temaet på dagsordenen. Deres begrundelse er, at firmaet selv har interesse i opsamling af autologt blod fra navlesnorsstamceller, dvs. opsamling og opbevaring fra egne børn til eventuel senere privat brug, f.eks. til søskende. Vi mener ikke, at man fra Folketingets side skal bestemme, at en stamcellebank skal etableres som et offentlig-privat partnerskab.

Vi mener, at man hellere bør afvente regionernes arbejdsgruppes rapport, men jeg vil samtidig gerne imødekomme forslagsstillernes fru Liselott Blixt med, at vi altså også har lidt brug for at vide hvornår. Det kommer vi også til at stille spørgsmål til ministeren om via Sundhedsudvalget, for det er ikke første gang, vi debatterer det her. Jeg kan huske, at vi har debatteret en del gange.

Så er der også lidt forskel, for der er nogle ministre, der synes, det er en god idé, og så er der nogle, der synes, man slet ikke skal røre ved det. Derfor synes jeg, der er brug for en tidsplan for hvornår og hvem og hvordan, så vi i hvert fald holder hånd i hank med selve beslutningsforslaget.

Der er ligesom ikke nogen mennesker i salen mere.

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Var ordføreren færdig med ordførertalen?

Kl. 16:10

der derfor ikke de store principper på spil i den her sag, men desværre betyder det så ikke, at sagen er ligetil, eller at forslaget, vi behandler, ikke rejser væsentlige spørgsmål. Der er vist ingen tvivl om, at intentionerne er gode, og at vi sådan set er enige med forslagsstillerne i, at udviklingsperspektiverne for stamcellebehandling er lovende, bl.a. for hårdt ramte kræftpatienter, og det er i det lys, de følgende bemærkninger skal ses.

Özlem Sara Cekic (SF):

Ja, det var jeg. Jeg havde bare en bemærkning til ministeren, men ministeren er der heller ikke. Nå, det er lige meget.

Kl. 16:10

Kl. 16:10

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Men vi kan høre, om ministeren er ude bagved. Måske er han lige gået lidt for sig selv. Der var en bemærkning til ministeren, der måske lige var værd at høre på. (*Özlem Sara Cekic* (SF): Jeg kan også bare sende det på skrift, det her er lidt underligt). Ja, men tak til ordføreren. Fru Özlem Sara Cekic har mulighed for at gå op i anden omgang.

Så er det fru Stine Brix som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 16:11

(Ordfører)

Stine Brix (EL):

Tak til Dansk Folkeparti for at rejse den her debat. Jeg tror, at det uanset hvad i hvert fald er vigtigt at have den her diskussion i Folketinget, om ikke andet så for at få skubbet på, så der sker nogle ting. Jeg er enig i, at der ligger et potentiale her i at have en national stamcellebank. Det tror jeg også vi kommer til at se en dag.

Men jeg deler mange af de holdninger, som SF's ordfører lige har givet udtryk for. Jeg mener også, at vi bør respektere, at der er et arbejde i gang i regionerne. Det kan man selvfølgelig gøre noget mere for at hjælpe på vej. Jeg kunne forstå, at sundhedsministeren vil tage initiativ til, at Sundhedsstyrelsen også går ind i det arbejde og engagerer sig i det. Kan vi få sat nogle tidsfrister på, kan vi få lagt en plan for, at det her arbejde begynder at blive drevet lidt fremad, så synes jeg, at det vil være rigtig godt.

Men jeg har også en skepsis over for at definere, at det her skal foregå som et offentlig-privat partnerskab, oven i købet med en bestemt privat virksomhed. Det er uklart, hvordan det offentlig-private partnerskab skal være. Skal det bare være om bygninger, eller skal det også være om drift? Og hvordan træffer man de politiske beslutninger og alle de her ting? Det er jo tit en del af debatten om offentlig-private partnerskaber, at det er meget mere billigt, og at man kan få aktiveret en masse penge. Det kan man også umiddelbart, men man bliver jo også nødt til at holde det op imod, hvad det er for nogle låneomkostninger, der er i det offentlige, og der ved vi at det offentlige også har et potentiale for at låne noget billigere. Så jeg synes, at man skal være varsom med at vælge, at det er den model, der skal ligge til grund for sådan en national stamcellebank.

Så tak til Dansk Folkeparti for at rejse debatten, men vi kan ikke støtte det forslag, der ligger her.

Kl. 16:13

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Leif Mikkelsen, Liberal Alliance, som ordfører.

Kl. 16:13

(Ordfører)

Leif Mikkelsen (LA):

Tak for det. Jeg synes, det i den debat, der udfolder sig nu, er værd at tage udgangspunkt i, at det jo allerede i dag står regionerne frit for at etablere en offentlig stamcelle- eller navlesnorsblodbank. Det afgørende er blot, om de selv kan finde økonomien til det inden for deres eksisterende finansielle rammer. For mig og Liberal Alliance er

Årsagen til, at der endnu ikke er oprettet en stamcellebank, er primært, at det har haltet med finansieringen. Ingen region har villet gå foran og prioritere disse initiativer over andre behandlinger. Alligevel peges der i forslagens bemærkninger ikke entydigt på en klar og håndgribelig finansiering. Der henvises blot til en sundhedspulje, som jeg kan forstå stammer fra Dansk Folkepartis ikkevedtagne forslag til finansloven, og det er måske et lidt tyndt grundlag, og det er i hvert fald noget, vi har brug for at få konkretiseret, hvis vi skal ende med at stemme for forslaget.

Noget helt andet er, at forslaget ikke forholder sig til, hvordan selve indsamlingen af stamceller skal foregå. Her tænker jeg selvfølgelig ikke på den konkrete udtagning, som jeg går ud fra skal foregå med sædvanlig lægefaglig ekspertise, nej, det, som jeg synes er relevant i denne sammenhæng, er, hvordan patienter inddrages i indsamlingen af cellematerialet. Hvilke garantier der skal gælde, og hvilke udenlandske erfaringer der er værd at være opmærksom på, må vi også til bunds i. Jeg kan godt se, at der kan være en vis fornuft i et offentlig-privat samarbejde på det her område. Jeg synes dog stadig, at det er væsentligt, at konklusionerne ikke gives på forhånd, hvis der skal inddrages en privat spiller, og det har vi selvfølgelig ingen principielle problemer med i Liberal Alliance. Derfor er det værd at få et bredere indblik i, hvilke potentielle private parter der er at vælge imellem. Er der f.eks. udenlandske firmaer, der tilbyder andre styrkepositioner end Biobank Danmark, som nævnes i forslagens bemærkninger?

Jeg tror, det står helt klart, at vi hverken er klar til at afvise eller nikke til forslaget lige nu, men i stedet håber jeg selvfølgelig på, at vi kan få afklaret de bekymringer og overvejelser, vi har, i det videre arbejde i udvalget.

Kl. 16:16

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det ordføreren for forslagsstillerne, fru Liselott Blixt, Dansk Folkeparti.

Kl. 16:16

(Ordfører for forslagsstillerne)

Liselott Blixt (DF):

Tak. Jeg vil starte med at påpege, at det måske er lidt trist, når man har en forhandling i salen, at der er mange, der ikke er til stede, enten fordi de ikke møder op, eller fordi de har travlt med at snakke med andre.

Første gang jeg hørte om en navlesnorsbank, tænkte jeg: Hvad pokker er det nu for en smart idé? Det var i 2009, hvor jeg kunne læse mig til, at der var nogle af dem, der havde en kræftsygdom, man ikke kunne hjælpe. Der døde 10-20 om året, fortalte lægerne på Rigshospitalet, fordi man ikke kunne matche dem med knoglemarv. Selv om man har en stor knoglemarvsbank – som jeg lige vil sige at jeg selv er medlem af som donor – så er det altså flere millioner, og man skal finde et match, der passer, for at det kan hjælpe.

Jeg hørte så om, at man i 2010 havde reddet to danske patienter med leukæmi. Det var de første i Danmark, der var blevet helbredt for deres leukæmi ved hjælp af en stamcelletransplantation. Det foregik i USA og i Australien. Det blev for mig interessant, og jeg søgte selvfølgelig mere viden om det. Man regnede dengang med, at man kunne behandle 10-15 mennesker om året, som ellers ville dø inden for kort tid. Så jeg vil sige, at jeg undrer mig over sundhedsministerens melding om, at man har hjulpet otte mennesker inden for

de sidste 2 år. Det vil jo sige, at man har forpasset at hjælpe nogle andre mennesker, for selv hvis man slår op på Kræftens Bekæmpelses hjemmeside, kan man se, at der står, at man kan hjælpe ti personer om året. Men jeg vil stille yderligere spørgsmål til det, for det må vi lige have på plads.

Dengang stillede jeg allerede spørgsmål til den daværende minister, og jeg tog ud til Danmarks eneste stamcellebank, for jeg tænkte: Hvordan gør man det her med en navlesnor? Tager man så en navlesnor og klipper af og putter ned i en frysepose, eller hvad gør man? Men jeg så, at det jo er læger, det er jordemødre, der er uddannet til det, der tager sig af det på meget sikker og forsvarlig vis.

Jeg stillede som sagt en del spørgsmål og fik at vide, at i 2010 sagde Sundhedsstyrelsen nej. Men ting tager tid, og pludselig så jeg en lysning i 2012, som andre også har været inde på, for der så vi fra Sundhedsstyrelsen og ministeriets side, at nu havde man endelig set lyset; man syntes, det var en god idé, og jeg tænkte i hvert fald, at nu ville den her navlesnorsbank komme. I aviserne kunne man læse: Myndighederne støtter nu, at der etableres en dansk navlesnorsbank til bl.a. at hjælpe kritisk syge leukæmipatienter. Men ministeriet lagde det ud til regionerne uden økonomi, og da regionerne ikke ønsker et offentlig-privat samarbejde, ender det med at blive en regning, som er højere, end hvad de har råd til.

Jeg hørte så senere, at læger fra Rigshospitalet var i gang med at undersøge muligheden for at samarbejde med finske Røde Kors. Så var det oppe igen. Nu havde man igen en mulighed for at lave et samarbejde. Men stadig væk skete der ikke noget. Hvad der skete med samarbejdet, ved jeg ikke. Og som mange nok ved, der kender mig, er min tålmodighed ikke stor. Derfor lavede jeg også det her forslag, for jeg vil gerne være med til, at vi presser noget igennem på den ene eller den anden måde. Når jeg kan se, at vi har børn med leukæmi, der kan hjælpes hurtigere og bedre, så drejer det sig ikke om, om vi har 6 mio. kr. om året til at etablere en stamcellebank, der kan gøre livet lettere for børn, som har hele livet foran sig, eller voksne mennesker, som ikke har mulighed for at få den knoglemarvstransplantation, som de har brug for – og hvor vi samtidig ved, at det ikke er i alle tilfælde, at der sker et match. Når man taler med lægerne, siger de, som jeg også spurgte ordføreren for Socialdemokraterne om, at skal man have et knoglemarvsmatch og opereres med det, så tager det flere uger, hvorimod der er mange flere, der matcher med navlesnorsblod, og det går meget hurtigere.

Vi vil så gerne have vækst, vi vil have innovation i Danmark, og når det så kommer til, at der kommer et forslag, så tager det 20 år, før det kommer igennem. Jeg synes simpelt hen, det er for dårligt. Alle specialister anbefaler en navlesnorsbank, og heldigvis så jeg da også, at nu var Danske Regioner begyndt at tale sammen om at få lavet det. Jeg er faktisk fløjtende ligeglad med, om det er det offentlige, der selv gør det, og man finder pengene – og det skal man jo nok gøre, for private vil man ikke arbejde sammen med. Og så finder man 30 mio. kr. i stedet for de 15, eller hvor meget det er.

Så det undrer mig lidt, at ikke alle partier bare vil gå ud og sige: Det kan da godt være, at vi ikke kan stemme for forslaget, men kunne vi lave en beretning, der sagde, at hvis regionerne ikke finder ud af noget, så er det noget, vi vil se på sammen, eller sikre, at vi får de oplysninger og finder ud af, hvad der kan hjælpe. Det kunne da være en hjælp, hvis partierne sammen ville sige, at de ville gøre noget for de patienter, der har kræft herhjemme, specielt børn, som vi ved det vil hjælpe. Jeg synes, det er sørgeligt, at man ikke vil gå med på at lave noget. Jeg håber, vi i udvalget kan tage det op og måske sammen gå ind og lave en beretning, så vi sikrer, at vi presser på. For det er jo ikke første gang, regionen har sagt, at nu vil de se på området. Det er jo flere gange, og det er flere gange, de har søgt regering og skiftende ministre og spurgt, om man vil være med til at etablere en navlesnorsbank. Men man har hver gang sagt nej. Så fagspecialisterne ved, hvad de gør, Sundhedsstyrelsen ved ikke, hvad den gør. Jeg

kunne håbe på, at partierne her i hvert fald var enige om, at man sammen kunne presse lidt på. Tak.

Kl. 16:21

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Der er en kort bemærkning. Fru Julie Skovsby.

Kl. 16:21

Julie Skovsby (S):

Det er egentlig ikke et spørgsmål, det er en kort bemærkning. Jeg vil blot sige, at vi som Socialdemokrater i dag har afvist forslaget, men vi har bestemt ikke afvist udvalgsarbejdet. Så lad os se på det, når vi når dertil.

Kl. 16:22

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 16:22

Liselott Blixt (DF):

Det er jeg rigtig glad for at høre. Jeg håber i hvert fald, vi kunne være med til at samles om et eller andet.

Kl. 16:22

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen slut.

Jeg foreslår, at forslaget henvises til Sundheds- og Forebyggelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

4) Forespørgsel nr. F 28:

Vil ministeren redegøre for regeringens strategi for materiel-situationen på jernbanen på kort og lang sigt?

Af Kristian Pihl Lorentzen (V), Kim Christiansen (DF), Villum Christensen (LA) og Mike Legarth (KF).

(Anmeldelse 22.04.2014. Fremme 24.04.2014).

Kl. 16:22

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Jeg gør opmærksom på, at afstemning om eventuelle forslag til vedtagelse udsættes til tirsdag den 3. juni 2014.

For begrundelse er det ordføreren for forespørgerne, hr. Kristian Pihl Lorentzen, Venstre.

Kl. 16:23

Begrundelse

(Ordfører for forespørgerne)

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Tak for det. Jeg vil gerne på vegne af Venstre, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti begrunde, hvorfor vi har anmodet om en forespørgselsdebat vedrørende regeringens materielstrategi for jernbanen på kort og lang sigt.

Vi fire partier tager udgangspunkt i, at køreplanen er et løfte til passagererne. Der skal være tillid til, at hvis man vælger toget, transporteres man fra punkt A til punkt B rettidigt jævnfør køreplanen.

Det kræver, at DSB og andre togoperatører råder over pålideligt materiel.

Desuden er det helt afgørende, at der er plads nok til passagererne i togene, så de ikke står som sild i en tønde, også i de kommende år, hvor passagertallet ventes at stige markant. Det kræver, at DSB og andre togoperatører råder over tilstrækkelig mange pålidelige tog.

Imidlertid må vi konstatere, at materielsituationen på jernbanen frem til 2025 må forudses at blive utilfredsstillende på grund af vedvarende problemer med DSB's upålidelige IC4- og IC2-tog og den manglende kapacitet. De foreliggende materielplaner er simpelt hen for vakkelvorne. Det er et alvorligt problem, når vi står over for at skulle tage stilling til fremtidens trafikkontrakt med DSB.

Der er behov for en samlet robust materielplan dækkende perioden 2015-2025 for togsæt, lokomotiver og vogne.

Det primære formål med materielplanen er at sikre passagererne en stabil togdrift og at undgå yderligere tab af penge på grund af en desperat og dyr opgradering af IC4-togene. Samtidig skal vi tage bestik af fremtidens togdrift efter 2025, hvor eltog for alvor kan begynde at tage over efter de dieseldrevne tog.

Vi ser på denne baggrund frem til en vigtig forespørgselsdebat, startende med ministerens besvarelse af forespørgslen, der lyder således:

»Vil ministeren redegøre for regeringens strategi for materielsituationen på jernbanen på kort og lang sigt?«

Kl. 16:25

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak. Så er det transportministeren for besvarelse.

Kl. 16:26

Besvarelse

Transportministeren (Magnus Heunicke):

Tak for det, og tak for muligheden for at have debatten her i Folketingssalen om materielstrategien for perioden efter 2014, hvor den nuværende kontrakt med DSB udløber. For der vil jo skulle tages politisk stilling til den situation i forbindelse med forhandlingerne om en ny kontrakt med DSB – jeg tror, sundhedsordførerne også har gang i en stor debat, men nu er det lige DSB, det handler om her. For at sikre et grundigt og fagligt beslutningsgrundlag for disse forhandlinger har DSB bl.a. fået til opgave at forberede en samlet materielstrategi. Materielstrategien skal i henhold til den nye DSB-lov undergå en ekstern kvalitetssikring, og det er jo en meget stor opgave at sikre, at beslutningsgrundlaget for købet af fremtidens tog er i orden. Samtidig skal DSB jo omstille organisationen til at foretage det største materielkøb i Danmark i flere generationer.

Som vi jo ved, har DSB de sidste år naturligt nok haft fokus på at få styr på omkostninger efter en lang årrække med store problemer. Det er for mig helt grundlæggende et krav for indgåelse af en ny kontrakt med DSB, at DSB kan fremvise, at det er en effektiv virksomhed. Jeg ved, at det her er et synspunkt, som den nuværende DSB-bestyrelse deler, og derfor vil jeg gerne også her kvittere for, at DSB nu efter en hård, hård kamp er ved at være i mål med den økonomiske genopretning, som hedder et sundt DSB.

DSB skal nu efter at have fået bedre styr på omkostningerne vise, at de også forstår at omstille virksomheden til fremtiden. Det er afgørende, at DSB på en sikker måde formår at skabe en virksomhed, som kan udnytte potentialet i Togfonden DK, samtidig med at anskaffelsen af fremtidens togmateriel er gennemarbejdet, således at fejlene fra IC4 ikke gentages. Derfor vil jeg ikke på nogen måde lægge skjul på, at processen med at udarbejde materielstrategien har taget lang tid, og jeg må også sige, at risikoen for en ny IC4-situation endnu ikke er så elimineret, således at jeg har set et papir, som jeg vil aflevere videre til Folketingets partier. Jeg vil kort sagt ikke

aflevere en strategi til Folketinget, før vi har sikret os mod en gentagelse af IC4. Derfor er det også et krav fra min side, at den eksterne kvalitetssikring skal have sagt god for både materielstrategien og for, at DSB er klar til at løfte opgaven organisatorisk.

Altså, før der kan skrives kontrakt om materielkøb, vil der være ekstern kvalitetssikring mindst fire gange: Første gang er her, hvor vi er nu, hvor vi sætter rammerne for togindkøbet. Anden gang er, når vi går i dybden med centrale forudsætninger, f.eks. forholdene på markedet. Tredje gang er, når der laves udbud. Endelig er der en fjerde gang med en ekstern kvalitetssikring, når der engang skal skrives kontrakt.

Jeg har drøftet det her spørgsmål indgående med DSB's bestyrelsesformand, og jeg har over for ham understreget, at det er fuldkommen afgørende, at DSB udarbejder en materielstrategi, som sikrer, at Danmark ikke om 10 år står med en ny IC4-skandale.

Men jeg vil også sige her i Folketinget i dag, at vi politikere også bærer et medansvar for, at IC4-fejlene ikke gentages. Her er det altså helt afgørende, at vi ikke lige pludselig stiller alle mulige krav, som kan føles godt og virke helt rigtige og med lækre, moderne tog, nej, vi skal købe tog, som enten kører i forvejen, eller hvor andre store kunder, altså typisk andre store nationer, allerede har bestilt et større antal og dermed tager hele udviklingsrisikoen. Det arbejde betyder imidlertid ikke, at regeringen ikke har fokus på at sikre det nødvendige materiel på både kort og lang sigt. Med Togfonden DK har regeringen sammen med forligspartierne skabt rammerne for en moderne dansk jernbane, som er grundforudsætningen for, at dansk togdrift i fremtiden kan overgå til moderne elektrisk drift med højhastighedstog.

Kl. 16:30

Nu bygger vi med Togfonden DK anlæg til at sikre danskerne markant kortere rejsetider. Det er efter min mening klart, at materielstrategien skal understøtte det mål. Det er i hvert fald en del af togene, der skal være højhastighedstog, som kan køre op til 260 km/t.; alt andet synes jeg ville være forkert, når vi nu bygger banerne med den hastighed. Hvert minut, der spares af rejsetiden, skal vi jo tage med. Det er netop det, Togfonden DK bygger på, og det er netop kortere rejsetider, der driver den positive samfundsøkonomi i Togfonden DK. Gevinsterne ved de hurtigere tog gør kort sagt Danmark til et rigere samfund og livet for togpenderne meget lettere.

Som alle ved, er det jo bare sådan, at det rent fysisk tager tid at få hængt elledninger op. Det centrale er dog, at beslutningen om at elektrificere er truffet, og den er også finansieret. Kun herved kan fremtidens materielstrategi basere sig på elmateriel, hvor udvalget af tog er større, end det er for det forældede dieselmateriel.

Herudover bliver vi samtidig på længere sigt uafhængige af IC4. IC4 kommer med Togfonden DK ikke til at spille nogen rolle i den danske togtrafik, når man ser på fremtiden.

Regeringen har endvidere også sammen med forligskredsen bag »Bedre og billigere kollektiv trafik« sikret, at penderne på kort sigt har et tog at køre i, ved at købe de 67 dobbeltdækkertogvogne, som tidligere bare var lejet og skulle afleveres tilbage, og vi har også afsat penge til nye ellokomotiver. Det er nemlig sådan, at de lejeaftaler udløber her i 2016 og 2017, og så var det jo planen – den oprindelige plan, som jeg overtog – at de tog skulle erstattes af IC4. Man kan rolig sige, at den plan ikke havde nogen som helst gang på jord, og derfor besluttede et bredt flertal i Folketinget sig for at købe de lejede dobbeltdækkervogne.

DSB har meddelt, at de løbende arbejder på at bringe flere IC4-tog i drift og på at forbedre driftstabiliteten på de togsæt, som i dag er i drift. Og det er DSB's forventning, at 75 IC4-togsæt i de kommende år skal bringes til at kunne indgå i driften. Men både idriftsættelsen og forbedringen af driftstabiliteten af IC4 er jo, som vi alle ved, forbundet med en kæmpe usikkerhed. Med beslutningen om at

købe de nævnte dobbeltdekkervogne har vi halveret Danmarks afhængighed af IC4, og derfor var det en rigtig beslutning.

Lad mig slutte af med at opsummere. Punkt 1: Jeg kommer ikke til at fremlægge noget for Folketinget, før det er godkendt og blåstempelt af en ekstern kvalitetskontrol. Punkt 2: De tog, vi skal købe, skal ikke udvikles til Danmark, sådan som IC4 blev det. Der skal være tale om tog, som enten kører på europæiske skinner i dag – eller gør det til den tid, hvor vi køber dem – og dermed er velafprøvede, eller også skal vi lægge os i slipstrømmen på andre landes indkøb. Tak for ordet.

Kl. 16:34

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ministeren. Så går vi over til ordførerrækken. Der er ingen spørgsmål, for de kommer først til sidst, når ministeren igen går på talerstolen. Så er det ordføreren for forespørgerne, hr. Kristian Pihl Lorentzen, Venstre.

Kl. 16:34

Forhandling

(Ordfører for forespørgerne)

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Tak. I januar 2009 blev der indgået en bred trafikpolitisk aftale benævnt »En grøn transportpolitik«. En af målsætningerne i den aftale var, at danskerne skal køre dobbelt så meget i tog i 2030 i forhold til 2010. Glædeligvis er vi kommet i fuld gang med at indfri denne ambitiøse målsætning. Flere og flere passagerer vil med toget, ikke mindst i pendlerregionen Sjælland strømmer passagerne ind i togene. Desuden er der siden 2009 truffet politiske beslutninger om gigantiske investeringer i jernbanen. Det vil passagererne komme til at mærke de positive effekter af i de kommende år. Ja, faktisk er investeringerne i jernbanen så store, at der er mange, der med rette efterhånden efterlyser vejinvesteringer, men det er en helt anden sag, vi kan tage ved en anden lejlighed.

Men uden pålideligt rullende materiel går det ikke. Problemerne med DSB's skandaleramte italienske IC4- og IC2-tog, der blev besluttet anskaffet tilbage i 1999 af den daværende SR-regering og venstrefløj – man kunne derfor også lidt drillende kalde dem SR-togene – har haft en stor negativ effekt på togdriften, og de har været årsag til meget stor frustration for passagererne. En desperat opgradering har kostet oceaner af penge, og desværre må vi konstatere, at problemerne langtfra er overvundet. Senest er det kommet frem, at der allerede i 2010 blev konstateret revner i aksellejerne på IC4. Det blev godt nok hemmeligholdt af DSB, men problemet forsvandt jo ikke af den grund. Desuden er der voldsomme problemer med togcomputerne på IC4, og det kan ikke undre, at tilliden til IC4 som et pålideligt tog efterhånden kan ligge på spidsen af en knappenål.

DSB's nuværende omfattende trafikkontrakt udløber med udgangen af 2014. Det er derfor på høje tid, at vi får lavet en politisk aftale med pejlemærker for fremtidens togdrift som grundlag for næste DSB-kontrakt samt udbud af dele af togdriften i de kommende år. Et helt centralt element bag de beslutninger er naturligvis en robust materielplan, der skal sikre en pålidelig og effektiv drift, med andre ord sikre overholdelse af det løfte, der er afgivet i køreplanen.

Trods de allerede trufne beslutninger om elektrificering af banen er det en realitet, at vi frem mod 2025 fortsat er nødt til at basere en stor del af togdriften på dieselmateriel. I Venstre er vi stærkt skeptiske over for, at DSB tilsyneladende fortsat satser på AnsaldoBreda-togene som grundstamme i driften på kort sigt. Ministeren nævnte vist, at helt op til 75 pct. af IC4-togene skal opgraderes og ud at køre. Det synes vi er dybt bekymrende for passagererne, der har krav på tog til tiden, men det er også dybt bekymrende for skatteyderne, der kommer til at smide endnu flere gode penge efter dårlige.

På denne baggrund vil vi kraftigt opfordre transportministeren til, at der udarbejdes en alternativ materielplan – en plan, hvori der indgår en trinvis udfasning af IC4-togene startende med det samme. Vi kan ikke forsvare at basere togdriften frem mod 2025 på disse skrantende tog. Vi må finde veje til at lukke hullet efter IC4 med pålideligt materiel, specielt set i lyset af den forventede stigning i antallet af passagerer i de kommende 15 år.

Ud over at lave en robust materielplan dækkende de næste 10 år er vi selvfølgelig nødt til at sikre sammenhæng med den eltogsæra, der for alvor starter i 2025. Her skal vi satse – og der er vi helt enige med ministeren – på køb af velafprøvede og driftsikre tog. Vi skal aldrig mere have eksperimenter af IC4-typen. Lad os få lavet en sammenhængende robust materielstrategi for jernbanen på kort og lang sigt, og lad os få lavet en plan for afvikling af de italienske skandaletog på en måde, der er så lempelig som mulig for både passagererne og skatteyderne. Jeg håber virkelig på, at regeringen har viljen til at tage fat på den del. Venstre er klar til at påtage sig en del af ansvaret for oprydningen efter IC4. Vi håber, at de røde partier, der i 1999 gennemtrumfede det skæbnesvangre køb af IC4, også er klar til at rydde op.

På denne baggrund vil jeg gerne på vegne af Venstre, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti fremsætte følgende:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget konstaterer, at materielsituationen på jernbanen frem til 2025 må forudses at blive utilfredsstillende på grund af vedvarende problemer med upålidelige IC4-/IC2-tog. Der er behov for en samlet, robust materielplan dækkende perioden 2015-2025 for togsæt, lokomotiver og vogne. Det primære formål med materielplanen er at sikre passagererne en stabil togdrift og undgå yderligere tab af penge. Endvidere er der behov for en langsigtet materielstrategi dækkende perioden efter 2025, hvor eldrævede tog for alvor kommer på banen. Planen skal udarbejdes med inddragelse af den fornødne eksperterbistand og tage højde for den forventede kraftige vækst i antallet af passagerer frem mod 2030. Endvidere skal planen tage udgangspunkt i en snarlig trinvis udfasning af IC4-/IC2-togene, der – trods store omkostninger til opgradering – forventeligt ikke kommer til at spille en fremtrædende rolle som pålidelige tog i hverken fjern- eller regionaltrafikken.«
(Forslag til vedtagelse nr. V 51).

Kl. 16:40

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak. Der er nu fremsat et forslag til vedtagelse, der vil indgå i den videre debat.

Der er et spørgsmål fra hr. Rasmus Prehn.

Kl. 16:40

Rasmus Prehn (S):

Jeg kan høre på Venstres transportordfører, at der er sådan lidt af en transformation i gang. Venstres ordfører er jo kendt for at være meget engageret i veje og biler, men nu tyder det lidt på, at Venstre prøver at iscenesætte sig lidt som togelskere, en slags trainspottere, som sådan virkelig bakker op om dansk jernbane. Jeg kan også forstå, at Venstres ordfører har udgivet en bog på eget forlag, hvor den får hele armen med jernbanehistorie og andet.

Ordføreren gav udtryk for, at Venstre er parat til at tage ansvar. Det lyder jo rigtig, rigtig flot. Men en ting er ord, en anden ting er handling. Kan Venstres ordfører ikke prøve at forklare, hvorfor det er, at Venstre ikke er med til at elektrificere dansk jernbane med Togfonden DK?

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ordføreren.

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Jeg kan jo starte med at bekræfte, at det er rigtigt, at jeg har tilladt mig at skrive en bog om jernbanen, og den sælger forholdsvis godt, selv om det er sådan en kedelig bog, der ikke er fyldt med løgn og sladder, men det er ganske udmærket. Og så har jeg oven i købet tilladt mig at køre rundt på samtlige jernbanestrækninger, bl.a. sammen med hr. Rasmus Prehn og det ærede medlem hr. Kim Christensen. Så det er rigtigt nok. Men det er ikke nyt, at vi i Venstre interesserer os for jernbanen. Det gjorde vi også i 1999, hvor vores politik var at få igangsat en massiv elektrificering, men som sagt ville de røde partier det anderledes, og det er ærgerligt.

Siden hen har vi også interesseret os voldsomt for jernbanen, det var som bekendt os, der havde regeringsmagten, da vi i 2009 iværksatte Infrastrukturfonden, hvor to tredjedele af pengene faktisk blev brugt på jernbanen. Massive investeringer i projekter som det store signalprojekt dækkende hele landet, en ny strækning København-Køge-Ringsted til knap 11 mia. kr. og en lang række andre investeringer blev iværksat i vores regeringstid.

Så jeg må afvise, at det er nyt, at Venstre interesserer sig for jernbanen. Det har vi gjort hele tiden.

Vi er også meget optaget af den elektrificering, der nu finder sted. Og i forbindelse med de forhandlinger om Togfonden DK, som vi ikke kom med i, blev det meldt klart ud af Venstre, at vi over finansloven var klar til at finansiere den del af Togfonden DK, der gjaldt elektrificeringen frem mod 2020, og vi ville endda gøre det hurtigere end den plan, der ligger i Togfonden DK.

Kl. 16:41

IC4, og det vil sige: Lad os satse på de godt og vel 20 IC4-tog, der er på sporene nu, og finde nogle alternative løsninger for resten af materielplanen til 2025.

Kl. 16:41

F.eks. har seriøse togoperatører tilbudt at byde på eltogsdriften imellem København og Esbjerg/Sønderborg, og de er endda oven i købet villige til at levere togmateriel. Hvis man tager imod det, ja, så har man måske lige pludselig fundet 15-20 tog.

Der kan findes andre måder at lukke det her hul på, og en del af finansieringen kan da komme fra, at vi standser ulykken med IC4 og lader være med dagligt at bruge rigtig mange penge på at opgradere IC4 – en desperat opgradering.

I øvrigt vil jeg gerne sende spørgsmålet tilbage og spørge, om Socialdemokraterne virkelig kan garantere, at man kan basere noget som helst på IC4.

Kl. 16:45

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak. Tiden er gået, og det hjælper ikke noget at blive ved med at snakke. Det løser ikke noget problem, for Rasmus Prehn får ikke lov at svare tilbage.

Tak til ordføreren. Så er det hr. Rasmus Prehn som ordfører for Socialdemokratiet.

Kl. 16:45

(Ordfører)

Rasmus Prehn (S):

Jamen det er jo meget heldigt, at jeg er den næste taler, når Venstres ordfører, hr. Kristian Pihl Lorentzen, slutter af med at stille et spørgsmål til Socialdemokratiet, nemlig om vi vil basere det hele på IC4-tog. Vi har jo lige hørt landets transportminister, der også er socialdemokrat, stå og sige, at det ikke er det, man gør. Vi tager hånd om situationen. Vi har lavet en togfond, der sikrer, at vi får en modernisering af dansk jernbane; vi får elektrificeret, vi får timeplan, og man er også i fuld gang med at lægge en strategi for materielsituationen. Så nej, vil jeg sige til hr. Kristian Pihl Lorentzen, som nu er travlt optaget af at tale med andre frem for at høre på mit svar, vi kommer ikke til at basere fremtidens togdrift på IC-4. Men man kan ikke bare afskrive det over natten, så vil man hænge på en stor udgift.

Så til min ordførertale:

Står man i dag på Aalborg Banegård og stiger på toget for at komme en tur til Hobro eller Hjørring, er der altså mulighed for, at man skal stige om bord i et meget bedaget MR-tog fra 1970'erne. Er man heldig, har den søde togfører stillet en mælkekasse frem med røde termokander fra DSB, hvor der er kaffe, man kan tage en kop af, og det er jo med til at lindre selv den værste oplevelse med de her gamle tog. Men fremtiden skal selvfølgelig være bedre.

Efter at regeringen sammen med andre gode partier har sikret togfondsinvesteringen, vil det være sådan, at man i fremtiden kommer til at stige ind i et elektrisk højhastighedstog, der måske kan køre helt op mod 250 km/t. Hvis man stiger på i Aalborg, kan man være i Aarhus 1 time efter, i København 3 timer efter. Man vil kunne gå på internettet og passe sit arbejde eller se en film, eller man vil kunne læne sig tilbage og læse en god bog eller blunde lidt uden at blive forstyrret af bump fra gamle skinner. De er nemlig nu blevet opgraderet. Sådan bliver fremtiden med regeringens togfond.

Med Togfonden DK sikrer vi nemlig elektrificeringen af jernbanenettet, og vi sikrer timeplanen. Så er det rigtigt, og det er der også nogle fra Venstre og andre der har drillet lidt med: Jamen hvad så med materielsituationen? Hvad med togvogne og lokomotiver osv.? Ja, det ligger så i forbindelse med, at der skal laves en kontrakt med DSB.

Der er ingen tvivl om, at der selvfølgelig skal lægges en langsigtet strategi for, hvordan det her skal håndteres. Det har ministeren allerede redegjort for, nemlig at man knokler en vis del ud af bukserne

Kl. 16:44

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ja tak. Det var så slut på dagens reklameindslag – og så et svar på et spørgsmål. Så går vi videre til næste spørgsmål fra hr. Rasmus Prehn, der måske ikke medfører et reklameindslag.

Kl. 16:43

Rasmus Prehn (S):

Det er jo ærgerligt, at selv det, at man så overskrider taletiden, ikke gør, at man er i stand til at svare på spørgsmål. Altså, sagen er jo den, at der var alle tiders historiske chance for at være med til at elektrificere dansk jernbane, men Venstre sagde nej, og det kom der ingen forklaring på.

Nu vil jeg høre om en anden ting, for med det forslag til vedtagelse, som Venstres ordfører læste op før, kan vi forstå at IC4-togene bare lige skal udfases. Det er dog et fremskridt, i forhold til at Venstre på et tidspunkt også har sagt, at de bare kunne sælges. Jeg ved ikke, hvem der skulle købe dem.

Men hvis det er sådan, at man bare udfaser dem over natten, betyder det jo budgetteknisk, at man skal finde 4,4 mia. kr. For man har valgt at indskrive dem i regnskabet på den måde, at de skal straksafskrives, hvis det er, at man bare udfaser dem.

Hvor finder Venstre de 4,4 mia. kr. henne?

Kl. 16:44

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ordføreren.

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Jamen hvis hr. Rasmus Prehn nu læser forslaget til vedtagelse nøje, vil han se, at der står en trinvis udfasning – en trinvis udfasning – af

inde hos DSB for at lave det her på en ordentlig måde. Og når man så har en plan, der er klar, ja, så har ministeren også sikret, at det skal være sådan, at det bliver kvalitetssikret af eksterne kræfter – ikke noget med, at man bare tror, at det, man lige har fundet på i en hurtig vending, er godt nok; nej, det skal eksternt kvalitetssikres, så vi er bombesikre på, at vi ikke kommer til at tage forhastede beslutninger og kommer til at lave fejl, som det er set før.

For det er jo fuldstændig rigtigt, hvad bl.a. hr. Kristian Pihl Lorentzen har sagt her på talerstolen, nemlig at det ikke var heldigt med IC4-togene. Det ville vi alle sammen helst have været foruden. Det er derfor, det er godt, at den socialdemokratiske transportminister som en af de første har slået fast, at vi skal have en anden strategi for det her, at vi skal have en kvalitetssikring, at vi skal have styr på de her ting, på en anden måde tage hånd om det her. Det er derfor, det er godt, at den her regering med den tidligere minister på transportområdet sikrede Togfonden DK, så vi får andre boller på suppen; at vi ikke bare får løs snak og en masse løfter, men at vi rent faktisk får en håndtering af det her.

Vi kommer til i fremtiden at skulle foretage det største og mest ambitiøse indkøb af materiel og tog og lokomotiver, som er sket i generationer. Det bliver virkelig, virkelig ambitiøst. Derfor skal vi også være sikre på, at der er de rigtige betingelser i DSB. Ministeren har redegjort for, at man arbejder meget målrettet og meget professionelt, meget dedikeret på at få ryddet op i DSB, sådan at de problemer, der har været med dårlig økonomi, bliver løst. Derfor vil jeg gerne som Socialdemokraternes ordfører ikke bare rose bestyrelse og direktion og ledelse, men også rose de medarbejdere, som må holde for for at få de her ting til at hænge sammen.

Alle, der er i DSB, er i dag meget dedikerede til at få genrejst DSB, så vi får et stærkt DSB, der kan håndtere fremtidens udfordringer. Der vil vi gerne sikre dem den bedste mulighed for også at håndtere materielsituationen, og vi glæder os til at få indgået en kontrakt om DSB og om, hvordan man kører tog i fremtiden, som også indeholder og inkluderer, hvordan vi får løst det her med togstrategien, materielstrategien, for det er der simpelt hen behov for.

Så vil oppositionen sige: Jamen det er meget godt med jeres langsigtede planer, og der sker først noget i 2020 eller 2025, men hvad med lige nu og her, hr. Rasmus Prehn, når du selv står og siger, at man kan stige på MR-tog? Skal der ikke ske noget nu og her?

Men sagen er jo den, at den her regering faktisk har gjort noget på området. Som ministeren gav udtryk for, har vi netop indkøbt dobbeltdækkertog, som sikrer, at vi halverer afhængigheden af IC4, og vi sender også det klare signal, at opstår der nye udfordringer, jamen så er vi klar til at gøre noget ved dem. (Den fg. formand (Bent Bøgsted): Tak. Tiden er gået.) Jeg vil gerne have lov at læse mit forslag til vedtagelse op.

Kl. 16:51

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Det skulle have været gjort for 1 minut siden. Men hr. Rasmus Prehn får lov at læse det op.

Kl. 16:51

(Ordfører)

Rasmus Prehn (S):

Nu var jeg også nødt til at skulle svare på et spørgsmål fra hr. Kristian Pihl Lorentzen. Men jeg skal på vegne af Enhedslisten, Socialistisk Folkeparti, Det Radikale Venstre og Socialdemokraterne læse følgende op:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget konstaterer, at DSB's materielsituation er uholdbar. DSB vil ikke kunne levere et ordentligt produkt, hvis materielstrategien frem til 2025 baseres på de upålidelige og dårlige IC4-/IC2-tog.

Der skal derfor gives DSB mulighed for anskaffelse af erstatningsmateriel for IC4-/IC2-togene i det omfang, disse tog ikke indsættes i fjern- og regionaltrafikken som forventet.

Endvidere er der behov for en langsigtet materielstrategi for perioden efter 2025, hvor eltog for alvor kommer på banen. Materielstrategien skal tage højde for den forventede kraftige vækst i antallet af passagerer frem mod 2030.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 52).

Kl. 16:52

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak. Der er nu fremsat et forslag til vedtagelse, der vil indgå i den videre debat.

Og der er et par spørgsmål, først fra hr. Kristian Pihl Lorentzen.

Kl. 16:52

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Tak – formanden er hård i dag, men retfærdig, og det sætter vi pris på!

Jeg vil gerne rose hr. Rasmus Prehn for at tænke på DSB's ledelse og personale, for der er virkelig gennemført en kæmpe indsats for en genopretning af den vej, der gik mod afgrunden, så det kan jeg fuldt ud tilslutte mig. Men nu har hr. Rasmus Prehn så læst et forslag til vedtagelse op, og jeg syntes, der var mange lighedspunkter mellem det og det, som jeg lige har fremsat på vegne af de blå partier, og derfor ville jeg spørge hr. Rasmus Prehn: Hvad er egentlig forskellen på de to forslag til vedtagelse? Er det, at Socialdemokraterne ikke er indstillet på, at der skal være en plan B, hvor vi prøver at komme af med IC4 hurtigst muligt? Eller hvad er egentlig forskellen på de to forslag til vedtagelse, når det kommer til stykket?

Kl. 16:53

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 16:53

Rasmus Prehn (S):

Det havde jeg jo egentlig håbet på at Venstres ordfører kunne have forklaret, for sagen er jo den, at vi har lagt vores forslag til vedtagelse frem åbent og ærligt. Hvis Venstre synes, der er så mange lighedspunkter, så kunne de jo have været med på vores forslag til vedtagelse. Men der er noget, der tyder på, at Venstre og oppositionen har meget travlt med at skabe konflikt, finde modsætningerne, pege fingre, frem for at løse tingene. Men ja, der er da den forskel, at i jeres forslag til vedtagelse har lavet den stramning, at I forestiller jer, at man bare kan afvikle IC4. Det vil, som jeg også nævnte i det spørgsmål, jeg stillede før, altså betyde, at man skal ud at realisere nogle penge, man ikke umiddelbart har.

Derfor er det mest ansvarligt at gøre, som vi har gjort nu, hvor man har sikret et dobbeltdækkermateriel. Og hvis der så opstår noget andet, må man jo kigge på det hen ad vejen – det er også det, vi skriver i vores forslag til vedtagelse. Men direkte at skrive, at vi helt kasserer IC4-togene eller, som Venstre tidligere har sagt, bare sælger dem, er uansvarligt, det er uholdbart, og det er ikke realistisk.

Kl. 16:54

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Kristian Pihl Lorentzen.

Kl. 16:54

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Vi har aldrig sagt, at vi ville sælge IC4, for så ville vi få fjender på halsen. Det er jeg overbevist om, og det er vi ikke interesserede i.

Jeg kan også sige, at Venstre ikke har modtaget noget forslag til vedtagelse fra Socialdemokraterne. Vi kan derimod sige, at vi har

sendt vores forslag til Socialdemokraterne uden at få et svar. Men pyt nu med det. Det er proces. Vi er ikke interesseret i en konflikt. Vi vil have en bred aftale om det. Det var netop det, jeg fremhævede i min ordførertale, og den fremstrakte hånd håber jeg da at regeringen tager imod, for regeringer har det jo med at skifte indimellem.

Men jeg har et spørgsmål: Når nu hr. Rasmus Prehn ikke ønsker en trinvis afvikling af IC4, som vi andre lægger op til, fordi vi ikke tror, at det er en god idé at kaste flere gode penge efter dårlige, vil Socialdemokraterne så bære ansvaret for, at passagererne i en tid, hvor der opdages revner i aksellejer og andre ting, skal have den risiko hængende over hovedet, at de hænger på IC4 i de kommende 10 år? Det må jeg konkludere.

Hr. Rasmus Prehn taler om, at der ikke er penge til det, men man har lige brugt 28,5 mia. kr. Kunne man ikke har brugt en lille smule af dem på at få nogle tog, der kan køre pålideligt på de fine skinner?

Kl. 16:55

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Det er om at overholde taletiden. Ordføreren.

Kl. 16:55

Rasmus Prehn (S):

Venstres ordfører får det til at lyde, som om vi slet ikke har gjort noget for at sikre, at det er holdbart, også i en situation, hvor IC4 ikke kommer til at køre i det omfang, som vi har regnet med. Så er det jo, at Venstres ordfører ikke har hørt efter, hvad vi fra socialdemokratisk side har sagt her i ordførertalen, og hvad ministeren sagde i sin tale, nemlig at vi har indkøbt dobbeltdækkermateriel, der gør, at vi har halveret afhængigheden af IC4.

Nu står vi her med et forslag til vedtagelse, som Venstre jo er velkommen til at stemme for. Det skal ikke komme an på det. De kan jo bare stemme for, så er der samling. Her skriver vi, at hvis der opstår situationer, hvor vi ikke kan komme til at køre med IC4 i det omfang, som vi har regnet med, må vi lave en ny strategi; så må vi finde pengene til det.

Så der er altså tænkt over de her ting. Vi er parate til at finde de tog, der skal til, for at danskerne kan komme fra A til B med tog.

Kl. 16:56

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Villum Christensen.

Kl. 16:56

Villum Christensen (LA):

Tak. Jeg noterede mig, at ordføreren i begyndelsen af sin ordførertale formulerede, at man ikke bare kan afskrive over natten, for så vil man hænge på en stor udgift. Og jeg har også efterfølgende hørt ordføreren sige, at man i lyset heraf skulle realisere en masse penge, man ikke havde. Jeg synes, det er en meget interessant regnskabsteknisk betragtning.

Opfatter ordføreren det sådan, at det økonomisk er en fordel at lade være med at tage de her tab? Tjener man penge ved at lade være med at se virkeligheden i øjnene? Det er jo sådan set det, der er essensen af den debat, der ligesom har været. Og hvordan kan man tjene penge på at lade være med at nedskrive noget, som vitterlig ikke er noget værd?

Kl. 16:57

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 16:57

Rasmus Prehn (S):

Først vil jeg sige, at der jo altså er IC4-tog, der kører rundt ude i trafikken nu. Hvis det er, at vi bare afskriver dem og dropper dem, så er

der altså nogle mennesker, der står helt uden tog. Der vil være en lang tidshorisont for overhovedet at kunne komme til at få fat i noget togmateriel.

Derudover er det – i hvert fald ifølge det svar, jeg har fået fra Transportministeriet – sådan, at man regnskabsteknisk skal levere de her penge, hvis det er, man vælger at afskrive dem. Det er et svar, jeg har fået fra Transportministeriet. Jeg er ikke som hr. Villum Christensen uddannet i regnskab og økonomi, men jeg har fået et svar fra Transportministeriet, hvor de giver udtryk for, at hvis det er sådan, at man vælger at afskrive det, så skal man også levere et beløb svarende til det her.

Men det, jeg i hvert fald kan sige helt lavpraktisk, er, at der kører tog derude nu, og dem kan vi ikke undvære, dem er vi afhængige af. Derfor så tager vi det trin for trin på fornuftig vis.

Kl. 16:58

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Villum Christensen.

Kl. 16:58

Villum Christensen (LA):

Hvis man skal levere penge svarende til de afskrivninger, er det formentlig udelukkende for at undgå, at DSB går fallit – det må være logikken. Lad det nu være. Jeg kan forstå, at det er sjovere at snakke om togfond og timedrift og sådan noget, end det er at snakke om den her alvorlige sag, som vi jo egentlig har sat på dagsordenen.

Jeg vil vende lidt tilbage til den situation, at vi jo heller ikke rigtig har tog til timedriften og Togfonden DK, og at vi får fordoblet passagertallet frem til 2030. Hvordan forestiller ordføreren sig at DSB skulle kunne finansiere alle de her tog, vel vidende, at vi har et selskab med 10 mia. kr. i gæld og en masse afskrivninger, der endnu ikke er foretaget, jf. mit første spørgsmål? Hvilken bank, eller hvor kunne man forestille sig at de penge skulle komme fra? Er det staten, der skal betale de her tog? Eller hvor skal pengene komme fra?

Kl. 16:59

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 16:59

Rasmus Prehn (S):

Liberal Alliances hr. Villum Christensen får det til at lyde, som om vi synes, det er sjovt, at vi taler mere om togfond og elektrificering og timemodel. Det er det jo ikke. Det er, fordi vi gerne vil fremhæve det, vi rent faktisk gør for at løse det her problem. Vi vil gerne løse problemerne, mens det lyder, som om Liberal Alliance sammen med Venstre og andre bare gerne vil tale problemerne op uden at løse dem.

Altså, en forudsætning for at få bedre togmateriel er jo også, at vi får elektrificeret, så vi kan købe elektriske tog. Er der ikke køreledninger, er der ikke elektrificering, ja, så kan vi ikke købe elektriske tog, og så har vi ikke løst problemet. Så vi løser problemerne.

Kl. 16:59

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Det var slut på det spørgsmål, der er ikke flere spørgsmål, og så går vi videre i ordførerrækken.

Det er sådan, at når man ikke kan overholde tiden herinde, er der nogen, det kommer til at gå ud over, og det er altid de sidste i rækken. Så det bliver sådan med lidt mere hård hånd for de kommende ordførere, men det går nok. Det er det, man kalder retfærdighed.

Så er det ordføreren for Dansk Folkeparti, hr. Kim Christiansen.

Kl. 17:00

(Ordfører)

Kim Christiansen (DF):

Tak, formand. Jeg skal forsøge at overholde taletiden nogenlunde, så jeg ikke bliver irettesat.

Når nu Dansk Folkeparti har valgt at rejse det her sammen med Venstre, Liberal Alliance og De Konservative, er det, fordi vi mener, at der grundlæggende er brug for at få en debat om materielsituationen. I sin tid fik man den geniale tanke, at man ville male de gamle MR-tog, som hr. Rasmus Prehn var inde på, i en anden farve, og det var jo også for at foregive over for passagererne, at nu havde man søreme fået noget andet og bedre materiel. Jeg ved ikke, om man kunne forestille sig en situation på et eller andet tidspunkt, hvor vi malede IC4-togene eller de gamle IC3-tog, som vel er nogle af de bedste, vi har i dag.

Det, der er essensen i alt det her, er jo, at vi i Dansk Folkeparti også er med i Togfonden DK. Det er vi, fordi vi gerne vil være med til at tage det medansvar for at bygge et godt fundament for fremtidens jernbane, nemlig de skinner, der skal køres på. I aftalen om Togfonden DK står der jo også, at det er op til operatøren at komme med materiel. Og når der blev spurgt lidt til, hvad forskellen er på de to forslag til vedtagelse i dag, så kan jeg sige, at en af de grundlæggende forskelle jo er, at i det forslag, som hr. Rasmus Prehn læste op, står der bl.a.: »Der skal derfor gives DSB mulighed ...«. Der kunne lige så godt have stået, at staten skal komme med en pose penge, som DSB kan købe nogle tog for. Det er det, der ligger i den formulering, og det konflikter en lille smule med ordene i aftalen om Togfonden DK, nemlig at det er operatørerne, der skal stille med materiellet. Jeg vil da sige ligesom hr. Villum Christensen, at jeg heller ikke ved, hvor DSB skulle få de penge fra, men de kunne f.eks. prøve at sælge S-togene. Det har jeg hørt kunne indbringe en del penge. Eller de kunne udlicitere det.

Men altså, det er et problem, fordi det, vi hele tiden laver i dag på materiel siden, er brandslukning. Det er ren brandslukning. Så køber vi 67 dobbeltdækkervogne. Det har vi været med til, ja, men det var ikke, fordi vi syntes, det var det mest perfekte tog at trække rundt med. Det var simpelt hen, fordi det var den mulighed, der var, for at lukke et hul på grund af de manglende IC4-tog, netop så vi ikke på Sjælland ville få en helt katastrofal situation for pendlerne.

Ministeren nævnte, at DSB skulle komme med en materielstrategi, men hvem siger, det er DSB, der skal køre? Vi skal jo forhandle nye kontrakter, og derfor har vi også været med til at rejse den her debat i dag. For i Dansk Folkeparti er vi ikke sikre på, at det er DSB, der kan løse opgaven. Det kan godt være, der er andre operatører, der kan gå ind og tage nogle strækninger. For hvis DSB, som jeg har sagt det tidligere, ikke har materiel til at køre alle de strækninger, som de er sat til, så kunne det være, vi skulle indskrænke strækningerne i stedet for og så lade nogle andre køre, måske nogle, som havde noget velfungerende materiel.

Jeg kunne godt tænke mig, at Transportministeriet kom med en materielstrategi, og så må vi se, hvor pengene skal komme fra, og hvem der eventuelt skal komme med det her materiel. Jeg er meget enig i, at det skal være afprøvet materiel, at det skal være elmateriel, noget, som kører på skinnerne i forvejen, så vi ikke en gang til skal opleve sådan en first mover-sag. Vi har set det både med IC4 og med IC2, og vi har også set det med rejsekortet, hvor danskerne har skullet prøve at være en lille smule klogere end resten af verden og prøve at opfinde den dybe tallerken en gang til. Og hver gang har det kostet skatteborgerne milliarder af kroner. Det skal vi for alt i verden undgå i fremtiden, og så skal vi købe noget, som andre har prøvet af før os.

Så for min skyld kunne vi godt have lavet et fælles forslag til vedtagelse, for jeg tror et eller andet sted, at vi alle sammen har nogle gode intentioner om, at vi skal have noget ordentligt materiel, og

at danskerne skal have nogle ordentlige tog at køre i, men vi er måske lidt forskellige i vores opfattelse af, hvem der skal finansiere det. Tak for ordet.

Kl. 17:04

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Der er en kort bemærkning fra hr. Kristian Pihl Lorentzen.

Kl. 17:04

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Jeg vil jo gerne takke min togrejsfælle for en god tale, det synes jeg faktisk. Og da jeg hørte ordet brandslukning, spidsede jeg ører, for det har hr. Kim Christiansen fuldstændig ret i. Købet af dobbeltdækkervognene her til Sjælland var netop brandslukning. Det var man nødt til. Men det interessante er jo, at det stort set ikke har givet et eneste nyt sæde, og det er tankevækkende, når vi ved, at antallet af passagerer vil vokse kraftigt i de kommende år. Så det er interessant, og derfor vil jeg spørge hr. Kim Christiansen, om han er enig i, at når man ikke har en robust materielplan, og det er jo det, vi beder om her i dag som konklusion på debatten, så er det, det bliver meget dyrt, fordi man kommer ud i nødløsninger. Dem, der står og sælger tog, kan jo godt følge med i, hvad der sker, og så er det ikke ligefrem sådan, at priserne sænkes. Så er det ikke dyrt ikke at have en robust plan?

Kl. 17:04

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 17:05

Kim Christiansen (DF):

Det har hr. Kristian Pihl Lorentzen ret i. Det er jo altid dyrt at handle på sælgers marked, sådan er det. Og derfor er de her dobbeltdækkervogne, som vi har erhvervet, også forholdsmæssigt dyre, men der var ikke rigtig noget alternativ. Det er da korrekt, at det ikke giver flere sæder, men det giver så på den anden side heller ikke færre sæder. Så der er vi trods alt gået ind og har løftet et ansvar og brugt 800 mio. kr. på det her og så yderligere 400 mio. kr. på nye ellokomotiver til at trække dem, således at vi også kan få sat dem i drift der, hvor der på sigt bliver elektrificeret. Så det var den løsning, der ligesom var til at komme i nærheden af.

Kl. 17:05

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Kristian Pihl Lorentzen.

Kl. 17:05

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Jeg vil lige slå fast, at jeg sådan set ikke kritiserer beslutningen om at købe dobbeltdækkerne, for det var nødvendigt. Det var helt nødvendigt og dermed ansvarligt. Jeg påpeger bare, at det jo netop er et skoleeksempel på, at når man ikke har en plan, kommer man ud i nogle situationer, hvor det bliver meget dyrt, fordi man er trængt op i et hjørne. Og derfor vil jeg spørge hr. Kim Christiansen, om ikke Dansk Folkeparti er enig i, at nu er vi simpelt hen nødt til at få lavet en plan, der er robust, således at vi får udfaset de IC4-tog, som jo alligevel ikke kommer ud at køre pålideligt. Det er jo det, der adskiller os fra regeringspartierne: De holder krampagtigt fast i IC4 og et håb om, at de kan køre. Og der er vi nogle, der har været med i mange år, der er blevet meget skuffede i det håb, og som ikke tror ret meget på det mere.

Kl. 17:06

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 17:06

Kl. 17:09

Kim Christiansen (DF):

Der er jo et gammelt ordsprog, der siger, at det er dyrt at være fattig. Og man kan sige, at det meget godt underbygger det her med købet af dobbeltdækkervognene. Jo, jeg er da enig i, at vi skal udfase IC4, men vi skal jo have noget at udfase det med. Og selvfølgelig er vi enige i den betragtning, for ellers var vi ikke medforslagsstillere på den her forespørgsel i dag om, at vi skal have en samlet og en langsigtet strategi for materielsituationen på den danske jernbane. Det er vi naturligvis enige i. Men vi kan heller ikke bare pille tog ud af drift, for så har vi altså passagerer til at stå rundtomkring, som ikke kan komme med toget. Så det skal gøres med fornuft.

Kl. 17:06

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så går vi videre i ordførerrækken, og det er hr. Jeppe Mikkelsen, De Radikale.

Kl. 17:07

(Ordfører)

Jeppe Mikkelsen (RV):

Tak for ordet, formand. Og tak til ministeren for redegørelsen, som vi fra radikal side kan bakke op om. Det er vigtigt for os Radikale, at man har en attraktiv kollektiv trafik, og her spiller DSB og DSB's materiel selvfølgelig en uhyre vigtig rolle.

DSB har haft mange udfordringer hen over de seneste år – det tror jeg står ganske klart for de fleste danskere – det gælder både udfordringer med DSB's materiel og selvfølgelig også udfordringer med DSB's økonomi. Heldigvis går det økonomisk bedre for DSB – det vil jeg gerne rose DSB og alle deres ansatte for – og vi har også løst nogle af de akutte behov, der har været i forhold til materiellet, da vi sidste år valgte at investere i en række dobbeltdækkervogne. 67 dobbeltdækkervogne samt ellokomotiver har vi sammen med DF, SF og Enhedslisten sat penge af til – og ellers skulle de her vogne nok have været erstattet af IC4-tog. Det var nok fint nok, at det ikke blev tilfældet. Så det var en god beslutning. Men der er også behov for en ny strategi for DSB's materiel, det bliver der jo, når den nuværende kontrakt udløber her ved dette års udgang.

DSB er, som ministeren fortalte, ved at udarbejde et udkast til den her strategi, og det ser vi fra radikal side naturligvis meget frem til. Det er vigtigt, at den nye kontrakt udnytter de mange store investeringer, vi laver i disse år, i at opgradere vores jernbanenet. Hele projektet med Togfonden DK, som regeringen, DF, SF og Enhedslisten i øvrigt har fremrykket i dag, rummer jo med sin elektrificering et gigantisk potentiale for hurtigere tog, for mere pålidelige tog og for grønnere tog, og det er fantastiske muligheder, og dem skal vi selvfølgelig udnytte i materielstrategien.

Samtidig er det vigtigt, at vi ikke laver en IC4-gentagelse, og derfor betrykker det mig også, når ministeren nævner, at der skal være en grundig ekstern kvalitetssikring af det her arbejde. Vi skal have tog, som er gennemtestede. Vi skal ikke ud at købe prototyper alene, og de IC4-tog, som vi nu engang har købt, skal vi selvfølgelig blive mindre afhængige af; det er vi allerede blevet med indkøbet sidste år, og det fortsætter forhåbentlig. Vi Radikale ser frem til forhandlinger om DSB-kontrakten. Jeg synes faktisk, det lyder, som om vi kan finde fælles fodslag om rigtig mange ting på tværs af partierne, og det glæder mig.

Så vil jeg gerne takke for ordet og slutte af med at bemærke, at vi Radikale kan bakke op om forslaget til vedtagelse, som blev præsenteret af hr. Rasmus Prehn. Tak for ordet.

Kl. 17:09

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Der er en kort bemærkning fra hr. Kristian Pihl Lorentzen.

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Jeg vil spørge hr. Jeppe Mikkelsen, om ikke De Radikale sådan sidder med en følelse af, at det, vi hørte fra Socialdemokraterne og også fra transportministerens side, lidt var et udtryk for strudsepolitik. For man fokuserer rigtig meget på, hvad der sker, når timemodellen er rullet ud, når der kommer eltog og alle de fine skinner, men man sagde ikke ret meget om, hvad man ville gøre her næste år og næste år igen, når der bliver ved med at være problemer med IC4; det har vi ikke rigtig fået nogen forklaringer på – og ud over det med IC4 er der jo mange andre udfordringer. Hvad er det f.eks. for noget eltogsmateriel, der skal køre på Sjælland fra 2018? Vi har lige set, at ministeren nu vil overflytte IR4-tog til Esbjerg-banen, og det er der nogen der undrer sig over på Sjælland. Så derfor: Er det ikke et udtryk for strudsepolitik? Man fokuserer jo på det lange sigt og glemmer at løse de problemer, der er lige foran os.

Kl. 17:10

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 17:10

Jeppe Mikkelsen (RV):

Vi har med det indkøb af togsæt, som vi foretog her for nylig, været ude at løse mange af de akutte udfordringer. Så mange af de akutte udfordringer er løst. Men jeg vil også godt hæfte mig ved – det synes jeg også – at man bliver nødt til at kigge på det på det lange sigt. For når vi skal ud at købe materiel, er det jo noget, der gerne skulle holde i 20 år, i 30 år, ja, måske i endnu længere tid end 30 år – det ved man selvfølgelig ikke endnu, men det er noget, der skal holde i rigtig, rigtig mange år, også når vi kommer til det tidspunkt, hvor hele timemodellen er blevet indfaset og hele Togfonden DK er blevet indfaset. Selvfølgelig bliver man nødt til at kigge på det akutte – det vil jeg meget gerne medgive – men når vi skal ud at lave investeringer i milliardklassen, skal vi jo også tænke i det på lang sigt; det tror vi alle sammen er enige om.

Kl. 17:11

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Kristian Pihl Lorentzen.

Kl. 17:11

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Jamen det tager jeg faktisk positivt, som en udstrakt hånd fra De Radikale i forhold til, at I også vil være med til at løse problemerne her på den korte bane, for det er nemlig det, vi er nødt til at fokusere meget på lige nu. Hvis man skruer tiden en halv snes år tilbage, havde vi dengang en trafikaftale mellem Venstre, Konservative, Dansk Folkeparti og De Radikale, som gik ud på, at vi konkurrenceudsatte en betydelig del af togdriften. Dengang var De Radikale meget opsatte på det med konkurrencen, og den politiske holdning ville jeg spørge om der ikke er en rest tilbage af hos De Radikale. For en af løsningsmodellerne her i forhold til at gøre os mere uafhængige af IC4 er jo netop at lade andre operatører komme på banen, som Dansk Folkeparti også har været inde på, i stedet for, som der står i det her forslag til vedtagelse, krampagtigt at holde fast i, at det er DSB og kun DSB, der skal have flere tog. Hvorfor har De Radikale forladt den hidtidige gode politik om, at der også kan komme konkurrenter på banen – måske også med nogle pålidelige tog?

Kl. 17:12

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Jeppe Mikkelsen (RV):

Nu tror jeg heller ikke, vi har forladt det som sådan. Jeg synes da, man skal se fordomsfrit på det, se på, hvordan vi sikrer danskerne den bedst mulige togdrift. Jeg tror, at vi vil gå fordomsfrit ind i de forhandlinger, der kommer om det her, og så vil vi selvfølgelig se på de forskellige bud, der måtte komme op. Det er da meget muligt, at vi skal udbyde enkelte strækninger, men præcis hvor mange og hvorledes synes jeg vi skal vende i forhandlingslokalet i fællesskab. Jeg håber, at ministeren vil indkalde til de forhandlinger bredt i Folketinget, og at hr. Kristian Pihl Lorentzen også bliver inviteret.

Kl. 17:12

Kl. 17:13

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er hr. Karsten Hønge, Socialistisk Folkeparti.

Kl. 17:13

(Ordfører)

Karsten Hønge (SF):

Jeg vil takke for, at man her har sat rammen omkring en helt nødvendig og relevant debat. I den kommende kontrakt med DSB skal der ligge løsninger for materiellet både på kort og på lang sigt. Vi står over for store investeringer. Målet er jo en kollektiv trafik af høj kvalitet, med få aflysninger og med tog, der kører til tiden. Kortere rejsetider, høj komfort vil give bedre mobilitet for flere mennesker, hvilket igen vil trække flere mennesker over i togtrafikken.

Et løft af den kollektive trafik opnås ved at stille skrappe, men fair krav til DSB i den nye kontrakt. For os at se skal DSB være den bærende søjle i vores kollektive trafik, men de skal jo også være i stand til at løfte opgaven. Med timemodellen løfter vi DSB's drift, og på den måde tiltrækker DSB flere passagerer og får dermed også en bedre driftsøkonomi og dermed igen en bedre økonomi til at investere i nyt materiel.

I SF er vi grundig trætte af den uholdbare situation omkring IC4- og IC2-togene. Og for alle, der har haft med de tog at gøre, har det været svært at bevare det gode humør. Det er nødvendigt med en fremsynet strategi, så vi ikke i en presset situation kan blive tvunget til kortsigtede investeringer.

Jeg kom til at tænke på et begreb fra en anden gren af vores transportverden, hvor man tager udgangspunkt i det her med, at man har noget, man gerne vil have til at fungere – der kan det enten være DSB's materiel eller en strategi – og det er søfarten. Søfolkene har sådan et begreb, de kalder monkeyshine, og det består i, at man har en gammel, rusten skude, som man giver en hurtig omgang maling, men tæringen fortsætter inde bag ved.

Det, vi til gengæld har brug for, er massive investeringer, og her åbner Togfonden DK jo op for nye muligheder. Det er vejen frem. I dag har vi da oven i købet fremrykket investeringer for 3,3 mia. kr. For os at se vil IC4- og IC2-togene være så usikre, at man i materielstrategien stort set skal se bort fra dem. Ved den fremtidige strategi skal man holde sig til at købe driftssikre og afprøvede tog.

Kl. 17:16

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Der er spørgsmål. Hr. Kristian Pihl Lorentzen.

Kl. 17:16

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Tak. Jeg synes, jeg gerne vil kvittere for noget meget vigtigt, som hr. Karsten Hønge sagde, nemlig at SF er godt og grundigt træt af IC4. Det tror jeg I deler med en meget stor del af den danske befolkning, også Tinget her. Men er SF klar til at tage konsekvensen af det? For konsekvensen af det er jo, at vi er nødt til at få lavet en plan B, sådan

som det ligger i vores forslag til vedtagelse; en plan B, hvor vi trinvis og hurtigst muligt gør os uafhængige af IC4. Der kan være en lang række virkemidler til at blive det, og det er det, jeg håber vi får en forhandling i gang om.

Så er SF villig til at tage konsekvensen af den træthed over IC4 og så være med til at lave en politisk aftale om en plan B?

Kl. 17:16

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren

Kl. 17:16

Karsten Hønge (SF):

Jo, men i det forslag til vedtagelse, som vi er medforslagsstillere til, står der jo, at Folketinget konstaterer, at DSB's materielsituation er uholdbar. DSB vil ikke kunne levere et ordentligt produkt, hvis materielstrategien frem til 2025 baseres på de upålidelige og dårlige IC4- og IC2-tog. Det er et udtryk for, at den strategi, vi skal lægge, ikke kan basere sig på de tog.

Kl. 17:17

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Kristian Pihl Lorentzen.

Kl. 17:17

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Ja, og det er jo så fint nok. Jeg synes bare, at der tales for meget fra jeres side i Folketinget om, at man ser fremad nu, og at med Togfonden DK er alt godt. Men vi har altså i 10 år haft en alvorlig situation, og det er jo det, vi debatterer i dag. Det er derfor, det er vigtigt, at vi får det her løfte ved en politisk debat.

Der vil jeg høre, om SF er villig til at bruge en bred vifte af virkemidler, for et virkemiddel kan jo være, at vi aflaster DSB's preskede materielsituation. Eller er udgangspunktet for SF, at det for enhver pris er DSB, der skal køre de her tog, selv om andre kunne komme på banen og aflaste DSB? Så er løsningen for SF bare at bevilge en stor pose penge mere til DSB og så lade dem køre togmateriel og egentlig derved lave unfair konkurrence over for andre?

Kl. 17:18

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 17:18

Karsten Hønge (SF):

Jeg har svært ved at se, hvordan vores fælles DSB kan udøve unfair konkurrence. DSB løfter her en væsentlig samfundsopgave. For SF er DSB ryggraden i den kollektive trafik.

Men vi vil da være åbne over for nogle forsøg. Vi har jo ved et andet lovforslag snakket om det forsøg i Nordjylland. Hvis man kan lave noget sammen med regionen og kommunerne – i hvert fald på forsøgsbasis – for at se, hvordan det kan spænde af, så vil vi være åbne over for det. Men som udgangspunkt er DSB for SF ryggraden i den kollektive trafik.

Kl. 17:18

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Henning Hyllested, Enhedslisten, som ordfører.

Kl. 17:18

(Ordfører)

Henning Hyllested (EL):

Tak for det, hr. formand. Jeg skal måske starte med at sige, at Venstres ordfører, hr. Kristian Pihl Lorentzen, har skrevet en fremragen-

de bog, som han tidligere har gjort reklame for. Jeg har haft stor fornøjelse af at læse den, så det kan anbefales.

Det er naturligt, at når man har en forespørgsel om materielsituationen, og tak for det, så kommer den jo lynhurtigt på grund af de problemer, vi står i, til at handle om IC4, hvilket den også er kommet til, og til at handle om den ret umulige situation, som DSB dels er bragt i, dels i et vist omfang har bragt sig selv i. Men jeg mener faktisk, at politikerne – eller vi politikere, skal man jo sige i sådan en situation – har et meget stort ansvar for den situation, der er opstået. Jeg mener helt bestemt, at der har været et voldsomt politisk pres på DSB nu igennem mange år for så at sige at levere varen, forstået som IC4.

Derfor har vi nu igennem årene haft den manglende opsigelse af aftalen, da togene blev voldsomt forsinkede; derfor den manglende opsigelse af aftalen, da togene ankom i en tilstand, som lå rigtig langt fra de kontraktkrav og specifikationer, der var angivet i kontrakten; derfor den efter min mening fuldkommen umulige aftale fra 2009 om at overtage IC4 og IC2 og gøre sig selv til togproducent; og derfor den, tillader jeg mig at sige, underlige Atkinsrapport fra 2011, tror jeg det var, som gør toget sundt og godt, eller som i hvert fald udtaler, at toget er sundt og godt, på trods af at man havde fundet 200-300 eller 400 fejl, og uden at man havde sat ekspertise på og undersøgt togcomputeren i IC4, som efter vores opfattelse i virkeligheden er skyld i de fleste af de problemer, der er.

Derfor tror jeg også, at man kan konstatere den modvilje, der er, til at oplyse om fejl og mangler. Jeg tænker her på den skjulte rapport, som også er blevet omtalt i dag, om kasserne til hjullejerne. Det er jo ikke selve hjullejerne, der er revner i, det er kasserne, der sådan ligesom skal beskytte hjullejerne – som jeg har forstået det i hvert fald. Derfor er der vel også det forholdsvis optimistiske syn på IC4's og IC2's fremtid på de danske skinner, som vi jo løbende modtager rapporter om, og som vi har bedt om at få rapporter om.

Jeg vil sige, at Enhedslisten for længst har tabt tilliden til toget, men spørgsmålet er så netop, som det også er blevet stillet i dag: Hvad så? Man kan jo skrotte dem. Skal de skrottes? Men de indgår rent faktisk i materielstrategien i de næste 10 år, og det er jo den periode, der er interessant. Og hvis de skal skrottes, skal der jo altså findes noget andet materiel, og det skal samtidig gøres i en situation med nye sikkerhedsstandarder fra 2017, de såkaldte TSI'er. Og hvad betyder en så voldsom straksafskrivning, som der er tale om, for DSB's økonomi? Der har tidligere været en disput om det. Det er man jo også nødt til at have på plads.

Efter vores mening skal DSB holdes skadesløs, lige meget hvad der sker, lige meget hvad man gør. Vi har tidligere foreslået, og det gælder i forhold til DSB's økonomi i det hele taget, at man skulle foretage en gældssanering, for vi mener ikke, at DSB er stærk nok i øjeblikket rent økonomisk. Men der skal i hvert fald sikres midler til nye tog i det omfang, IC4 og IC2 ikke kører som forventet, og det har vi så ikke nogen tillid til at de kommer til – i et eller andet omfang, javel. Der mener vi altså at der skal afsættes midler. Man kan leje tog, man kan lease dem, eller man kan købe dem, og vi vil altså hellere bruge pengene på – i gåseøjne – nye tog end reparere på noget, som ikke kommer til at køre tilfredsstillende.

Vi mener også, at vi i sådan en materielstrategi bliver nødt til at se på at basere os på eksisterende materiel. Dobbeldækkkerne, som vi har været nødt til at indkøbe som ren brandslukning, har været nævnt. IC3-togene skal man til at se på. Skal de levetidsforlænges en gang til? De fik nye motorer i 2006. Hvis man kigger på Transportministeriets alternative materielstrategi, kan man se, at det vil koste omkring 6 mio. kr. at løfte teknikken og komforten for de her tog.

Man slipper ikke for at kigge på MR'ene. Jeg ved godt, det er et fuldstændig umuligt produkt at køre rundt med, men i en eller anden form for spidsbelastning i nogle spidsbelastningstimer mener jeg godt man kan forsvare på korte strækninger at indsætte MR-togsæt.

Der er ME-lokomotiverne som trækraft – gamle, stinkende, svinende lokomotiver, men de er der. De kan ikke undværes. Vi skal have så mange af dem udfaset som muligt. Vi opgraderer seks ellokomotiver til at erstatte dem. Vi køber ti – tror jeg det blev til – nye ellokomotiver ind ud over de her dobbeltdækkervogne, som vi køber. Men der er man jo også nødt til at se på, hvad man så gør med de ME-lokomotiver, som man ikke helt kan undvære.

Transportministeriet skønner, at der er behov for en merkapacitet på ca. 15.000 siddepladser indtil 2020, og det svarer i øvrigt til 100 IC3'er eller 125 dobbeltdækkere. Og dem er man jo altså nødt til have en eller anden form for erstatning for, hvis IC4 og IC2 ikke kommer ud at køre. Her synes jeg også at man, som der var lagt op til, kunne undersøge, hvad der eventuelt var at hente i andre lande. Er der tog dér, der bliver udfaset? Det er der f.eks. i Sverige, de kendte X2000 f.eks.

Nu har formanden rejst sig, så jeg kan ikke nå at sige det allersidste, men det er heller ikke så vigtigt.

Kl. 17:24

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak. Der er en kort bemærkning fra hr. Kristian Pihl Lorentzen.

Kl. 17:24

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Jeg vil da starte med at sige tak til hr. Henning Hyllested for rosen til mit forfatterskab. Det er jo lige før, man overvejer at tage hr. Hyllested med som medforfatter næste gang. Men ellers var hr. Hyllested til min glæde inde på, at tilliden til IC4 er væk hos Enhedslisten, men så dvæler man ved, hvad der vil ske, hvis vi nu er nødt til at skrotte dem. Jamen det er jo lige netop det, som Venstre og andre partier beder om en plan for. Vi er vel nødt til at få lavet en plan for, hvad vi gør, hvis nu der sker det i morgen, at IC4 igen bliver grounded fuldstændig og kaldt tilbage til værkstederne. Vi har tidligere haft et bremseproblem, der gjorde, at de var grounded i månedssvis, og vi har haft problemet med aksellejerevner. Kan Enhedslisten udelukke, at der kommer flere? Det tror jeg ikke.

Er Enhedslisten derfor ikke enig i, at vi er nødt til at have en plan B, hvor man simpelt hen beskriver konsekvenserne, hvis vi er nødt til at gå over til en anden plan? Det er jo det, vi beder om som grundlag for de politiske forhandlinger om fremtidens togkontrakter. Er Enhedslisten ikke enig i, at det er uansvarligt, hvis ikke vi forholder os til en situation, hvor IC4 ikke kan køre mere?

Kl. 17:25

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 17:25

Henning Hyllested (EL):

Jo, præcis. Det er også det, jeg prøver at give udtryk for, og det er også det, der i og for sig ligger i det forslag til vedtagelse, som vi er medforlagsstillere på. Det er jo netop at få udarbejdet, hvad skal man sige, en plan for eller i hvert fald at tage stilling til, hvad der skal ske, hvis de her i IC4- og IC2-tog ikke kommer ud at køre. Jeg synes, at man skal holde fast i, at selv om der kun kører 20 togsæt af dem i dag, har DSB fået godkendt 60 togsæt til persontransport. Kommer de så ud at køre? Der er ikke nogen, der kan garantere noget om IC4 og IC2, det er jeg helt enig i, og derfor er det også, vi lægger op til, at det er man nødt til at gøre sig nogle tanker om og have nogle planer for.

Jeg kan forstå, at DSB er på vej med en materielstrategi. Den skal i høj grad omfatte de næste 10 år, men det er klart, at man er nødt til at tage højde for, at de ikke kommer til at køre, som der også står i forslaget til vedtagelse, i det omfang, det måske var forventet. Der er man nødt til at have en plan B, og derfor er det jo vigtigt, at Folke-

tingets partier også gør sig klart, at det kommer til at koste nogle penge, og de penge skal DSB efter min mening sikres, som jeg sagde i min ordførertale. Vi mener, at DSB skal holdes skadesløs, så pengene skal findes, så DSB kan gå ud at købe, leje, lease, eller hvad det nu bliver, andre tog, og se på det materiel, som de har i øjeblikket, og få det opgraderet ... (*Den fg. formand* (Bent Bøgsted): Tak!). Formanden er en streng formand.

Kl. 17:26

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Hr. Kristian Pihl Lorentzen.

Kl. 17:26

Kristian Pihl Lorentzen (V):

På den baggrund vil jeg gerne spørge: Hvor mange flere penge er Enhedslisten villige til at bruge på IC4? For man bruger jo rigtig mange penge hver eneste dag. Rigtig mange folk knokler med at få dem til at køre, og jeg har fuld respekt for de mennesker, men det koster. Hvor mange penge skal vi bruge på det frem for at begynde at kaste penge i en plan B? Det vil jeg gerne spørge om.

Så er hr. Henning Hyllested inde på, at der har været politisk pres på DSB i forbindelse med IC4 gennem årene. Ja, det tror jeg. Det politiske pres startede vel i 1999, da Enhedslisten var med til at beslutte at pådutte DSB IC4-togene. Men vi kan springe frem til 2010, hvor Venstre og Enhedslisten jo var drivende kræfter, dengang vi bad om Atkinsrapporten. Der vil jeg spørge Enhedslisten, om de er tilfredse med, at man har holdt vitale oplysninger skjult i den rapport. Det er nogle oplysninger, som måske kunne have ledt frem til en helt anden konklusion i 2011. Er der ikke brug for at placere et ansvar for den slendrian eller pligtforsømmelse?

Kl. 17:27

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ordføreren.

Kl. 17:27

Henning Hyllested (EL):

Jo, helt sikkert. Jeg synes, det er uacceptabelt, og jeg har også givet udtryk for, at det ikke ligner noget, og det frikender ikke Atkins for at have medvirket til en meget, meget mærkelig rapport i det hele taget. Jeg synes, den er helt uholdbar, og jeg kan slet ikke forstå, at man vil lægge navn til den. Men jeg er enig i, at man ikke i sådan en situation skal tilbageholde oplysninger. Det skal man helt klart ikke, så det kan vi slet ikke blive uenige om. Jeg synes, det er uacceptabelt.

Til spørgsmålet om, hvor mange penge vi skal bruge, vil jeg svare: Det er rigtigt, at vi bruger rigtig mange penge, og vi skal også finde en balance. I det omfang, man kan få nogle af togene ud at køre, synes jeg sådan set, det er fint, og at det er godt nok. Men i det omfang, de ikke kommer ud at køre og derfor ikke kan opfylde det ekstra kapacitetsbehov, som der er beregnet til at være på 15.000 passagerer – jeg tror, jeg var inde på tallet – frem til 2020, så er man jo nødt til at finde på noget andet, og det skal der så bruges penge på. De vil nødvendigvis – i hvert fald i et vist omfang – blive taget fra reparationerne af IC4 og IC2, og så er der nogle af dem, der ikke kommer ud at køre. Det er jo den balance, der efter vores mening skal findes.

Kl. 17:28

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Villum Christensen, Liberal Alliance, som ordfører.

(Ordfører)

Villum Christensen (LA):

Tak for det. Når vi synes, at det må være udtryk for rettidig omhu at tage denne forespørgsel i dag, er det naturligvis, fordi vi er bekymret for DSB's reelle ydeevne på dette felt med hensyn til det nødvendige materiel – og i øvrigt tak til ministeren for i sin redegørelse at tage situationen meget alvorligt, sådan hører jeg det i hvert fald.

Vi står over for nogle vigtige forhandlinger, det ved vi alle sammen, som handler om, hvor meget vi skal lægge i hænderne på DSB i en fremtidig kontrakt. Det er jo naturligvis noget ejendommeligt noget at skulle forhandle kontrakt med en part, som ikke er synderlig overbevisende i spørgsmålet om at kunne levere det nødvendige materiel, og så er det endda formuleret ret mildt, synes jeg.

Hvis man skal kunne betjene dobbelt så mange passagerer, som det fremgår af planerne og passagermålsætningerne, og samtidig har omkring 60 IC4-tog proppet med fejl og mangler, og disse aldrig kommer ud at køre – det gør de formentlig ikke – og oven i dette en gæld i 10-mia.-kronersklassen, er der jo grund til bekymring. Det er ikke sådan en paradebekymring, det her er altså en reel bekymring.

Det er kun nogle få måneder siden, at vi så, hvorledes ministeren måtte slukke den første ildebrand, som det nu er blevet benævnt, ved at købe de lejede 67 dobbeltdækkertog, som kostede spidsen af en jetjager, når man på den måde står med hatten i hånden og ikke har handlemuligheder. Så vi ved godt, hvad der sker med prisen i sådan en situation – og ikke et ondt ord om ministerens ageren, for det var jo nødvendigt. Vi er alvorligt bange for, at det også vil ske i fremtiden, hvis ikke vi tager os sammen.

Vi skal have en realistisk plan og derfor denne forespørgsel. Selv om man i den højt besungne togfond med timemodel osv. glemte at indregne anskaffelsen af de nødvendige superlyntog, er vi altså nødt til at forholde os til denne del af ligningen også. Vi kan ikke flytte passagerer uden at have de nødvendige togsæt, skinnerne gør det ikke alene. Har DSB ikke musklerne til at levere på dette felt, må der jo andre til, og det håber jeg at ministeren vil notere sig.

Når det stærkt gældsplagede DSB ikke har penge til at købe tog for, må man jo ud og låne, det siger sig selv, og inden man får et lån, vil bankerne naturligvis gerne se regnskaber og budgetter. Jeg tror altså desværre, at de her banker er i stand til at se, at den dårlige økonomi er endnu værre end det, der umiddelbart fremgår af regnskaberne, især når man tager højde for denne lille cowboyfinte eller dette cowboytrick – kan man vel kalde det – som revisorerne udførte, da de sammen med ledelsen besluttede at ændre regnskabsprincipperne, således at man ikke afskriver eller nedskriver IC4-tog, før de er gået i drift. Det er smart, for det koster jo ikke noget, når de står med plastik om. Så længe de står der i Aarhus og ikke rører sig ud af flækken eller på Amager, eller hvor de ellers står henne, ved vi godt, at det ikke tæller i regnskabet til den negative side, og så har man ligesom lukket øjnene for problemerne.

Hvis deres retmæssige værdi blev regnskabsført, ville DSB nærmest sig en fallit, da det jo er milliarder, og jeg har forstået tidligere i debatten, at vi er i nærheden af 4,4 mia. kr., som de skal nedskrives til, og det er et selskab, som er utrolig gældstynget i forvejen.

Derfor mener vi, at vi med danmarkshistoriens vel nok største indkøbsskandale nogen sinde i rygsækken er i en situation, hvor det nærmer sig det hypotetiske, at DSB vil være i stand til at levere på materielsiden, uden at skatteborgerne skal til lommerne endnu en gang, og det var jo også det, vi hørte fra Enhedslisten, altså at det simpelt hen er det, det handler om. Men det vil vi gerne undgå, og det er den afklaring, som vi ønsker med debatten i dag, og derfor er der den klare opfordring til ministeren, som vi er blevet enige om ved formuleringen af teksten fra forslagsstillerne.

Kl. 17:33

Kl. 17:35

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Der er et par korte bemærkninger. Hr. Rasmus Prehn.

Kl. 17:33

Rasmus Prehn (S):

Nu er det jo lige før, man ikke tør rejse sig op og stille et spørgsmål, efter at man er blevet banket ned af formanden, men jeg vover pelsen alligevel. Liberal Alliances hr. Villum Christensen giver udtryk for en hel masse kritik. Altså, jeg tænker, at nu er vi nogle stykker, der har prøvet at række hænderne ud mod DSB og rent faktisk rose dem og anerkende, at de har fået styr på deres økonomi og er ved at lave en genopretning og alt muligt andet. Er det Liberal Alliances strategi bare at tale problemerne endnu større og skræmme alle folk væk fra den kollektive trafik? Skulle man ikke hellere tale positivt om det og få de positive historier frem frem for bare at tale det hele ned i et stort hul?

Kl. 17:33

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 17:33

Villum Christensen (LA):

Spørgsmålet er sådan set meget karakteristisk for ordførerens måde at tænke økonomi på. Vi har ingen som helst interesse i at tale det her ned i et sort hul, men interesse i at lægge tingene frem, som de er. Og det er jo præcis det, der *ikke* er sket, i og med – som vi har snakket om tidligere – at man regnskabsfører på en måde, således at den retmæssige gæld ikke kommer frem.

Så det handler jo ikke om at tale noget ned, det handler om at få svesken på disken og være realistiske, for man bliver altså ikke rigere af at kaste gode penge efter dårlige. Og vi ved jo dybest set godt, at mange af de her få IC4-tog, der faktisk kører, jo alene kører, fordi det skal se ud, som om der er lidt i gang, men reelt burde de jo stoppes, fordi de kilometer er alt, alt for dyre, når togene er på værksted hele tiden.

Kl. 17:34

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Rasmus Prehn.

Kl. 17:34

Rasmus Prehn (S):

Det skal jeg da lige love for *virkelig* er at tale det her ned. Der er nogle mennesker, der sidder derude nu, som kommer fra A til B med et IC4-tog, og som er glade for at komme fra A til B. Hvis det er sådan, at Liberal Alliances ordfører taler det fuldstændig ned i et hul og siger, at det slet ikke kan lade sig gøre, og at det i virkeligheden er usikkert og alt muligt andet, så står vi jo i en fuldstændig alvorlig situation, hvor vi ikke har erstatningsmateriel til dem. Vi er jo nødt til at have de der IC4-tog til at køre i det omfang, de kan, ellers kommer vi til at mangle det materiel.

Så skal jeg høre i forhold til de indkøb af dobbeltdækkertog, der har været, for dem kritiserede ordføreren også: Hvad er alternativet så? Hvor skulle de passagerer gå hen, hvis vi ikke havde taget den her beslutning? Er det i og for sig en indirekte kritik af den tidligere regering, som ikke udviste rettidig omhu og sørgede for andet materiel end IC4?

Kl. 17:35

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Villum Christensen (LA):

Jeg er ked af at sige det, men så er jeg bange for, at hr. Rasmus Prehn må have taget en lille blund. For jeg gjorde faktisk ret meget ud af at sige, at man selvfølgelig ikke kunne gøre andet, og jeg roste nærmest ministeren for rettidig omhu, men jeg sagde også i kølvandet heraf, at vi helst ikke skal komme i sådan en situation igen, og det gør vi, hvis vi fortsætter med at sætte kikkerten for det blinde øje og sige, at det nok går, hvis vi lader være med at afskrive. Hvis en privat virksomhed opførte sig på den her måde og lod, som om at noget, der ikke var noget værd, havde en høj værdi, så ville den jo gå nenedom og hjem. Så vi skal være glade for, at DSB ikke er en virksomhed, der producerer dippedutter, for så havde den aldrig kunnet låne en krone i banken, kan jeg love.

Kl. 17:36

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Henning Hyllested.

Kl. 17:36

Henning Hyllested (EL):

Jeg synes, at hr. Villum Christensen løber lidt fra det ansvar, som jeg jo prøvede at påpege i mit ordførerindlæg at jeg mener at politikerne har i den her situation, når vi snakker DSB's økonomi. For det er jo en kendsgerning, sådan som det også bliver konstateret, at DSB i dag i bund og grund ikke har musklerne til at gå ud i en konkurrencesituation; det er også det, DSB selv har meddelt.

Men er der ikke sådan lidt tale om en situation, hvor man siger, at først kører vi dem fuldstændig ned økonomisk – det er det, man har gjort i løbet af 00'erne, hvor man har mishandlet DSB rent økonomisk – og når de så er kørt ned, er buddet, ikke kun for materielstrategien, men i det hele taget, at så må vi have nogle andre ind og køre?

Det er fuldstændig rigtigt, at vi vælger en anden strategi, som vel egentlig er mere fair. Vi siger: Så må man holde DSB skadesløs og hjælpe dem på fode igen. Under alle omstændigheder kommer det til at koste nogle kroner – lige meget hvad man gør. Men jeg synes, at den anden form for tankegang er sådan lidt unfair, for man tvinger sin egen ideologiske præference frem og siger, at nu skal der liberaliseres og privatiseres.

Kl. 17:37

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 17:37

Villum Christensen (LA):

Næh, det er den faktisk ikke. For det ville lige netop i den her situation, hvor DSB *ikke* har musklerne til at levere det nødvendige tog – det hørte jeg ordføreren sige – være oplagt med liberaliseringen, så man sagde: Jamen så kan der komme andre ind, som har musklerne, og som har gode, nye tog at sætte ind. Det er faktisk lige den omvendte situation, vi er ude i.

Jeg forstod ordføreren sådan, at hvis man arbejder realistisk og erkender, at der er så dårlig en økonomi, at man ikke kan løfte det, og at man har snydt lidt med regnskaberne – for at sige det, som det er, for det er jo et sminket foretagende – så er det et kæmpe problem at skulle skaffe de her penge. Og mens Enhedslisten ønsker, at det er staten, der skal betale pengene, siger vi i den situation: Så lad andre eksterne komme ind og se, hvad de kan gøre i den her alvorlige situation.

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Hr. Henning Hyllested.

Henning Hyllested (EL):

Jamen det er det, jeg siger. Det er jo ikke nogen fair måde at gøre det på. Altså, jeg sammenligner det lidt med, da man i sin tid absolut skulle have gennemtvunget et privat marked for hospitaler – privat-hospitalerne – med forhøjede tilskud og den slags ufine tricks. Nu har man så bare næsten gjort det omvendte, nu forringer man i det her tilfælde DSB's økonomi, ødelægger deres muskler så at sige, så de ikke er i stand til at optage konkurrencen. Og det er i bund og grund det, som jeg siger er en unfair måde at gøre det på. Man ødelægger mulighederne for det statslige selskab for overhovedet at kunne tage konkurrencen op, og man gør det netop for at bane vejen for ens egen ideologiske kamp for privatisering og liberalisering og den slags ting.

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ordføreren.

Villum Christensen (LA):

Vi har netop organiseret DSB som et selvstændigt selskab, så de kan tage ansvar for egne handlinger. Så er det jo ejendommeligt at få skudt i skoene, at det er politikerne, der har udsultet DSB, og at det er politikerne, som er skyld i den her misere. Jeg synes faktisk, det er lige omvendt. Der skal være konsekvens i det, vi gør, og så må vi sige, at nu skal man kunne fungere på normale erhvervsmæssige betingelser, samtidig med at vi siger, at man selvfølgelig heller ikke skal komme og stå med hatten i hånden og bede om tilskud hver anden dag, hvilket jeg forstår åbenbart er Enhedslistens måde at tænke på. Altså, når man alligevel ikke kan, har man den store stat, der kommer og siger: Det er også synd for jer, I har jo gjort så meget godt, så I får – hvad var det, ordføreren sagde? – 4,4 mia. kr. ekstra i tilskud; jeg tror, det var det tal.

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Tak til ordføreren. Der er ikke flere, der har bedt om ordet. Så er det transportministeren.

Transportministeren (Magnus Heunicke):

Tak for det, og tak for en, synes jeg, meget spændende debat, som jeg må sige lover rigtig godt for de forhandlinger, vi skal have om den kommende DSB-kontrakt, hvor jo materielstrategien bliver en hjørnesten.

Det, der bringer mig op her efter debatten, er lidt teknisk måske, men det er vigtigt for mig at præcisere, i forhold til hvilke muligheder vi har for at skaffe os togerstatninger på nuværende tidspunkt. Det er jo sådan, som flere ordførere har været inde på, at for få måneder siden besluttede et flertal i Folketinget at købe ekstra tog, de lejede dobbeltdækkere blev nu købt, og det vil sige, at vi nedbragte afhængigheden af IC4-togene. Det er en ekstra forsikring, kan man sige, svarende til 35 IC4-tog.

Som jeg tolker debatten i dag, var det nok en fejl, dengang man valgte at leje de tog, man burde have købt dem, men da man lejede dem for de der 10 år siden, var det jo, fordi man dengang håbede på, at IC4-togene kom til at rulle og køre problemfrit her i 2014. Det ved vi jo så ikke kommer til at ske, så derfor var det brandslukning, kald

Kl. 17:38 det, hvad man vil; det var at rette op på noget, som skulle have været rettidig omhu, men som ikke var det, og nu er de så indkøbt.

Kl. 17:38 Men hvad er der så af mulighed for supplerende erstatning for IC4? Det er noget af det, debatten handler om i dag, og der er det sådan, at rent teknisk kommer der i 2017 nye såkaldte TS'er, altså nye koncepter for sikkerhedsgodkendelser på togmaterielmarkedet. Det er simpelt hen nye modelkrav fra sikkerhedsmyndighedernes side, og især når det drejer sig om komplicerede togsæt, er det sådan, at vi ikke i dag ved, hvordan det marked vil være i 2017, og er der noget, vi har lært af IC4-skandalen, som det jo er, er det: Lad nu være med at binde an på noget, hvor vi ikke ved, hvordan det togmarked vil se ud i årene fremover. Vi står med skæringsåret 2017, og det er umuligt at vide, hvordan togsættene vil udvikle sig.

Kl. 17:39 Det er jo noget af det, som komplicerer det, når vi står lige nu og her, og samtidig passer det meget godt, fordi elektrificeringen i Danmark først vil ske, når vi kommer ind i 2020'erne, og derfor vil der til den tid sådan set være afprøvet materiel på de europæiske jernbaner. Så på den måde passer det jo sådan set meget godt, men det betyder, at vi nu og her i 2014 og et par år frem har meget svært ved at vide, hvordan togsættene vil være, selv om der bliver stadig mere og mere vished fremadrettet. Så det vil sige, at efter min vurdering er togsæt ikke muligt at binde an på – i hvert fald ikke politisk muligt, synes jeg, at binde an på.

Kl. 17:39 Men så er der spørgsmålet, om det er de lidt mindre komplicerede lokomotiver og vogne, som det jo er med dobbeltdækkere – det er lidt mindre kompliceret; produktionstiden er også kortere, og det er også en lavere hastighed; det er op til 160 km/t. Og det kan ikke udelukkes, vil jeg sige, at man vil kunne skaffe et vist antal lokomotiver og vogne inden 2017 til enten køb eller leasing. Og mens jeg kritiserede, at man valgte at lease eller leje dobbeltdækkerne for 10 år siden, så vil det nok, i givet fald det bliver aktuelt, være forkert at købe dem fremover, for der vil vi stå i en situation, hvor vi kraftigt nærmer os det tidspunkt, hvor vi skal omstille den danske togdrift endeligt til elektrificering, det vil sige få nye eltog ind. Og at gå ud og købe dieseltog, lige før man skal omstille til eltog, er måske heller ikke det smarteste. Så der er en række skæringsdatoer foran os, og det synes jeg hører med til vurderingen af, hvor vi står i den her sag.

Kl. 17:40 En anden ting, jeg lige vil slå fast, er med hensyn til materielstrategien. Jeg synes, at det er fint at have den her forespørgselsdebat nu, og egentlig havde jeg haft som ønske, at vi kunne stå her og sige, at her er materielstrategien. Det synes jeg havde været fint. Jeg har jo haft de første sonderinger med partierne om, hvad ordførerne vil vide om den kommende DSB-kontrakt. Det har været frugtbare sonderinger, men realitetsforhandlingerne kommer til at foregå efter sommeren. For min skyld kunne vi godt have startet det tidligere, men det havde krævet, at der var en robust – og godkendt af en ekstern kvalitetssikring – materielstrategi fra DSB, og der er vi ikke endnu.

Kl. 17:45 Kunne man ønske, at det var der tidligere? Ja, det kunne man godt ønske. Er jeg tilfreds med, at det trækker ud? Det er ikke så afgørende. Det afgørende er, at jeg ikke leverer et produkt videre til Folketingets partier, som ikke er tilfredsstillende, som ikke er blåstemplet og godkendt af en ekstern kvalitetskontrol. Så må det altså for min skyld godt trække ud lidt længere tid. Jeg kunne godt have ønsket, at man havde brugt den form for omhu for årtier siden, men nu må vi så vise befolkningen, at vi har lært af den sag.

Derfor er det sådan, at så vil jeg altså hellere give nogle ekstra måneder til, at der kan leveres et produkt, en materielstrategi fra DSB's side, som er blåstemplet, som har været igennem et syrebåd fra en ekstern kvalitetskontrol. Derfor er jeg tilfreds med, at kvalitetskontrollen har meget høje krav, og er tilfreds med, at i de dokumenter, jeg har set i korrespondancen mellem kvalitetskontrollen og

DSB, lægger man ikke fingrene imellem fra kvalitetskontrollens side. Det er sandelig heller ikke meningen. Det er meningen, at det skal være et syrebad, det skal være et nåleøjeblik for DSB at komme igennem, og først når de er kommet igennem det nåleøjeblik med den materielstrategi, vil vi kunne gå til realitetsforhandlinger om kontrakten.

Til allersidst lad mig bare endnu en gang præcisere: De tog, vi skal købe, skal ikke udvikles til Danmark. Det kan lyde forjættende og lækkert og sjovt og fantasifuldt, og hvad kunne vi ikke få købt af lækre, spændende ting, men vi må sige, at den vej har man prøvet at gå ned ad, og det endte galt. Derfor skal det være nogle tog, som enten kører på de europæiske skinner, og hvor børnesygdommene er håndteret, og hvor der ikke opstår nogen nye problemer – man kan bare nævne, hvad vi har haft af erfaringer fra IC4 – men er håndteret et andet sted, og hvor vi kan se, om de er tilfredsstillende, og hvordan de performer, og så kan man vælge at købe dem eller ej, eller også skal det i hvert fald være nogle tog, hvor andre lande har indgået en kontrakt, og hvor Danmark så vil kunne lægge sig i slipstrømmen af sådan et indkøb.

Hvis vi gør det, afskriver vi os selvfølgelig nogle muligheder for at designe de tog, danskerne skal køre i, men mon ikke danskerne allerhelst vil have, at de tog kan køre, og mon ikke også, at danske togrejsende – hvoraf mange er os trafikordførere og ministre, som er glade for at køre i tog – kan leve med den komfort, som man kan i hele resten af Europa. Det er i hvert fald, synes jeg, den eneste rigtig vigtige læring af IC4-sagen.

Kl. 17:48

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Der er et par spørgsmål. Hr. Henning Hyllested.

Kl. 17:48

Henning Hyllested (EL):

Jeg vil bare spørge ministeren, om han ikke allerede nu anerkender, at der på nuværende tidspunkt er et akut behov, jo ikke mindst i pendlertrafikken, på Sjælland. Vi har allerede i dag en situation, hvor passagerer i stor udstrækning må stå op i nogle af de mest overfyldte tog på nogle af de mest – hvad skal man sige – pressede tidspunkter. Er det ikke allerede nu – i henhold til den debat, vi har haft i dag – vi skal spørge DSB om, hvad de egentlig har tænkt sig at gøre ved den situation. Hvad har DSB af materiel, de kan sætte ind for at afhjælpe det der problem? Har de IC4- og IC2-togsæt – de har 60 godkendte togsæt – som kan sættes ind til at afhjælpe den der situation? Og det aktualiserer jo i virkeligheden det forslag til vedtagelse, vi har lagt op til her. For hvis DSB ikke nu kan levere IC4- og IC2-tog, mener jeg, at vi, sådan som det her forslag til vedtagelse lægger op til, må ud at se på andre muligheder.

Kl. 17:49

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ministeren.

Kl. 17:49

Transportministeren (Magnus Heunicke):

Altså, spørgsmålet om, hvor mange pladser der skal være til rådighed i forhold til antallet af passagerer, er jo noget, som er defineret i DSB-kontrakten. Den nuværende DSB-kontrakt udløber her ved årsskiftet, og derfor er det relevant at have debatten nu. Det er jo en kontrakt, som hverken Enhedslisten eller vi Socialdemokrater var med til at indgå forliget om. Jeg vil godt lykkes med at lave et bredt forlig om også den sag, hvis det kan lade sig gøre, og det kræver også Folketingets velvilje, selvfølgelig. Men det reguleres i kontrakten. Og som det er nu, overholder DSB de krav, der er i kontrakten. Så hvis man som parti vil skærpe disse krav, er det selvfølgelig noget, man kan bringe med ved bordet.

Personligt vil jeg sige, at der som hovedregel skal være siddeplads til alle rejsende. Hvis der skal være tale om ståpladser, skal det være på nogle helt specielle, kortere afgang i nogle helt specielle spidsbelastningsperioder. Men som hovedregel bør man kunne regne med, at man kan få sig en siddeplads, når man vælger den kollektive trafik.

Kl. 17:50

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Henning Hyllested.

Kl. 17:50

Henning Hyllested (EL):

Det er rigtigt, at DSB jo overholder kontrakten, men jeg fremhæver problemet, fordi det jo kunne være en meget god prøve på nogle af de her ting, vi diskuterer. For det aktualiserer netop, som jeg siger, hele problemet om IC4 og IC2, hvis DSB ikke er i stand til at indrette materiel, hvor man kan afhjælpe det, at folk står op.

En ting er, at man overholder kontrakten, javel, men man kunne jo også godt som serviceorganisation være interesseret i at sige: Det er ikke rimeligt, og vi kan godt køre ud over kontrakten. Det har man trods alt kunnet gøre på andre områder. Derfor kunne det her være en rigtig god prøve på at løse hele det problem, vi diskuterer i dag. Det er mere sådan de overvejelser, jeg tænkte kunne være interessante allerede nu at stille DSB over for.

Kl. 17:51

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ministeren.

Kl. 17:51

Transportministeren (Magnus Heunicke):

Jo, og der er jo ingen tvivl om, at kontrakten kun er om minimumskrav. Kontrakten er jo om minimumskrav, og det står DSB frit for at levere mere tog, og det gør de jo også. På visse strækninger leverer man flere togafgange, end der er blevet beskrevet i den kontrakt, som DSB skal overholde. Derfor kan man jo godt appellere til, at DSB gør alt, hvad de kan, for at sikre siddepladser til danskerne. Derfor var det fornuftigt, at det blev sikret, at vi ikke om kort tid skulle af med de dobbeltdækkere, for det er trods alt fuldkommen afgørende for pendlernes hverdag, at de er der.

Kl. 17:51

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Så er det hr. Kristian Pihl Lorentzen.

Kl. 17:51

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Jeg vil starte med at takke ministeren for de afrundende bemærkninger og også erklære mig tilfreds med ministerens kommentarer om, at regeringen gerne vil gå ind og se på alternative løsninger, og ministeren kom så med nogle eksempler. Det var det, man kunne kalde en plan B, selv om man ikke brugte det ord. Men jeg savner stadig væk et lidt klarere svar på, om regeringen er indstillet på at lave en plan B, der indbefatter en trinvis udfasning af IC4. For vi har 82 af dem i landet, det 83. er i Libyen, og mange ville ønske, at det var flere, der var dernede. Sådan er situationen.

Men det fordrer jo på et tidspunkt en ordre fra ministeren til DSB om, at nu skal de altså ikke bruge flere gode penge til en dyr og desperat opgradering af de sidste IC4. Der er omkring 20, der kører nu. Hvor mange mener ministeren man skal bruge penge på at opgradere? Skal det være 40, og skal man så glemme de sidste 42, eller hvor mange skal man satse på? For hvis vi går ind for en plan B, må vi også forholde os til, hvor mange IC4 vi skal bruge penge på at få ud at køre.

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ministeren.

Transportministeren (Magnus Heunicke):

Ja, det er fuldstændig rigtigt, og når et flertal i Folketinget – desværre ikke med Venstres medvirken – valgte at købe de her dobbeltdækkere, som faktisk svarer til 35 IC4-tog, var det en forsikring, man der købte på vegne af pendlere, i forbindelse med at vi om halvandet år altså ville skulle sende de dobbeltdækkere ud af landet igen, og så ville vi være fuldkommen afhængige af IC4-tog. Men i og med at man købte de dobbeltdækkere, blev vores afhængighed af IC4-togene reduceret med, hvad der svarer til 35 IC4-tog. Dermed kunne DSB koncentrere sig om et mindre antal.

Når der i det forslag til vedtagelse, som også regeringspartierne er medforlagsstillere på, skrives, at DSB skal gives mulighed for anskaffelse af erstatningsmateriel for IC4- og IC2-togene i det omfang, disse tog ikke indsættes i fjern- og regionaltrafikken, så er det jo en erklæring om, at den øvelse, som det lykkedes at lave for 2 måneder siden, hvor man halverede afhængigheden af IC4-togene, vil man være klar til at lave igen, hvis det viser sig, at det bliver nødvendigt.

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Hr. Kristian Pihl Lorentzen.

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Med brug af lidt hovedregning kan jeg så forstå, at nu er vi nede på 47 IC4 takket være dobbeltdækkerne, og så må vi i forhandlingerne se, hvor meget længere vi kan komme ned i afhængigheden. Der er jo mange udfordringer, som vi skal have løst i sådan en plan. Det fører for vidt at nævne dem alle, men jeg vil spørge: Når nu ministeren har godkendt, at vi overflytter IR4-togene her fra Sjælland til Esbjergkørslen, når der engang skal køres med eltog, frem for at lade konkurrenter få lov til at byde, hvad er det så for nogle tog, der skal erstatte disse IR4-tog på Sjælland? Det er jo ikke dobbeltdækkerne, som ikke giver flere pladser. Og hvad mener ministeren vi skal, når Deutsche Bahn udrangerer de nuværende ICE-tog, der kører mellem København og Hamburg og Århus og Hamburg? De skal jo snart udfases. Hvad mener ministeren skal ske der?

Endelig til slut kan jeg forstå, at forhandlingerne er udsat til efter sommerferien. Vi havde selvfølgelig håbet på at komme i gang for længe siden, men jeg har forståelse for, at vi skal afvente en robust materielplan, for det er grundlaget. Men når vi nu venter til efter sommerferien, er konsekvensen så ikke, at vi er nødt til at forlænge DSB's nuværende kontrakt, hvis der bare skal være lidt tid til, at de politiske aftaler kan implementeres i en ny kontrakt? Og er den udsættelse et udtryk for, at regeringen ønsker at udsætte den her forhandling til efter et folketingsvalg?

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ministeren.

Transportministeren (Magnus Heunicke):

Det var mange gode spørgsmål, og jeg kan da i hvert fald svare på det allersidste spørgsmål. Det er ikke mig, der bestemmer, hvornår folketingsvalget skal udskrives, og jeg ved heller ikke, hvor stort et ønske der er i Folketinget generelt om at få det valg lige foreløbig. Men i hvert fald arbejder jeg fuldkommen målrettet på at løse pro-

Kl. 17:52

blemerne, og når jeg siger, at jeg i den drejebog, jeg har for mit arbejde, planlægger at have realitetsforhandlingerne efter sommerferien, så er det, fordi der endnu ikke er et produkt fra DSB, som har det blå stempel, som jeg synes er forudsætningen for, at vi kan gå videre. Det må også være det, Folketingets partier siger til mig er vigtigt, og derfor går jeg op i at overholde det.

Kl. 17:52

Så vil jeg lynhurtigt lige sige en ting. Jeg mener, at der også i den kommende kontrakt skal være udbud. Det er der ikke enighed om i Folketinget, men jeg mener, at der skal være udbud af visse strækninger. Og hvis nogle togoperatører, f.eks. Arriva, som blev nævnt her, har lyst til at køre en togstrækning, endda gratis, så må vi jo se på en konkurrence i forbindelse med det. Det ville da være alle tiders. Erfaringen er dog, at det koster nogle penge, men det kan da være, at nogle vil gøre det gratis, og så lad os gøre det. Men jeg mener, der skal være udbud i den kommende togkontrakt.

Kl. 17:56

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ministeren. Så går vi over til ordføreren for forslagsstillerne for afslutningen. Hr. Kristian Pihl Lorentzen fra Venstre.

Kl. 17:56

(Ordfører for forespørgerne)

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Tak for det, formand. Jeg skal fatte mig i korthed – det ved jeg formanden sætter pris på. På vegne af initiativtagerne til den her forespørgselsdebat vil jeg gerne takke for en rigtig god debat. Jeg synes faktisk, debatten har vist, at vi har haft brug for den. Der er brug for politisk fokus på, hvordan vi får pålidelige tog på skinnerne, for det nytter jo ikke noget, at vi bruger en masse anlægskroner på skinner, og de senere år har vi sat rigtig mange penge af til det. Vi er også nødt til at sikre, at vi kan indfri løfterne i køreplanerne, og det kan vi kun, hvis vi har nogle tog, der kører pålideligt.

Jeg konkluderer, at der er lagt op til en bred politisk aftale, og jeg glæder mig meget til forhandlingerne efter sommerferien, hvor vi så vil være veludhvilede, må man gå ud fra. Jeg konkluderer også, at der er bred enighed om, at vi har brug for en plan B. Vi kan ikke bare kaste alle vores æg i den kurv, der hedder IC4. Vi er nødt til at have en plan B på bordet, og vi er også indstillet på ikke at kaste flere gode penge efter dårlige end allerhøjest nødvendigt – det er slemt nok endda. Så på vegne af forslagsstillerne vil jeg sige tusind tak for en god debat.

Kl. 17:58

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Der er lige en kort bemærkning. Hr. Henning Hyllested.

Kl. 17:58

Henning Hyllested (EL):

Velbekomme. Nu har vi snakket meget materielstrategi, og det har handlet om IC4 og DSB. Jeg må sige, at ministerens sidste indlæg får mine ører til at blafre, når han pludselig begynder at snakke om, at der nu skal laves udbud i den ny kontrakt, og at danske tog kan komme ind og køre Esbjerg-København, og hvad ved jeg. Det var ligesom det, jeg hørte, selv om det ikke blev sagt så direkte.

Hvis det virkelig skal til at være realiteten, er der så ikke behov for en materielstrategi for danske tog, altså for Arriva osv.? Så vil vi også gerne vide, hvad for en materielstrategi de stiller op med. Er der i virkeligheden ikke brug for en fælles materiefond, en fælles mesteriepool af alt, hvad der er af tog i det her land, og så lade det indgå på en eller anden skæg måde, hvis man kan det?

Kl. 17:59

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 17:59 Afstemning om det fremsatte forslag til vedtagelse vil som nævnt først finde sted tirsdag den 3. juni 2014.

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Jeg er da glad for, at ministeren fik hr. Hyllesteds ører til at blafre – det var der måske også brug for. For det er jo ikke ideologi, det handler om. Det er sund fornuft. Vi politikere definerer, hvilken togkørsel der skal være, og hvilken service der skal være, og så går vi ud på markedet og finder ud af, hvem der kan levere det, og de skal så holdes op på den standard. Det er jo det politiske ansvar, vi har, og så er farven på togene i princippet lige meget.

Men sådan er det nok ikke i hr. Henning Hyllesteds verden, og svaret er: Ja, hvis andre vil ind at køre tog, skal de dokumentere, at de har pålideligt materiel. Det er ganske ens for alle, der ønsker at operere på de danske baner. Hvad enten det er DSB eller konkurrenter, skal de selvfølgelig stille med en robust materielplan. Ellers skal de slet ikke have lov til at byde på tingene.

Kl. 17:59

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Henning Hyllested.

Kl. 17:59

Henning Hyllested (EL):

Uanset hvad hr. Kristian Pihl Lorentzen siger, er det her ideologi. Det er det fra hr. Kristian Pihl Lorentzens side, og det er det også fra min side – selvfølgelig er det det.

Men ordføreren svarer ikke helt på mit spørgsmål, som måske heller ikke stod lysende klart. Hvad vil ordføreren sige til, at man i det her land skaber en statslig materielpool, altså at vi på statsligt plan simpelt hen overtager alt, hvad der er af kørende materiel i det her land, og så kan forskellige togselskaber være operatører, eller hvad de vil, og byde ind på de tog, de har lyst til i sådan en fond eller pool, eller hvad ved jeg?

Kl. 18:00

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 18:00

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Jo, altså, det kan jo være en af måderne at gøre det på. Jeg går ud fra, at hr. Henning Hyllested ikke tænker på, at det så skulle være DSB, der skulle have et kongerige fyldt med togmateriel, som andre allernådigst kunne bruge af. Det er jo nu engang sådan, at nogle af dem, der byder på jernbanekørsel, måske har et overskud af deres eget materiel i andre lande, det kunne være Sverige eller Tyskland, og så netop kan give et godt tilbud, fordi de kan nyttiggøre noget overskudsmateriel. Så ville det jo være tåbeligt at være tvunget til at skulle bruge det statslige materiel, der så måtte være i en stor pulje.

Derfor synes vi ikke, man skal se så firkantet på det, men vælge nogle gode, praktiske løsninger. Det her er ikke ideologi, og det er ikke atomfysik. Det handler om at definere, hvilken togkørsel vi vil have, og så skal vi ud på markedet og se, hvem der kan løse opgaven, og vi politikere skal så holde operatøren op på, at passagererne får den vare, de har krav på.

Kl. 18:01

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Kl. 18:01

Meddelelser fra formanden

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes mandag den 2. juni 2014, kl. 12.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der fremgår af Folketingets hjemmeside. Jeg skal i øvrigt henvise til den ugeplan, der fremgår af Folketingets hjemmeside.

Mødet er hævet. (Kl. 18:02).